

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 18.11.1997
KOM(97) 550 lopull.

97/0302 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI

energia-alan toimien monivuotisesta puiteohjelmasta (1998 - 2002)

ja

SIIHEN LIITTYVISTÄ TOIMENPITEISTÄ

(komission esittämä)

PERUSTELUT

JOHDANTO	3
1. ENERGIAPOLITTIKAN LUJITTAMINEN JA SEN YHTENÄISYYDEN PARANTAMINEN	6
1.1 Yleiset periaatteet	6
1.1.1 Horisontaaliset toimet	7
1.1.2 Aihepiirikohtaiset ohjelmat	7
1.1.3 Muiden yhteisön politiikkojen ja ohjelmien energiaa koskevien osuuksien yhteensovittaminen	
1.2 Puite-ohjelman rakenne	8
1.2.1 Lainsäädäntö	8
1.2.2 Elimet 8	
1.2.3 Hallinto ja valvonta	9
1.3 Toimet ja ohjelmat	10
1.3.1 Ennusteet ja markkina-analyysit (vertaa liite II)	10
1.3.2 Kansainvälinen energia-alan yhteistyö (vertaa liite III)	12
1.3.3 Uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen ja alaa koskevan strategian ja yhteisön toimintasuunnitelman täytäntöönpano (vertaa liite IV)	14
1.3.4 Energiatohokkuuteen kannustaminen (vertaa liite V)	16
1.3.5 Kiinteiden polttoaineiden puhtaaseen ja tehokkaaseen käyttöön kannustaminen (vertaa liite VI)	17
1.3.6 Ydinvoima-alan yhteistyö turvallisuusasioissa, teollisuusyhteistyö Venäjän ja Uusien itsenäisten valtioiden kanssa ja radioaktiivisten aineiden kuljetus, mukaan lukien laittoman kaupan torjunta (vertaa liite VI)	18
1.4 Muiden yhteisön politiikkojen ja ohjelmien energiaa koskevien osuuksien yhteensovittaminen	21
1.4.1 Tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen (TTK) tukeminen	
1.4.2 Euroopan laajuiset verkot	
1.4.3 Muut politiikat tai ohjelmat	
1.5 Yleiset rahoitukseen liittyvät tekijät	
2. YHTEISÖN ERI POLITIIKKOJEN ENERGIAA KOSKEVIEN OSUUKSIEN YHTENSOVITTAMISEN PARANTAMINEN	23
PÄÄTELMÄT	24

LIITTEET

EHDOTUS:

Neuvoston Päätös
energia-alan toimien monivuotisesta puiteohjelmasta (1998 - 2002)
ja siihen liittyvistä toimenpiteistä

PERUSTELUT

JOHDANTO

Energiapolitiikkaa koskevien keskustelujen yhteydessä toimielimissä on esitetty toistuvasti toivomus siitä, että perustettaisiin energiapolitiikan alan toimia koskeva puiteohjelma. Neuvosto esitti lopulta asiaa koskevan virallisen pyynnön¹. Tarkastellessaan komission tiedonantoa "*Kokonaiskatsaus energiapolitiikkaan ja energia-alan toimiin*"² Euroopan parlamentti³ ja talous- ja sosiaalikomitea⁴ esittivät samanlaisen toivomuksen.

Energia on elintärkeä ala unionin taloudelle ja sen kansalaisten hyvinvoinnille, ja energia-alan tapahtumiin on vastattava sopivalla energia-alan strategialla. Denverin huippukokouksessa tehty päätös, jonka mukaan Moskovassa järjestetään keväällä 1998 yksinomaan energiakysymyksille omistettu G8-maiden huippukokous, on myös osoitus energia-alan ja kaikkien siihen liittyvien ongelmien vaatiman huomion suuruudesta.

Neuvoston erityisestä pyynnöstä 23. huhtikuuta 1997 annetusta tiedonannosta "*Kokonaiskatsaus energiapolitiikkaan ja energia-alan toimiin*" käy selkeästi ilmi seuraava tilanne:

- (1) Unioni kohtaa - ja joutuu kohtaamaan yhä enemmän - energia-alan strategiaan liittyviä **merkittäviä haasteita**:
 - (a) Jos nykyinen suuntaus jatkuu eikä mitään tehdä, **energian saannin riippuvuusaste** ulkopuolisista maista voi kasvaa vuoteen 2020 mennessä hiilen osalta nykyisestä 50 prosentista 80 prosenttiin, maakaasun osalta 70 prosenttiin ja raakaöljyn osalta 90 prosenttiin. Kaksi viimeksi mainittua pysyvät ennusteiden mukaan Euroopan hyödynnetyimpinä energialähteinä. Lisäksi energian saannin riippuvuus on yhteydessä geopolittiseen tilanteeseen, jonka kehitysnäkymiä on vaikea arvioida, ja tässä yhteydessä on myös tärkeää huomata, että YUTP:n poliittinen komitea antoi neuvoston analysointi- ja suunnitteluryhmän (COPLAn) tehtäväksi keskittyä vuoden 1997 toisella

¹ Neuvoston päätöslauselma, annettu 8 päivänä heinäkuuta 1996, valkoisesta kirjasta "*Euroopan unionin energiapolitiikka*" (EYVL N:o C 224, 1.8.1996) ja neuvoston asetus (EY) N:o 701/97 SYNERGIA-ohjelmasta (EYVL N:o L 104, 22.4.1997).

² KOM(97) 167 lopullinen, 23.4.1997

³ viite EP.....

⁴ viite TSK.....

vuosipuoliskolla tarkastelemaan **energia-alan uuden geopolitiikan merkitystä** Euroopan unionille. EU tarvitsee toimitusvarmuutta painottavan strategian, joka perustuu erilaisiin energialähteisiin ja unionin alueella esiintyvien uusiutuvien energialähteiden edistämiseen yhdistettynä taloudelliseen energiakäyttöön; tämän strategian tukemiseksi tarvitaan enemmän kansainvälistä yhteistyötä ja Euroopan laajuisen energiaverkon perusrakenteiden kehittämistä unionin yhdistämiseksi ulkopuolisiin toimittajiin.

- (b) On tarpeen tukea voimakkaasti unionin yritysten **kilpailukykyä**. Yritykset ovat joutuneet liian usein kärsimään energiakustannuksista, jotka ovat korkeammat kuin niiden muualla kuin Euroopassa olevien kilpailijoiden, erityisesti amerikkalaisten, energiakustannukset (on esimerkiksi arvioitu, että kemian alalla Euroopan teollisuuden energiakustannukset ovat 45 prosenttia korkeammat kuin amerikkalaisten yritysten vastaavat kustannukset).
- (c) Talouselämän nopean maailmanlaajuistumisen ja työpaikkojen luomisen tarpeen vuoksi eurooppalaisten yritysten kilpailukyvyn parantaminen on keskeinen kysymys; on myös edistettävä nettotyöpaikkoja luovia aloja kuten uusiutuvat energialähteet ja energian säästäminen. Ottaen huomioon Euroopan kansalaisten huolestumisen ja yhteisön allekirjoittamat kansainväliset sitoumukset on huolehdittava siitä, että energiamarkkinoiden kehittyminen sopii yhteen ympäristönsuojelun tavoitteiden kanssa. Euroopan kaupunkien keskustojen hälyttävät saastetasot sekä ilmastonmuutoksen ympäristö- ja terveysvaikutukset muistuttavat hallituksia ja kansalaisia siitä, että energiavalinnoissa on toteutettava kiireellisiä ja kauaskantoisia toimenpiteitä. Tätä tarvetta korostavat nykyiset ilmastonmuutosyleissopimuksen yhteydessä käydyt keskustelut ja Kioton konferenssin jälkeen toteutettavat toimenpiteet. Tällaiset päätökset edellyttävät kuluttajakäyttäytymisessä syvällistä muutosta, joka on saatava aikaan kysyntään ja tarjontaan kohdistuvalla tietoisella politiikalla.

2. Yhteisöllä on käynnissä energia-alalla **lukuisia, mutta hajanaisia toimia**, jotka jakautuvat:

- (a) joko itse energiapolitiikan alalla eri aikoina ja eri yhteyksissä laadittuihin **eri ohjelmiin**⁵
- (b) tai **yhteisön eri politiikkoihin**, kuten ympäristöä, verotusta, ulkosuhteita⁶, sisämarkkinoita ja tutkimusta koskeviin politiikkoihin, rakennepolitiikkoihin tai jopa maatalouspolitiikkaan.

Tämä tilanne on seurausta yhteisön energia-alan kysymyksiä koskevan lähestymistavan kehittämisestä ajan mittaan sekä pyrkimyksestä käsitellä monimutkaisen ongelman kaikkia osatekijöitä. Tätä tarkoitusta varten käyttöön otetuilla välineillä on voitu vastata tarpeisiin,

⁵ SAVE, ALTENER, SYNERGIA jne.

⁶ PHARE- ja TACIS-ohjelmien erityisesti energiaa käsittelevät osat

ja välineiden yleistä toimivuutta voidaan kaiken kaikkiaan pitää tyydyttävänä. Hajanaisuuden seurauksena voi kuitenkin olla:

- tietty avoimuuden puute osapuolten välillä
- päällekkäisten toimintojen vaara
- eri toimien välisen epäjohtonmukaisuuden vaara
- hallinnolliset vaikeudet
- voimavarojen parhaan mahdollisen käytön estyminen
- mahdollisuuksien hukkaaminen yhteisvaikutusten luomiseksi ja toimien toisiaan täydentävyyden maksimoimiseksi.

Jotta yhteisön energiapolitiikka voisi vastata asianmukaisesti kohtaamiinsa haasteisiin ja vaikeuksiin, sitä on **keskitettävä** ja **yhdennettävä** entistä enemmän. Kaasun ja sähkön sisämarkkinoiden toteuttaminen kilpailuun ja avoimuuteen perustuvien markkinoiden periaatteen mukaisesti on näiden vaatimusten kannalta ratkaiseva tekijä.

Yhteisön toteuttamien toimien tasolla tehokkaan politiikan ensimmäinen edellytys on **toimien keskittäminen**. Energia-alalla tämä edellyttää keskittymistä kolmeen **ensisijaiseen tavoitteeseen**, joita ovat:

- **toimitusvarmuus**
- **kilpailukyky**
- **ympäristönsuojelu.**

Jokaisen energia-alan toimen, toteutettiinpa se varsinaisen energiapolitiikan yhteydessä tai jonkin muun yhteisön politiikan alalla, on edistettävä näiden tavoitteiden toteutumista.

Jos kuhunkin tavoitteeseen kuitenkin pyritään ainoastaan "toiminnallisella" tasolla, rajat tulevat nopeasti vastaan ja voidaan ajautua jopa tavoitteiden välisiin ristiriitoihin. Koska energiapolitiikan toimintaympäristö on monimutkainen, tyydyttävän tasapainon löytäminen poliittisten, taloudellisten ja yhteiskunnallisten haasteiden välillä on ehkä välttämättömämpää kuin muilla aloilla. Ainoastaan **todella yhdennetyn lähestymistavan** avulla kaikki ratkaistavia ongelmia koskevat tiedot voidaan ottaa asianmukaisella tavalla huomioon, mistä on osoituksena erityisesti **auto oil** -ohjelman täytäntöönpanoa koskeva strategia.

Lisäksi on erittäin tärkeää, että **Agenda 2000** -asiakirjassa sanotaan, että yhteisön politiikan ulkoiset näkökohdat, esimerkiksi ympäristö- ja energiakysymykset, tulevat olemaan entistä enemmän yhteisön ulkosuhteiden erottamaton osa.

Energiapolitiikalle on annettava ensisijainen asema. Jotta unionin myöntämästä tuesta voitaisiin saada mahdollisimman suuri hyöty, energiapolitiikan alaan kuuluvat toimet on toteutettava seuraavien suuntaviivojen mukaisesti:

- jokaiseen yhteisön toimen on edistettävä suoraan yhden tai useamman edellä mainitun ensisijaisen tavoitteen saavuttamista,
- kaikkien sellaisten toimien, joihin sisältyy energiaa koskeva osa-alue, **yhteensovittamista** on parannettava merkittävästi,
- eri osapuolten välistä **yhteistyötä** on edistettävä yhteisön toimielimissä ja jäsenvaltioissa **toissijaisuusperiaatetta** täysin noudattaen,
- tilanteisiin on pystyttävä **vastaamaan nopeasti**,
- menettelyjä on selkeytettävä ja **yksinkertaistettava**,
- toimia on **lujitettava tärkeysjärjestyksen ja tarpeiden mukaan**.

Lisäksi on tärkeää, että tätä yhtenäisyyteen ja yhteensovittamiseen perustuvaa lähestymistapaa noudatetaan kaikilla tasoilla:

- yhteisön varsinaisessa energiapolitiikassa: energia-alan puiteohjelma on laadittu tämä huomioon ottaen (vertaa 1 luku),
- moniin muihin yhteisön politiikkoihin sisältyvien energiaa koskevien osa-alueiden välillä; lähestymistavan noudattaminen varmistetaan perustamalla komissioon asianmukaiset rakenteet (vertaa 2 luku), ja entistä yhteensovittamistasoa on vahvistettava, ja
- jäsenvaltioiden ja muiden asianosaisten kanssa⁷.

Lisäksi olisi pyrittävä varmistamaan se, että ohjelmasta muodostuu ulospäin johdonmukainen ja yhtenäinen kuva. Sen vuoksi komissio yksilöi kaikille ohjelman yhteydessä järjestettävälle tiedotusta ja viestintää koskeville toimille avainkohdat ja kohderyhmät. Jäsenvaltioissa sijaitsevien tiedotusverkostojen avulla järjestetään myös suurelle yleisölle suunnattuja toimia.

1. ENERGIAPOLITIIKAN LUJITTAMINEN JA SEN YHTENÄISYYDEN PARANTAMINEN

1.1 Yleiset periaatteet

Energia-alan puiteohjelman ensisijaisena tarkoituksena on **varmistaa energiapolitiikan alalla käynnistettyjen toimien yhtenäisyys ja tehokkuus**, ja se muodostaa siten välineen, jolla voidaan järkipäistää tämän politiikan alaan välittömästi kuuluvia ohjelmia. Kuten edellä mainittiin, kyseiset ohjelmat on

⁷ Jäsenvaltioiden ja muiden asianosaisten yhteistyön olisi kehityttävä asianmukaisissa puitteissa, joista määrätään ensinnäkin neuvoo-antavan energiakomitean perustamisesta 8 päivänä marraskuuta 1996 tehdyssä komission päätöksessä 96/642 sekä toiseksi ehdotuksessa neuvoston päätökseksi KOM(97) 436 sovitut yhteisön energiavoitteita koskevan yhteistyön järjestämisestä.

määritelty ja toteutettu eri aikoina ja eri yhteyksissä; ne on nyt sisällytettävä entistä yhdennetymppään ja avoimempaan, viideksi vuodeksi vahvistettuun puiteohjelmaan.

Tämä lähestymistapa perustuu **horisontaalisten toimien ja aihepiirikohtaisten** toimien tai **ohjelmien** välisiin yhteyksiin. Nämä kaksi toiminnan luokkaa, jotka esitetään yksityiskohtaisesti jäljempänä 1.3 osassa, ovat toisiaan täydentäviä, ja ne on organisoitu niin, että niissä keskitytään ensisijaisiin tavoitteisiin, jotka otetaan huomioon jatkossa kaikkien toimien täytäntöönpanossa.

Ohjelmaan varatut määrärahat (vertaa 1.5 osa) määräytyvät nykyisten rahoitusnäkymien perusteella. Niiden kattaman ajanjakson jälkeen uudelleenarviointi- ja/tai lujittamistoimien on perustuttava ensisijaisiin poliittisiin tarpeisiin ja tavoitteisiin.

1.1.1 Horisontaaliset toimet

Kyseessä olevat toimet ovat luonteeltaan sellaisia, että ne koskevat kaikkia erityisohjelmia ja edistävät yleisesti ensisijaisten tavoitteiden saavuttamista. Vaikka jokaisella toimella onkin oma päämääränsä, niiden avulla voidaan myös taata puiteohjelman tasolla aihepiirikohtaisten ohjelmien yhteydessä käynnistettyjen toimien yhteensovitettu toteuttaminen ja edistää yhteensovittamista muiden yhteisön politiikkojen kanssa. Horisontaaliset toimet kattavat:

- tulevaisuutta koskevat tutkimukset ja markkinoiden seurannan
- kansainvälisen energia-alan yhteistyön.

1.1.2 Aihepiirikohtaiset ohjelmat

Nämä ohjelmat koskevat unionin energiapolitiikan erityisiä ensisijaisia aihepiirejä, ja ne ovat perusteltuja, koska ne myötävaikuttavat kaikkien ensisijaisten energia-alan poliittisten tavoitteiden toteuttamiseen. Niissä korostetaan erityisesti ympäristöä säästäviä teknologioita ja kestäväää kehitystä:

1. uusiutuvien energialähteiden käytön edistämistä sekä yhteisön tätä alaa koskevan strategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa vuoteen 2010 asti,
2. energiatehokkuuden ja energiansäästön edistämistä,
3. kiinteiden polttoaineiden puhtaan ja tehokkaan käytön edistämistä,
4. ydinvoima-ala yhteistyötä turvallisuusasioissa, teollisuusyhteistyötä uusien itsenäisten valtioiden kanssa, radioaktiivisten aineiden kuljetusta, laittoman kaupan torjunta mukaan lukien.

1.1.3 Muiden yhteisön politiikkojen ja ohjelmien energiaa koskevien osuuksien yhteensovittaminen

Tämä koskee erityisesti kahdenlaisia toimia, jotka ovat energia-alalla erittäin tärkeitä sekä sisältönsä että käytettyjen varojen suuruuden vuoksi, mutta joihin on sovellettava erityistä menettelyä ja joita ei sen vuoksi ole sisällytetty sellaisenaan tähän puiteohjelmaan:

- tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen (TTK) tuki
- Euroopan laajuiset energiaverkot.

Huomiota kiinnitetään kuitenkin myös kaikkien muiden sellaisten politiikkojen tai ohjelmien yhteensovittamisen parantamiseen, joiden toiminta-alaan kuuluu energiakomponentteja, kuten ulkosuhteet (PHARE, TACIS, MEDA), rakennerahastot tai investointituki.

1.2 Puiteohjelman rakenne

1.2.1 Lainsäädäntö

Puiteohjelman täytäntöönpano perustuu

- **peruspäätökseen**, jossa määrillään yleiset **puitteet**, puiteohjelman **toteuttamisajanjakso**, tärkeimmät **rahoitusta koskevat kysymykset** sekä täytäntöönpanosta vastaavat **elimet**. Tämän päätöksen liitteessä esitetään resurssien alustava jakautuminen yksittäisten erityistoimien kesken, ja
- mahdollisiin **erityissäännöksiin**, joilla tarkennetaan kunkin kyseessä olevan toimen päämäärät, sisältö ja yksityiskohdat ja jotka tarvittaessa **korvaavat vastaavat** tällä hetkellä voimassa olevat tai juuri hyväksymismenettelyssä olevat **säädökset** (vertaa liitteet II - VII).

Itse puiteohjelmasta tehtävä päätös perustuu perustamissopimuksen 235 artiklaan. Erityistoimet, jotka kohdistuvat erityisesti ympäristöä säästävien teknologioiden edistämiseen, perustuvat 130 s artiklan 1 kohtaan, ja muut erityistoimet 235 artiklaan. Lähestymistavan määrittelyssä ja täytäntöönpanossa tarvittavan selkeyden sekä toimien yhtenäisyyden takaamiseksi on tärkeää, että kyseisiä tekstejä pidetään erottamattomana kokonaisuutena.

1.2.2 Elimet

Entistä suuremman yhtenäisyyden tavoittelemista koskevan pääperiaatteen noudattaminen edellyttää sitä, että **päätösmenettelyn tehokkuuteen** kiinnitetään erityistä huomiota; tehokkuus taas perustuu entistä parempaan yhteensovittamiseen, joustavuuteen ja tiedonkulkuun.

Tämän vuoksi perustetaan **yksi ainoa neuvoa-antava komitea** puiteohjelman toimia (horisontaalisia toimia ja aihepiirikohtaisia ohjelmia) varten. **Tämä komitea** toimii yhdessä kaikkien asianosaisten elimien kanssa, mukaan lukien

jäljempänä mainitut komiteat. Komitea edistää aktiivisesti yhteisön eri politiikkojen alalla toteutettujen energia-alan toimien yhteensovittamista ja tarkastelee toimien yhteensovittamista komission säännöllisesti laatiman kertomuksen perusteella.

Kun otetaan huomioon käsiteltävien kysymysten moninaisuus ja tekninen monimutkaisuus, on kuitenkin **taattava työmenetelmien ja organisaation suurin mahdollinen joustavuus**, niin että voidaan turvautua kaikkeen tarvittavaan asiantuntemukseen. Komitean on otettava tämä huomioon työjärjestyksessään.

Tietyt erityistä tarkoitusta varten perustetut elimet jatkavat toimintaansa entiseen tapaan. Kyseessä ovat erityisesti seuraavat komiteat:

- energia-alan neuvoa-antava komitea⁸
- yhteisön energiatavoitteita koskeva komitea⁹
- suuntaviivoja koskeva komitea (Euroopan laajuiset energiaverkot);
- TTK:n hallintoa koskevat elimet, jotka on perustettu neljenteen ja viidenteen TTK-puiteohjelmaan liittyvien menettelyjen yhteydessä.

1.2.3 Hallinto ja valvonta

Lähestymistavan, välineiden ja elimien yhdentämisen avulla voidaan - erityisesti välttämällä päällekkäiset toiminnot - varmistaa:

- määrärahojen **paras mahdollinen hallinto**, joka taataan myös kustannus-hyötyanalyysillä,
- kaikkien osapuolten osalta täydellinen **avoimuus** (toimielimet, jäsenvaltiot, yritykset).

Toimia **arvioidaan säännöllisesti** ja järjestelmällisesti. Komissio tarkastelee vuosittain puiteohjelman ja sen erityisosien täytäntöönpanotilannetta ja sopeuttaa täytäntöönpanoa tarvittaessa. Puiteohjelman soveltamiskauden kolmantena vuonna, ja joka tapauksessa ennen puiteohjelman muutoksia tai uutta puiteohjelmaa koskevien ehdotusten esittämistä, komissio antaa riippumattomien asiantuntijoiden tehtäväksi yleisen ulkoisen arvion laatimisen puiteohjelmaan liittyvien yhteisön toimien toteuttamisesta.

⁸ Komission päätös 96/642, tehty 8 päivänä marraskuuta 1996, neuvoa-antavan energiakomitean perustamisesta, EYVL N:o L 292, 15.11.1996

⁹ Ehdotus neuvoston päätökseksi KOM(97) 436 sovittuja yhteisön energiatavoitteita koskevan yhteistyön järjestämisestä

1.3 Toimet ja ohjelmat

Puiteohjelman toteuttaminen johtaa kaikkien edellä 1.1.1. ja 1.1.2. kohdissa mainittujen toimien ja ohjelmien tuntuvaan **järkiperäistämiseen**. Tämän jakson tarkoituksena on esitellä kyseiset toimet ja/tai ohjelmat sekä yksilöidä **kehittämis- tai lujittamistoimet**, joista voitaisiin päättää poliittisten tarpeiden ja tavoitteiden kehityksen mukaisesti. Agenda 2000 -asiakirjassa mainittujen liittymistä edeltävän strategian vahvistamista koskevien komission suositusten perusteella unionin jäsenyyttä hakeville maille annetaan tilaisuus osallistua kaikkiin tässä puiteohjelmassa toteutettaviin toimiin ja ohjelmiin.

Horisontaaliset toimet

1.3.1 Ennusteet ja markkina-analyysit (vertaa liite II)

Energiapolitiikan alalla korostuu ennen kaikkea se, että politiikkaa ei voida suunnitella ottamatta huomioon keskipitkän ja pitkän aikavälin muutosnäkymiä. Myös komissio painotti energiaa koskevassa valkoisessa kirjassaan¹⁰ tämän seikan tarpeellisuutta, ja neuvosto ja Euroopan parlamentti vahvistivat saman näkemyksen tarkasteltuaan kyseistä asiakirjaa.

Tutkimukset, analyysit, ennusteet ja muu tähän liittyvä työ (tulosten levittäminen ja niistä keskustelu) on jo olennainen osa energiapoliitiikan määrittelyyn liittyvää komission toimintaa. Komissio tukeutuu tässä työssä asiantuntemukseen, jota se on ollut kehittämässä alan maineikkaimmissa eurooppalaisissa keskuksissa. Näin voidaan erityisesti välttää päällekkäiset toiminnot sekä hyödyntää mahdollisimman edullisesti komission eri yksiköiden ja/tai jäsenvaltioiden rahoittamien tutkimusten tuloksia ja asiantuntemusta.

Edistystä tarvitaan kuitenkin yhteisten tutkimusten alalla: energia-alan tutkimus on tällä hetkellä muutostilassa, mikä hankaloittaa tutkimuksen tekemistä entisestään. Taloudellisesti merkitseviä muutoksia tapahtuu kaiken aikaa seurauksena energiamarkkinoiden asteittaisesta vapauttamisesta, ympäristövaatimusten merkityksen lisääntymisestä sekä tekniikan näkymistä, jotka edellyttävät sellaisten uusien ajattelumallien ja erilaisten tutkimusmenetelmien kehittämistä ja soveltamista, joissa otetaan huomioon TTK-ohjelmassa tehty työ. Uuden analyysin on mentävä puiteohjelman suhteen entistä pidemmälle, ja sen on lujitettava komission ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ennusteiden tekemisessä ja liitettävä yhteiseen tutkimustyöhön yritykset, akateemiset tahot ja muut tahot, joilla on alan tietoa ja kokemusta. Ohjelman ja ehdotettujen toimien olennaisena päämääränä tähän tarpeeseen vastaamiseksi on se, että kansallisella tasolla ja yhteisön tasolla tehtävät energia-alan päätökset voitaisiin tehdä yhteiseen analyysiin perustuen. Päämääränä ei ole suinkaan yhdenmukaistaminen vaan näkemyksien yhdistäminen, niin että päättäjillä olisi **samanlaiset viitetiedot** seuraavista aiheista:

¹⁰ "Euroopan unionin energiapoliitiikka", KOM(95) 682 lopullinen, 13.12.1995

- talousalan tutkimukset ja analyysit
- energia-alaa koskevat ennusteet
- energiajärjestelmien dynamiikka.

Tässä yhteydessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota yhteisen rahan käyttöönottoon ottaen huomioon öljyn "euro-hinnoittelun" odotettavissa oleva positiivinen vaikutus kilpailukykyyn.

Tämä toimi, jonka tarkoituksena on tarkasteltavien tekijöiden entistä parempi yhteensovittaminen, perustuu komission, jäsenvaltioiden ja muiden energia-alan toimijoiden väliseen aktiiviseen kumppanuuteen, ja siksi on kehitetty työohjelma, joka on laajasti ottaen koko energia-alalle tärkeä. Yhtenäisten analysointimenettelyjen käyttöönoton ansiosta voidaan entistä helpommin yksilöidä ensisijaisia tavoitteita - toimitusvarmuus, kilpailukyky ja ympäristönsuojelu - koskevat tärkeimmät kysymykset.

Tämän ohjelman tärkeimmät toiminta-alat ovat siten

- (a) energian tulevaa kysyntää ja tuotantoa sekä energiapolitiikkaa koskevien tärkeimpien ongelmien yksilöiminen Euroopan tasolla; pääpaino on tällöin seuraavissa seikoissa:
 - **ilmastonmuutoksen** synnyttämiin haasteisiin vastaamisen strategiat energia-alalla ja yleisemmin ympäristökysymykset (mukaan lukien mahdollisiin ratkaisuihin liittyvien kustannusten arviointi)
 - **energiamarkkinoiden** ja vastaavien rakenteiden **vapauttamisen** dynamiikka, erityisesti yritysten tulevaisuuden ja käyttäytymisen kannalta
 - energiamarkkinoiden maailmanlaajuiset suuntaukset ja niiden vaikutukset Euroopan unionin ulkoiseen riippuvuuteen (erityisesti Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa odotettavissa oleva energian kysynnän merkittävä kasvu)
- (b) analyysien kehittäminen siten, että energia-alan suuntaukset ja mahdolliset skenaariot voidaan määritellä vertailukelpoisesti kaikissa jäsenvaltioissa ottaen huomioon erityisesti markkinoiden rakennemuutoksen ja ilmastonmuutoksen aiheuttamat haasteet.

Näitä kysymyksiä koskevan toimen tarpeellisuus liittyy selkeästi energia-alan ensisijaisiin tavoitteisiin, erityisesti **ympäristönäkökohtiin** (neuvosto painotti niitä vielä kerran 27. toukokuuta 1997 pidetyssä kokouksessa) ja energia-alan sisämarkkinoiden toteuttamiseen; energia-alan **sisämarkkinat** muodostavat eurooppalaisten yritysten kilpailukykyyn kannalta ratkaisevan tekijän.

Tämän toimen avulla voidaan edistää valkoisessa kirjassa hahmoteltujen energia-alan tavoitteiden saavuttamista, ja se pohjautuu jo käynnissä olevaan toimintaan. Näiden toimien täytäntöön panemiseksi tarvittavat vuosimäärärahat esitetään liitteessä II olevassa rahoitus selvityksessä.

1.3.2 Kansainvälinen energia-alan yhteistyö (vertaa liite III)

Kansainvälisellä ulottuvuudella on yhä suurempi merkitys unionin energia-alaan liittyvissä kysymyksissä.

Unionin entistä suurempi **riippuvuus** ulkopuolisista energian toimittajista tuo esiin ennen kaikkea kysymyksen toimitusvarmuudesta. Tilannetta vaikeuttaa lisäksi se, että kehitysmaihin on **syntynyt markkinat, joilla energian kysyntä kasvaa nopeasti**, kun taas Euroopan markkinat laajenevat enää vain hitaasti. Eurooppalaisten yritysten **kilpailukyky** on avainkysymys ottaen huomioon nämä uudet markkinat. Energiankulutukseen liittyvien suurten **ympäristöongelmien laajentuminen maailmanlaajuiselle tasolle** on tehnyt välttämättömäksi tehdä maailmanlaajuisia yhteistyötä, jossa otetaan huomioon kaikkien osapuolten tilanne ja erityisesti energian asema kestävän taloudellisen kehityksen avaintekijänä. Lisäksi olisi välittömästi ryhdyttävä valmistautumaan muutoksiin, joita unionin **laajentuminen** väistämättä tuo mukanaan unionin energiapolitiikkaan.

SYNERGIA-ohjelma muodostaa energia-alan puiteohjelman tärkeimmän ulkoisen osan.

Se on yhteisön sisäisen politiikan ja ulkoisten toimien yhdysside ja eräs tärkeimmistä välineistä yhteisön yritysten tukemisessa niiden pyrkiessä suurille ulkomarkkinoille. Tässä yhteydessä on tärkeää korostaa sitä, että uusiutuviin energialähteisiin ja energiatehokkuuden parantamiseen liittyvät teknologiat muodostavat unionille merkittävän teollisen voimavaran ja mahdollisuuden luoda työpaikkoja. Näitä mahdollisuuksia edistäisi se, että jäsenvaltioille avautuisi uusia markkinoita kolmansissa maissa.

Verrattuna muihin yhteisön välineisiin, joiden avulla voidaan toteuttaa ulkoisia energia-alan toimia, SYNERGIA-ohjelma keskittyy erityisesti energia-alan puiteohjelman kolmen tavoitteen - maailmanlaajuisen kilpailukykyyn, toimitusvarmuuden ja ympäristönsuojelun - saavuttamiseen kansainvälisesti. Lisäksi SYNERGIA-ohjelman tarkoituksena on lujittaa yhteisön energia-alalla toteuttamien eri kansainvälisten toimien yhteensovittamista entistä suuremman tehokkuuden saavuttamiseksi sekä varmistaa näiden toimien yhtenäisyys alan kansainvälisten järjestöjen toimien kanssa.

Kun puiteohjelmassa toisaalta otetaan entistä paremmin huomioon kaikki energianäkökohdat ja toisaalta keskipitkän aikavälin strategia, SYNERGIA-ohjelmalla tuetaan energiapolitiikan muotoiluun, suunnitteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien yhteistyötoimien rahoitusta yhteistä etua koskevilla aloilla. Ohjelman varoista ei kuitenkaan rahoiteta tutkimukseen ja teknologiseen kehittämiseen, esittelyhankkeisiin tai energiainfrastruktuureihin tehtäviin investointeihin liittyviä toimia. Tällaisia hankkeita voidaan todellakin rahoittaa muiden yhteisön välineiden avulla. SYNERGIA-ohjelma ei ole myöskään kolmansia maita hyödyttävä taloudellisen tuen tai yhteistyön väline. SYNERGIA-ohjelman toimet koskevat ensisijaisesti energia-alan haasteiden

edessä olevia kolmansia maita, erityisesti Keski- ja Itä-Euroopan maita, uusia itsenäisiä valtioita, Välimeren alueen kolmansia maita, Latinalaisen Amerikan ja Aasian maita sekä Lomé'n yleissopimuksen allekirjoittaneita Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maita. Lisäksi SYNERGIA-ohjelman yhteydessä voidaan tehdä yhteistyötä alan kansainvälisten järjestöjen (esimerkiksi Kansainvälisen energiajärjestön, Latinalaisen Amerikan energiajärjestön), kansainvälisten rahoituslaitosten (EIP:n, Maailmanpankin, EBRD:n) tai kehittyneiden maiden (USA:n, Japanin, Norjan ja niin edelleen) kanssa yhteistä etua koskevien toimien aloittamiseksi kolmansissa maissa. Ohjelmassa suuntaudutaan entistä selkeämmin **yhteisön etujen huomioonottamiseen**. Unioni voi näin ollen käynnistää toimet useimmissa tapauksissa pelkästä omasta aloitteestaan, myös energian tarjonnan eikä ainoastaan kysynnän alalla.

SYNERGIA-ohjelmaa koskevan päätöksen liitteenä on edellä mainittujen suuntaviivojen mukaan käynnistettävä monivuotinen toimintaohjelma sekä luettelo tärkeimmistä edunsaajamaista. Kyseisen monivuotisen ohjelman nojalla laaditaan vuosittain erityisiä toimintasuunnitelmia, joissa otetaan huomioon:

- yhteisön muut ohjelmat ja välineet
- jäsenvaltioiden tietyissä kolmansissa maissa toteuttamat toimet
- jäsenvaltioiden kansallisten teollisuusalojen esittämät toiveet
- edunsaajamaiden esittämät toiveet.

Erilaisten täydentävyyksien huomioon ottamiseksi toimintasuunnitelmat laaditaan komissiossa kuullen asianomaisia yksiköitä, minkä jälkeen ne toimitetaan energia-alan puiteohjelmaa koskevalla neuvoston päätöksellä perustetun komitean käsiteltäväksi. Komitealle esitetään myös säännöllisin väliajoin kertomukset eri ohjelmien täytäntöönpanosta.

Seuraavat yhteistyömuodot ovat mahdollisia:

- energiapolitiikan alan neuvonta
- asiantuntijoiden lähettäminen kolmansien maiden elimiin
- energia-alan tulevaisuutta koskevat tutkimukset
- kansainvälisten energiapolitiikan alan tutkimus- ja neuvontaverkkojen tukeminen
- koulutustoimet (kurssit, seminaarit, tekninen konsultointi)
- energia-alan kansainvälisiä toimia koskevien yhteisön välineiden yhteensovittaminen
- tiedottaminen (esitteet, jäsenlehdet)

- vuoropuhelun sekä tietojen ja kokemusten vaihdon edistäminen esimerkiksi konferenssien ja seminaarien avulla.

SYNERGIA-ohjelman varoista voitaisiin kattaa tietty yksittäinen hanke kokonaisuudessaan silloin, kun hanke koskee ainoastaan yhteisön etua, tai ohjelma voisi olla osana yhteisrahoitusta, jossa on mukana toinen osapuoli.

Tämän ohjelman rahoituksen on oltava riittävä, jotta sillä olisi merkitystä unionin politiikan sisäisten ja ulkoisten näkökohtien yhtenäisyyden ja täydentävyyden parantamisessa komission Agenda 2000 -asiakirjan¹¹ yhteydessä korostamalla tavalla. Tarvittava rahoitus eritellään liitteessä III olevassa rahoitus selvityksessä.

Aihepiirikohtaiset ohjelmat

1.3.3 Uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen ja alaa koskevan strategian ja yhteisön toimintasuunnitelman täytäntöönpano (vertaa liite IV)

Uusiutuvat energialähteet edistävät ympäristönsuojelua ja energian toimitusvarmuutta monipuolistamalla käytössä olevia energialähteitä. Niiden käytön yleistyminen edistää myös muiden yhteisön tärkeimpien tavoitteiden saavuttamista, kuten aluekehitystä, taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta, työllisyyttä ja kilpailukykyä.

Tämän toiminnan, johon sisältyvät komission ALTENER II -ohjelmaa¹² koskevassa ehdotuksessa jo esittämät pääkohdat, tavoitteena on **myötävaikuttaa uusiutuvien energialähteiden käytön kasvuun** ja lisätä siten uusiutuvien energialähteiden merkitystä yhteisön energiataseessa edistämällä muun muassa **valkoisen kirjan**¹³ sekä uusiutuvia energialähteitä vuonna 2010 koskevan **toimintasuunnitelman** täytäntöönpanossa tarvittavien oikeudellisten, sosiaalis-taloudellisten ja hallinnollisten edellytysten luomista. Komissio hyväksyy kyseisen toimintasuunnitelman vuonna 1996 julkaistun vihreän kirjan¹⁴ synnyttämien laajojen keskustelujen jälkeen.

Kun edellytykset on määritelty, on entistä helpompaa **kannustaa** uusiutuvista energialähteistä saatavan energian tuotantoon sekä sen käytön edistämiseen suunnattuja yksityisiä ja julkisia **investointeja**. Uusiutuvien energialähteiden markkinaosuuksien lisäämistä tuetaan kohdennetuilla toimilla, joiden tarkoituksena on lisätä toimijoiden luottamusta hankkeiden valmistelun ja

¹¹ Agenda 2000, nide I, ensimmäinen jakso, luku IV.2 "Vahva ja yhtenäinen Eurooppa"

¹² KOM(97) 87 lopullinen, 12.03.1997

¹³ KOM(97) ...

¹⁴ "Tulevaisuuden energia: uusiutuvat energialähteet - yhteisön strategiaa koskeva vihreä kirja", KOM(96) 576 lopullinen, 20.11.1996

esittelyn kautta sekä kehittämällä uusia rahoitusmahdollisuuksia (kuten kolmansien osapuolten rahoitus).

Rahoituskelpoiset erityistoimet, joihin sisältyy innovatiivisten ja ympäristöä säästävien, arvonsa ja tehonsa jo osoittaneiden teknologioiden markkinaosuuksien lisääminen, koskevat seuraavia aloja:

- uusiutuvia energialähteitä koskevan strategian ja toimintasuunnitelman seuranta- ja täytäntöönpanotoimet sekä tämän ohjelman yhteydessä toteutettujen toimenpiteiden arviointitoimet,
- uusiutuvien energialähteiden markkinaosuuksien lisääminen helpottamalla muun muassa asiantuntijoiden neuvojen saamista, markkinanäkymien tarkastelua, hankkeiden sijoituspaikkaan liittyviä valintoja ja rahoitus suunnitelmien laadintaa; hankkeet koskevat erityisesti biomassaa ja jätteitä, sähköä ja lämpöä tuottavia aurinkoenergiajärjestelmiä, rakennusten aurinkoenergiajärjestelmiä, pienimuotoisia vesivoimahankkeita, tuulienergiaa ja geotermistä energiaa,
- tuotteiden ja laitteistojen standardoinnin edistäminen,
- uusiutuvien energialähteiden kehittämiseen liittyvien infrastruktuurien ulottaminen koskemaan paikallista ja alueellista suunnittelua, arviointia ja suunnittelua, tiedottamista, opetusta ja koulutusta;
- tietojen levittäminen yhteensovittamisen lisäämiseksi yhteisön tasolla, kansainvälisellä, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla toteutettujen toimien välillä sekä kokemuksen ja tietämyksen saattamiseksi yhteiseen käyttöön;
- tutkimukset tai muut toimet erilaisten uusiutuvien energialähteiden käyttömahdollisuuksien kehittämistä koskevien yhteisön toimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi tai täydentämiseksi.

Uusiutuvien energialähteiden osuus energia-alan ensisijaisista energiatarpeista kattaa tällä hetkellä hieman alle 6 prosenttia, ja vastaa noin 70:tä miljoonaa ekvivalenttiöljytonnia. Komissio ehdotti edellä mainitussa vihreässä kirjassa uusiutuvien energialähteiden käytön huomattavaa lisäämistä vuoteen 2010 mennessä. Ohjeelliseksi tavoitteeksi on ehdotettu uusiutuvien energialähteiden osuuden kaksinkertaistamista vuoteen 2010 mennessä. Tämä on vahvistettu kuulemismenettelyissä ja sisällytetty valkoiseen kirjaan.

Tämä ohjelma muodostaa uusiutuvia energialähteitä koskevan strategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanon keskeisen osan. Toimille myönnettävien määrärahojen on oltava merkittäviä, jotta toimilla voitaisiin myötävaikuttaa merkittävästi kyseisen yhteisön tavoitteen saavuttamiseen. Yksityiskohtainen esitys määrärahoista on liitteessä IV olevassa rahoitus selvityksessä. Vuodesta 2000 alkaen myönnettäväksi kaavaillun lisäyksen avulla on tarkoitus hyödyntää valkoisen kirjan ja toimintasuunnitelman tarjoamat edut uusien rahoitus näkymien rajoissa. Lisäksi on korostettava sitä, että uusiutuvien energialähteiden lisääntyvä käyttö

edistää taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta erityisesti paikallisten energiavarojen hyödyntämisen kautta.

1.3.4 Energiatehokkuuteen kannustaminen (vertaa liite V)

Energiavarojen varovainen ja järkevä loppukäyttö on keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä kustannustehokkuussuhdetta ajatellen paras mahdollinen ratkaisu hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi.

Neuvoston joulukuussa 1996 hyväksymä SAVE II -ohjelma¹⁵ on osoittautunut tehokkaaksi muuhun kuin teknologian alaan liittyväksi ohjelmaksi edistettäessä energian taloudellista käyttöä kaikilla käyttöaloilla. Edellinen ohjelma (SAVE I) oli jo osoittautunut tärkeäksi tukivälineeksi yhteisön energiatavoitteiden toteuttamisessa; sen avulla on toteutettu monenlaisia toimia, kuten lainsäädäntötoimia, pilottihankkeita, tutkimuksia, energiatehokkuuden alalla saavutetun edistyksen seuranta ja arviointia, tietojen levittämistä sekä innovatiivisia rahoitusjärjestelmiä ja hankintasopimusten tekemistä koskevia järjestelmiä.

Neuvosto ja komissio ovat hyväksyneet SAVE-ohjelman yhteydessä yhdeksän direktiiviä kodinkoneiden, rakennusten ja teollisuuden energiatehokkuudesta. Tätä lainsäädäntöohjelmaa ja muiden alojen toimenpiteitä on jatkettava.

Sähköllä on erityinen merkitys energia-alalla, sillä sen osuus primaarienergian kulutuksesta on noin 35 prosenttia ja hiilidioksidipäästöistä 30 prosenttia. Sähkön loppukäyttöön sisältyy merkittäviä tehokkuuden parantamismahdollisuuksia kaikessa toiminnassa (kotitalouksissa ja teollisuudessa). Entinen PACE-ohjelma (yhteisön sähkön käytön tehostamiseen tähtäävä toimintaohjelma), jonka neuvosto hyväksyi vuonna 1989, on sisällytetty kokonaan SAVE II -ohjelmaan. PACE-ohjelmassa määrättiin joukosta toimia, joiden tarkoituksena oli muun muassa parantaa erilaisten laitteiden (kodinkoneiden, sähkömoottorien) energiatehokkuutta sekä edistää kuluttajille suunnattua tehokkaiden sähkölaitteiden ostamiseen ja käyttöön liittyvää tiedottamista. Näitä toimia, joiden vaikutus hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen on merkittävä, on jatkettava uuden energia-alan puiteohjelman yhteydessä. Tässä yhteydessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota energianhallinnan edistämistoimiin alueellisella ja paikallisella tasolla, ja näiden toimien kehittämisessä voitaisiin hyödyntää yhteistyötä "Huomisen kaupunki" -hankkeen kanssa.

Unionin laajentumisen yhteydessä energiatehokkuuteen liittyvien toimenpiteiden todelliset hyödyt tulevat entistä ilmeisemmiksi sitä mukaa kuin hakijamaiden hintapolitiikka ja niissä käytetyt mittarijärjestelmät lähentyvät markkinatalouden mekanismeja.

¹⁵ Neuvoston päätös, tehty 16 päivänä joulukuuta 1996, yhteisön energiatehokkuuden edistämistä koskevasta monivuotisesta ohjelmasta (SAVE II), EYVL N:o L 335, 24.12.1996

Näiden tavoitteiden toteuttaminen, jotka ovat erityisen tärkeitä ympäristönäkökohdille annetun suuren merkityksen takia, edellyttää, että SAVE II -ohjelmalle (jonka soveltamiskautta, sellaisena kuin se vahvistettiin 16 päivänä joulukuuta 1996 tehdyllä päätöksellä, muutetaan energia-alan puiteohjelman soveltamiskauden mukaisesti) myönnettyjä määrärahoja lisätään asianmukaisesti uusien rahoitusnäkyvien mukaisesti. Arvioidut rahoitustarpeet esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä V olevassa rahoitus selvityksessä.

1.3.5 Kiinteiden polttoaineiden puhtaaseen ja tehokkaaseen käyttöön kannustaminen (vertaa liite VI)

Kiinteät polttoaineet vaikuttavat merkittävästi unionin energiataseeseen, ja niillä tuotetaan 30 prosenttia sähköstä. Niillä on ensiarvoinen merkitys toimitusvarmuuden kannalta ja koska ne ovat olennainen osa sisämarkkinoiden toteuttamista, ne itse asiassa säätelevät muiden polttoaineiden, kuten maakaasun, hintoja. Energiataseen moninaisuuden ja kaikkien energialähteiden käyttömahdollisuuksien ylläpitäminen on oleellista toimitusvarmuuden kannalta, mutta myös unionin energiapolitiikassa noudatettavan kolmen ensisijaisen tavoitteen välisen tasapainon kannalta. Edellytyksenä tälle on kuitenkin kiinteitä polttoaineita hyödyntävien puhtaampien ja tehokkaampien teknologioiden markkinaosuuden kasvu, jotta saastepäästöjä voitaisiin vähentää.

Kiinteiden polttoaineiden puhtaaseen ja tehokkaaseen palamiseen perustuviin teknologioihin sisältyy runsaasti mahdollisuuksia vähentää hiilidioksidipäästöjä sekä happamoitumisongelmia aiheuttavia rikkidioksidi- ja typpioksidipäästöjä. Energia-alan puiteohjelmassa ehdotettu toimi (CARNOT) on suunniteltu tämän tavoitteen toteuttamiseksi. Yhteisöltä vaaditaan huomattavaa panosta kyseisten teknologioiden **yleistymisen** edistämiseksi, ja sen on kannustettava alan yrityksiä laatimaan tarvittavia pitkän aikavälin strategioita erityisesti nykyisten lämpövoimalaitosten korvaamiseksi.

Kannustaminen kiinteiden polttoaineiden puhtaaseen ja tehokkaaseen käyttöön on lisäksi erityisen ajankohtaista unionin tulevan mahdollisen **laajentumisen** vuoksi. Suurin osa hakijamaista on nimittäin merkittäviä kiinteiden polttoaineiden tuottajia tai kuluttajia: Puolassa kivihiili ja ruskohiili muodostavat 76 prosenttia primaarienergian kulutuksesta ja 94 prosenttia sähköntuotannosta. Tšekin tasavallan osalta nämä luvut ovat 62 prosenttia ja 76 prosenttia ja Unkarin osalta 19 prosenttia ja 27,5 prosenttia. Vaikka näissä maissa onkin toteutettu uudistuksia energialähteiden monipuolistamiseksi, on todennäköistä, että kiinteiden polttoaineiden tuotannon suuri osuus säilyy. Näitä polttoaineita käyttävien voimalaitosten muuntaminen käyttämään muita polttoaineita on sekä hakijamaiden että unionin etujen mukaista niin taloudelliselta kannalta kuin ympäristön kannaltakin. Ruskohiilen polttamiseen tarkoitettujen voimaloiden muuntaminen Saksan uusissa osavaltioissa on hyvä esimerkki Keski- ja Itä-Euroopan maiden ruskohiilivarojen laajentuneen Euroopan energianhankinnalle tarjoamista mahdollisuuksista. Teknologinen yhteistyö "puhtaan hiilen" käytön alalla edistää Keski- ja Itä-Euroopan maiden yhdyntymistä Euroopan unioniin.

Euroopan taloudelliseen ja sosiaaliseen laajentumiseen suuresti vaikuttanut **EHTYn perustamissopimuksen voimassaolo päättyy vuonna 2002**. EHTYstä saatu kokemus muodostaa perustan, jota yhteisön on hyödynnettävä kokonaisuudessaan. Erityisen tärkeää on varmistaa, että EHTYn perustamissopimuksen perusteella rahoitetun tai meneillään olevan tutkimuksen tulokset hyödynnetään riittävästi. Tässä ehdotettavassa toimessa saatetaan uusia ympäristöä säästävämpiä teknologioita lähemmäksi markkinoita.

Kiinteiden polttoaineiden puhdasta ja tehokasta käyttöä edistävät toimet ovat kasvua ja työllisyyttä käsitelleessä Amsterdamin Eurooppa-neuvostossa tehtyjen päätelmien mukaisia. Neuvosto myönsi varoistaan rahoitusta hiili- ja teräsalan tutkimukselle EHTYn perustamissopimuksen päättyessä. Energia-alan puiteohjelmassa ehdotettu CARNOT-toimi täydentää tätä tulevaa tutkimustoimintaa.

On myös osoittautunut, että kyseisten teknologioiden osalta **ulkoisten markkinoiden**, kuten esimerkiksi Kiinan, ASEAN-maiden ja Intian **kasvunäkymät** tarjoavat runsaasti mahdollisuuksia eurooppalaisille yrityksille, ja kasvu voi myös edistää maailmanlaajuisen ongelman muodostavien kasvihuonekaasupäästöjen vähenemistä.

Tähän ohjelmaan tarvittavaa rahoitusta koskevat yksityiskohdat esitetään liitteessä VI olevassa rahoitusselvityksessä.

1.3.6 Ydinvoima-alan yhteistyö turvallisuusasioissa, teollisuusyhteistyö Venäjän ja uusien itsenäisten valtioiden kanssa ja radioaktiivisten aineiden kuljetus, mukaan lukien laittoman kaupan torjunta) (vrt. liite VII)

Ydinvoima-alalla on käynnissä useita komission toimintaohjelmia, pääasiallisesti tutkimuksen, teknologisen kehittämisen ja koulutuksen, ydinturvallisuuden, terveyden suojelemisen, teknisen avun ja Keski- ja Itä-Euroopan maiden sekä uusien itsenäisten valtioiden kanssa tehtävän yhteistyön, radioaktiivisten aineiden kuljetuksen sekä turvavalvonnan (*ydinmateriaalivalvonnan*) täytäntöönpanon aloilla. Suurin osa näistä toimista ei kuulu ensisijaisesti varsinaisen energiapolitiikan alaan, mutta kolme tointa (**yhteistyö turvavalvonnan alalla, teollisuusyhteistyö uusien itsenäisten valtioiden kanssa, radioaktiivisten aineiden kuljetus, laittoman kaupan torjunta** mukaan lukien) sitä vastoin kuuluu suoraan tämän politiikan alaan ja muodostaa siten energia-alan puiteohjelman erityisosan.

Kun otetaan huomioon Euratomin perustamissopimukseen sisältyvät määräykset, **näiden toimien täytäntöönpano ei edellytä erityisten muodollisten säädösten hyväksymistä**. On kuitenkin varmistettava, että näiden kiistatta tarpeellisten toimien rahoitus jatkuu keskeytyksettä.

Yhteistyö ydinaineita koskevan kirjanpidon ja valvonnan alalla (ydinmateriaalivalvonta) uusille itsenäisille valtioille ja Mongolialle annettavan teknisen avun yhteydessä

Näiden toimien tavoitteena on edistää ydinmateriaalien kirjanpito- ja valvontajärjestelmän kehittämistä ja sen tietokoneistamista kaikilla tasoilla: voimalaitoksen ja laitosalueen, alueellisten keskusten, yritysten pääkonttorien ja kansallisten järjestelmien tasolla.

Euratomin turvavalvonnan johto aloitti vuonna 1993 yhteistyön Venäjän ydinvoima-alasta vastaavien tahojen kanssa, ja vuodesta 1994 alkaen on laadittu konkreettisia ohjelmia. Tämän yhteistyön tulokset ovat eittämättä rohkaisevia, mutta toimia on jatkettava vielä kauan tavoiteltujen päämäärien saavuttamiseksi. Venäjän osallistuminen on koulutuksen ja perehdyttämisen lisäksi toteutunut seitsemän valvontaharjoituksen ja kahden toimenpidetyöryhmän muodossa. On havaittu, että venäläisten osallistujien tiedot ja tekninen kokemus ovat huomattavia, mutta uudenaikaisiin organisaatiomenetelmiin, arviointiin ja logistiikkaan liittyvät koulutustarpeet ovat Venäjällä edelleen merkittäviä. Seitsemän venäläistä asiantuntijaa opiskeli järjestelmäsuunnittelua kukin kahdeksan viikon ajan Luxemburgissa lokakuun 1993 ja maaliskuun 1994 välisenä aikana. Tämän jälkeen heidän panoksensa ja johtopäätöksensä tutkittiin ja arvioitiin. Euroopan unionissa järjestettiin kaksi seminaaria ja Pietarissa ydinturvallisuuden valvontaa koskeva konferenssi.

On siis hyödyllistä jatkaa ydinturvallisuutta koskeviin tekniikkoihin, menetelmiin, kuljetus- ja huolintajärjestelyihin ja arviointiin liittyviä **koulutus-** ja perehdyttämistoimia. Tämän vuoksi on jatkettava Venäjän ja Euratomin välistä tämän alan yhteistyötä erityisesti radioaktiivisten aineiden **laittoman kaupan** torjumiseksi. Näitä toimintoja laajennetaan edelleen, kun uusien itsenäisten valtioiden kanssa solmittavat kumppanuus- ja yhteistyösopimukset tulevat voimaan.

Talousarvion osalta kyseiset toimet rahoitetaan TACIS-ohjelman varoista, mutta koska komissio on päättänyt¹⁶, että toimien hallinnon olisi kuuluttava energiapolitiikasta vastaaville yksiköille, on ehdotettu, että tarkasteltaisiin vastaavien määrärahojen ottamista uudelleen mukaan erityisesti energiapolitiikan alaan kuuluvaan budjettikohtaan.

Teollisuusyhteistyö Venäjän ja uusien itsenäisten valtioiden kanssa:

Ydinenergia kattaa nykyisin, välttämättömät turvallisuusehdot huomioon ottaen, merkittävän osan yhteisön sähkönkulutuksesta, ja sen ympäristövaikutukset ovat merkittävät. Ydinenergian käyttö ei kuitenkaan ole mahdollista, elleivät asianmukaiset teollisuuden turvallisuutta ja toimintakykyä koskevat vaatimukset täyty. Tällainen tilanne vallitsee yhteisössä, mutta on perusteltua kysyä, mikä on tilanne tietyissä unionin naapurimaissa, erityisesti Venäjällä, Ukrainassa ja tietyissä jäsenyyttä hakeneissa maissa, jotka saattavat tulevaisuudessa lisätä ydinenergian käyttöä maiden taloudellisessa kehityksessä tapahtuvan edistyksen mukaisesti. On siis tärkeää, että nykyisin toiminnassa olevien ydinvoimaloiden turvallisuutta parantavien lyhyen

¹⁶ Komission päätös C(97) 2879, 24.9.1997 *Euratomin ydinturvallisuuden valvontatoimien rahoittamisesta*

aikavälin erityistoimenpiteiden lisäksi selvitetään, miten voidaan varmistaa pitkällä aikavälillä, että ydinvoiman käyttöön liittyy kaikki Euroopan unionissa vaadittaviin turvallisuustakuisiin verrattavat turvallisuustakuut.

Komissio on muutaman vuoden ajan suorittanut tutkimuksia ja johtanut työryhmiä eurooppalaisten ydinvoimateollisuuden edustajien kanssa keskittyen tässä vaiheessa **pääasiassa Venäjään**, ja sen tarkoituksena on lisätä paikallisen ydinvoimateollisuuden nykytilanteen tuntemusta ja määritellä mahdollinen lähestymistapa turvallisuuden perusteelliseksi parantamiseksi. Lähestymistapa perustuu ydinturvallisuusperiaatteen levittämiseen teollisuuden alalla tapahtuvan yhteistyön kautta, mikä kiinnostaa erityistä valtioita, jotka haluavat käyttää enemmän ydinvoimaa. Komissio ja Venäjän viranomaiset tarkastelevat tällä hetkellä teollisuuden edustajien kanssa toteutettavan yhteistyön teknisiä, taloudellisia ja lainsäädännöllisiä esteitä. Tämän on määrä johtaa vuoden 1998 alkuun mennessä toimintaa koskevien suuntaviivojen määrittelyyn ja sellaisten ehdotusten tekemiseen, joiden toteuttamatta jättäminen olisi vahingollista. Työ edellyttää sellaisten tutkimusten rahoittamista, joissa tarkastellaan aiempaa tarkemmin erityisongelmia (esimerkiksi investoinneilta vaadittavia edellytyksiä ja erityisiä lainsäädännöllisiä vaikeuksia) ja pyritään löytämään keinoja yleisluonteisten ongelmien ratkaisemiseksi. Komission päämääränä on helpottaa teollisuusyhteistyön aloittamista mahdollisimman laajalti; tämä ei tarkoita kuitenkaan teollisuusyhteistyötä koskevien erityishankkeiden toteuttamista, mikä kuuluu kyseessä olevien toimijoiden vastuulle.

Radioaktiivisten materiaalien kuljetus

Ydinenergian käyttö sähkön tuotannossa ja radioaktiivisten aineiden lisääntyvä käyttö terveydenhoidon, teollisuuden ja tutkimuksen alalla edellyttävät sitä, että varmistetaan näiden aineiden kuljetus väestön ja alan työntekijöiden kannalta tyydyttävissä turvallisuusolosuhteissa. Radioaktiivisten aineiden kuljettamisen kehityksen, teknologian ja tietämyksen kehityksen sekä radiologista suojelua koskevien entistä tiukempien velvoitteiden huomioon ottamiseksi kansainvälinen ja kansallinen lainsäädäntö sekä yhteisön lainsäädäntö on mukautettava uusiin olosuhteisiin ja vaatimuksiin.

Komissio perusti vuonna 1982 Euroopan parlamentin pyynnöstä pysyvän asiantuntijaryhmän, jonka jäsenet ovat radioaktiivisten aineiden kuljetuksen asiantuntijoita ja jonka tehtävänä on antaa komissiolle neuvoja suoritettavien tutkimusten ja kokeilujen alalla sekä lainsäädännön kehittämisen suhteen. Ryhmän viimeisimmässä suosituksessa edellytettiin asianmukaisella tavalla rahoitetun monivuotisen ohjelman toteuttamista. Ohjelman olisi jakauduttava kuuteen toiminnan alaan, jotka voisivat saada rahoitusta yhteisön tason toimien puitteissa. Ohjelman tarkoituksena on:

- sisämarkkinoiden toimivuuden edistäminen yksilöimällä tarpeelliset yhdenmukaistamistoimenpiteet

- lainsäädännön myöhemmän kehityksen edistäminen kokeilutoiminnan ja tietojen kehittämisen avulla
- kuljetuksen aikana ilmenneiden tapahtumien arviointi ja siitä saatujen kokemusten hyödyntäminen tulevaisuutta varten
- hätätoimenpiteiden ja sitä koskevan koulutuksen yhteensovittamisen parantaminen
- yhteistyö Keski- ja Itä-Euroopan maiden ja uusien itsenäisten valtioiden kanssa, jotta niitä autettaisiin parantamaan kyseisissä maissa tapahtuvien kuljetusten turvallisuutta
- yleisölle suunnatun tiedottamisen parantaminen ja kansalaisten auttaminen ymmärtämään alan tapahtumia entistä paremmin.

Edellä mainittujen ydinvoima-alan toimien eri luokille tarkasteltavaksi ajanjaksoksi ehdotetut määrärahat hahmotellaan liitteessä VI olevassa rahoitus selvityksessä.

1.4 Muiden yhteisön politiikkojen ja ohjelmien energiaa koskevien osuuksien yhteensovittaminen

1.4.1 Tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen (TTK) tukeminen

Tutkimuksella ja teknologisella kehittämisellä sekä esittelyllä on merkittävä osuus korkean energiahyötysuhteen tarjoavien menetelmien sekä fossiilisten ja uusiutuvien energialähteiden ja ydinenergian käytön hyödyntämiseen tarkoitettujen uusien tekniikkojen kehittämisessä. Perustamissopimuksen 130 f - p artiklan nojalla perustettuun tutkimusta ja teknologista kehittämistä koskevaan neljänteen puiteohjelmaan sisältyy muita energiamuotoja kuin ydinenergiaa koskeva tutkimus- ja kehittämistoimi (JOULE-ohjelma) sekä esittelyä koskeva toimi (THERMIE-ohjelma). Näiden toimien avulla voidaan toteuttaa merkittäviä toimenpiteitä uusien energiatekniikkojen alalla yhdessä jäsenvaltioiden teollisuusalojen, tutkimuskeskusten ja yliopistojen kanssa. Lisäksi on käynnistetty EURATOM-sopimukseen perustuva TTK-ohjelma ydinturvallisuuden ja hallitun lämpöydin fuusion alalla yhdessä yhteisen tutkimuskeskuksen kanssa. Näiden toimien toteuttamiseen liittyvät toimintatavat, elimet ja täytäntöönpanovälineet pidetään ennallaan ottaen huomioon niiden toimintaympäristö ja erityiset rakenteet. On kuitenkin selvää, että energia-alan TTK-toimet liittyvät tiiviisti tämän puiteohjelman perusteella toteutettaviin toimiin, jotka kohdistuvat enemmänkin markkinoihin. On siis ponnisteltava erityisesti komission yksiköiden ja muiden asiaankuuluvien elinten välisen yhteensovittamisen lujittamiseksi asianmukaisella tasolla. Tämä tarkoittaa erityisesti virallisen yhdyselimen perustamista energia-alan komitean ja viidennen TTK-puiteohjelman yhteydessä perustettavan vastaavan rakenteen välille.

1.4.2 Euroopan laajuiset energiaverkot

Euroopan laajuiset verkot ovat taloudellisen kehityksen, sisämarkkinoiden toimivuuden ja yhteisön yhteenkuuluvuuden lujittamisen keskeisiä tekijöitä. Euroopan yhteisö on perustamissopimuksen (129 b, c ja d artikla) nojalla antanut itselleen verkkoja koskevan toimivallan, ja se on aloittanut energia-alalla sähköä ja maakaasua koskevien infrastruktuurien kehittämispolitiikan ottaen huomioon myös ne myönteiset vaikutukset, jotka tällä politiikalla on yhteisölle energian toimitusvarmuuden ja kansainvälisen yhteistyön kannalta. Yhteisön yhteenkuuluvuusperiaatteen johdosta komissio kiinnittää erityistä huomiota saarten, saaristojen ja yhteisön syrjäisimpien alueiden erikoisolosuhteista aiheutuviin energia-alan ongelmiin¹⁷.

Kuten tutkimuksen yhteydessä, tämän toimen toteuttamiseen liittyvät toimintatavat, elimet ja täytäntöönpanovälineet pidetään ennallaan ottaen huomioon toimen toimintaympäristö ja erityiset rakenteet. Tämänhetkiset erityisponnistelut koskevat komission yksiköiden ja muiden asianomaisten elinten välisen yhteensovittamisen parantamista asianmukaisella tasolla.

1.4.3 Muut politiikat tai ohjelmat

Joihinkin muiden politiikkojen kuten ulkosuhteiden (esimerkiksi PHARE-, TACIS- tai MEDA-ohjelmien yhteydessä), rakennerahastojen tai investointitukien toiminta-alaan kuuluu myös huomattava energia-alaa koskeva osa. Tällöin kiinnitetään erityistä huomiota myös komission kyseisistä asioista vastaavien osastojen yhteistyön ja yhteensovittamisen parantamiseen.

1.5 Yleiset rahoitukseen liittyvät tekijät

Energiapolitiikan määrärahat sellaisenaan ovat eittämättä vähäiset, eivät ainoastaan otsakkeeseen 3 kuuluviin muihin lukuihin verrattuina vaan myös tiettyjen yhteisön politiikkojen yhteydessä toteutetuille energia-alan toimille myönnettyihin määrärahoihin verrattuina.

Energiapolitiikkaa koskevan yhtenäisen lähestymistavan tarkoituksena on ennen kaikkea toimien järjeistäminen ja paras mahdollinen yhteensovittaminen. Monivuotisen puiteohjelman perustaminen ja sen keskittäminen kolmeen ensisijaiseen päätaavoitteeseen helpottaa **voimavarojen hallintoa ja niiden entistä avoimempaa ja tarkempaa käyttöä**, jotka johtavat **siten entistä tehokkaampiin toimiin** käytettävissä olevan rahoituksen avulla.

On kuitenkin tärkeää, että unionilla on asianmukaiset välineet sen energia-alan **ensisijaisten poliittisten tavoitteiden** täytäntöönpanemiseksi ja että tiettyjä lisäyksiä suunniteltaisiin jo nyt seuraavien rahoitusnäkyvien laatimisen yhteydessä. Tämä panoksen suurentaminen onkin komission Agenda 2000¹⁸ -

¹⁷ Vertaa esimerkiksi komission kertomus POSEIMA-ohjelman täytäntöönpanosta, KOM(94) 476 lopullinen, 09.12.1994

¹⁸ Agenda 2000, nide I, "Uusi rahoituskehys"

asiakirjaa koskevassa tiedonannossa määrittelemän rahoituskehityksen mukaista, jonka otsakkeessa 3 määrätään yksityiskohtaisesti tietyistä kaikkien jäsenvaltioiden yhteisiin tavoitteisiin kuuluvien ja ilmeistä lisäarvoa sisältävien sisäpolitiikkojen kehittämisestä; tässä yhteydessä esitetään tiettyjä ensisijaisia ohjelmia, jotka koskevat erityisesti laajentumista, innovaatiota ja ympäristön huomioonottavien tekniikkojen käyttöönottoa ja joille myönnettyjä määrärahoja saatetaan lisätä BKT:n kasvua enemmän. Koska uusiutuvien energialähteiden edistämistoimilla (ALTENER-ohjelma) ja energiatehokkuuteen kannustamisella (SAVE-ohjelma) voi olla myönteisiä vaikutuksia ympäristönsuojelun alalla ja myös työpaikkojen luomisessa, näitä ohjelmia korostetaan aivan erityisesti.

Jäljempänä olevassa taulukossa esitetään - ohjeellisesti ja rajoittamatta sitä, mitkä ensisijaiset poliittiset tavoitteet hyväksytään - eri toimien ja ohjelmien jakautuminen. Talousarviot esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä olevassa rahoituslaskelmassa.

	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
Energia-markkina-analyysit ja seuranta	1,50	1,53	1,56	1,59	1,62	7,8
Energia-alan kansainvälinen yhteistyö	7,00	7,14	7,28	7,42	7,57	36,4
Uusiutuvat energianlähteet	14,4	15,6	17	17	17,1	81,1
Energiatehokkuus	12,5	12,8	13,9	14,6	14,6	68,4
Kiinteät polttoaineet	0,81	0,81	0,82	0,83	0,84	4,1
Ydinturvallisuus	0,5	0,51	0,52	0,53	0,54	2,6
Yhteensä	36,7	38,39	41,08	41,97	42,27	200,4
Ydinturvallisuus B7-535	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	12,5

2. YHTEISÖN ERI POLITIIKKOJEN ENERGIAA KOSKEVIEN OSUUKSIEN YHTEENSOVITTAMISEN PARANTAMINEN

Kuten johdannossa mainittiin, huhtikuussa 1997 annetussa tiedonannossa "Kokonaiskatsaus energiapolitiikkaan ja energia-alan toimiin" korostettiin moniin yhteisön tärkeisiin politiikkoihin liittyvän energiaa koskevan osa-alueen merkitystä myös rahoitukselliselta kannalta. Yhteensovittamismenettelyt toimivat jo esimerkiksi rakennepolitiikassa. Todellinen yhdentymisen on kuitenkin mahdollista käynnistää ainoastaan siten, että kiinnitetään erityistä huomiota kaikki osapuolet kattavan

yhteensovittamisen sekä kaikkien toimien yhtenäisyyden **lujittamiseen** erityisesti komission ja sen yksiköiden tasolla.

Tämän vuoksi on toteutettu joitakin toimenpiteitä:

- (1) Sisäisten menettelyjen mukaisesti komissio on tehnyt virallisen päätöksen **tähän alaan liittyvien pääjohtajien verkoston** perustamisesta. Verkoston tehtävänä on taata se, että
 - poliittiset tai toiminnalliset **suuntaviivat**, joihin sisältyy energialuottuvuus, määrittää kaikkien osapuolien **kuulemisen ja avoimuuden** periaatteiden mukaisesti ja
 - näiden suuntaviivojen toteuttamiseen tarkoitettuja **toimia** ja niihin osoitettavia voimavaroja sovitetaan jatkuvasti yhteen, ja niitä arvioidaan sen mukaan, **miten ne vaikuttavat energiapolitiikan ensisijaisiin tavoitteisiin.**
- (2) Pääjohtajien verkosto laatii vuosittain **yhteenvedon** yhteisön eri politiikkojen perusteella käynnistetyistä energia-alan **toimista**. Kertomus annetaan tarkasteltavaksi energia-alan puiteohjelman perusteella perustetulle komitealle sekä muille asianosaisille komiteoille, ja kertomus julkistetaan sitten. Täten varmistetaan myös, että muut Euroopan unionin toimielimet saavat tietoa.

Otetaan käyttöön virallisemmat menettelyt, jotta yhteistyö ja yhteensovittaminen kaikkien komiteoiden välillä, jotka käsittelevät energialuottuvuuden omaavia politiikan aloja tai ohjelmia, olisi parempi. Käyttöön otetaan myös automaattisia tiedonvaihtotapoja.

Yhden komitean perustamisen tämän puiteohjelman soveltamisalaan kuuluvia energia-alan toimia ja ohjelmia varten odotetaan helpottavan yhteisön tasolla toteutettavien toimien yhteensovittamista ja yhdenmukaisuutta. Olisi tärkeää, että jäsenvaltiot tarkastelisivat omia järjestelmiään parantaakseen yhteyksiä kansallisten ja yhteisön elinten välillä.

PÄÄTELMÄT

Komission tiedonanto kokonaiskatsauksesta energiapolitiikkaan ja energia-alan toimiin muodosti ensimmäisen vaiheen komission vastauksissa neuvoston ja jäsenvaltioiden selkeästi ilmaisemiin, yhteisön energiapolitiikan yhtenäistä lähestymistapaa koskeviin toiveisiin.

Kun otetaan huomioon energia-alan ratkaiseva merkitys Euroopan unionin taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle sekä se, miten tärkeää on määritellä unionille johdonmukainen, avoin ja tehokas energiapolitiikka, komissio katsoo, että energia-alan monivuotisen puiteohjelman toteuttamisella ehdotetulla tavalla tämä lähestymistapa muunnetaan käytännön toimiksi, ja se vastaa toiminnallisella tasolla asianmukaisesti toimielimissä ja jäsenvaltioissa todettuihin tarpeisiin.

EUROOPAN KOMISSIO

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ENERGIA-ALAN TOIMIEN MONIVUOTISESTA PUITEOHJELMASTA

(1998-2002)

Ehdotus:
NEUVOSTON PÄÄTÖS ENERGIA-ALAN TOIMIEN MONIVUOTISESTA
PUITEOHJELMASTA (1998-2002)

97/0302 (CNS)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 235 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen¹,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon²,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon³,

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon⁴,

sekä katsoo, että

komissio esitti 13 päivänä joulukuuta 1995 antamassaan valkoisessa kirjassa *Euroopan unionin energiapolitiikka*⁵ neuvostolle näkemyksensä tulevasta energiapolitiikasta yhteisössä,

komissio esitti ... 1997 antamassaan valkoisessa kirjassa⁶ neuvostolle näkemyksensä uusia teknologioita korostavan yhteisön strategian sekä uusiutuvia energialähteitä koskevan, vuoteen 2010 ulottuvan toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta ja seurannasta,

neuvosto hyväksyi 16 päivänä joulukuuta 1996⁷ SAVE II-ohjelman, jolla pyritään pienentämään CO₂-päästöjä vahvistamalla energiatehokkuuteen liittyviä aloitteita yhteisössä,

1

2

3

4

⁵ KOM(95) 682, 13.12.1995

⁶ KOM(97)....

⁷ Neuvoston päätös (EY) 16.12.1996, EYVL N:o L 335, 24.12.1996

neuvosto ja Euroopan parlamentti tekivät 26 päivänä huhtikuuta 1994 päätöksen Euroopan yhteisön neljännessä puiteohjelmasta tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskevien toimien osalta (1994-1998)⁸ sekä päätöksen Euroopan atomienergia-yhteisöä koskevasta yhteisön tutkimus- ja koulutustoiminnan puiteohjelmasta⁹; komissio teki 30 päivänä huhtikuuta 1997 ehdotuksen viidennestä TTK-puiteohjelmasta¹⁰,

komissio hyväksyi ja antoi neuvostolle 14 päivänä toukokuuta 1997 tiedonannon ilmaston muutoksiin liittyvistä energianäkökohdista¹¹,

puhtaamman tekniikan käyttö edistää osaltaan niiden tavoitteiden toteutumista, jotka sisältyvät yhteisön strategiaan happamoitumisen estämiseksi¹²,

energia-alalla on keskeinen merkitys yhteisön taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen kannalta,

energiansaannin riippuvuus yhteisön ulkopuolisista tuottajista kasvaa yhteisössä lähi-vuosina merkittävästi,

energian hintataso on erityisen tärkeä eurooppalaisten yritysten kilpailukyvyn kannalta,

kansalaisten elämänlaadun kannalta on tärkeää valvoa energian tuotannon ja kulutuksen kehityksen yhteensovittamista ympäristönsuojelun tavoitteiden kanssa,

on erityisesti tärkeää vähentää CO₂-päästöjä,

ulkoiisiin hankintamarkkinoihin liittyvän poliittisen epävarmuuden vuoksi yhteisön täytyy luoda yhtenäinen ja tehokas energiapolitiikka, jossa otetaan huomioon talouden keskipitkän ja pitkän aikavälin kehitysnäkymät,

tätä tarkoitusta varten on keskitettävä energiapolitiikkaan liittyvät toimet tiettyjen ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseen,

ottaen huomioon yhteisöön kohdistuvat strategiset haasteet energiapoliittisten tavoitteiden on erityisesti liityttävä toimitusvarmuuteen, energiamarkkinoiden yhdentämiseen, eurooppalaisten yritysten kilpailukyvyn vahvistamiseen sekä kestävään taloudelliseen kehitykseen, jossa otetaan huomioon myös ympäristönsuojelun vaatimukset,

näiden päämäärien toteuttaminen tasapainoisesti edellyttää erityisen huomion kiinnittämistä kaikkien energiaan liittyvien toimien avoimuuteen, yhtenäisyyteen ja koordinointiin,

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EY) 1110/94, EYVL N:o L 126, 18.5.1994, s.1

⁹ Neuvoston päätös 268/94 (Euratom), EYVL N:o L 115, 6.5.1994, s.31

¹⁰ KOM(97) 142 lopullinen

¹¹ KOM(97) 196 lopullinen

¹² KOM(97) 88 lopullinen, 12.3.1997

neuvosto korosti tätä tarvetta 8 päivänä heinäkuuta 1996 tekemässään, edellä mainittua valkoista kirjaa *Euroopan unionin energiapolitiikka* koskevassa päätöksessä¹³,

energia-alan kansainvälisen yhteistyön edistämistä koskevan ohjelman¹⁴ hyväksymisen yhteydessä neuvosto piti tarpeellisena, että komissio laatii tiedonannon kaikista yhteisön energiaan liittyvistä ohjelmista, minkä jälkeen voitaisiin tehdä ehdotus energia-alan puiteohjelmasta,

komission laatimasta tiedonannosta *Kokonaiskatsaus energiapolitiikkaan ja energia-alan toimiin*¹⁵ kävi ilmi, että yhteisössä on käynnissä lukuisia energia-alan toimia, mutta näitä toimia toteutetaan hajanaisesti joko itse energiapolitiikkaan kuuluvissa eri ohjelmissa tai yhteisön eri politiikkojen yhteydessä,

on tärkeää huolehtia budjettivarojen hallinnosta, yhteensovittamisesta ja optimaalisesta käytöstä,

vain aidosti yhtenäisen lähestymistavan avulla voidaan ottaa riittävästi huomioon kaikki ratkaistaviin ongelmiin liittyvät näkökohdat,

tätä yhdenmukaisuutta ja koordinointia painottavaa lähestymistapaa on sovellettava niin energiapolitiikan alalla kuin muihinkin yhteisön politiikkoihin sisältyviin energiaan liittyviin tekijöihin,

tätä varten on määriteltävä ja käynnistettävä monivuotinen puiteohjelma yhteisön energiapolitiikkaan liittyville toimille,

tämä puiteohjelma on toteutettava horisontaalisten toimien ja aihepiirikohtaisten ohjelmien avulla,

horisontaalisiin toimiin kuuluvat markkinaennusteet ja -analyysit ja kansainvälinen energia-alan yhteistyö,

aihepiirikohtaiset ohjelmat koskevat uusiutuvien energialähteiden käytön edistämistä ja näitä energialähteitä suosivan strategian käyttöönottoa yhteisössä, energiatehokkuuden edistämistä, kiinteiden polttoaineiden alan elvyttämistä ja ydinenergian käyttöturvallisuutta,

TTK-puiteohjelmaan liittyvien energia-alan toimien asiayhteyden ja erityisrakenteiden vuoksi säilytetään nykyiset rakenteet ja täytäntöönpanomenettelyt tämän puiteohjelman menettelytapojen mukaisina, mutta yhteistyötä ja koordinointia muiden rakenteiden kanssa on vahvistettava,

edellä mainitut toimet tai ohjelmat on tarvittaessa pantava täytäntöön yksittäisillä toimenpiteillä, jotka tarpeen vaatiessa korvaavat tällä hetkellä voimassa olevat säädökset,

¹³ EYVL N:o C 224, 1.8.1996

¹⁴ 14.4.1997 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 701/97, EYVL N:o L 104, 22.4.1997

¹⁵ KOM(97) 167 lopullinen, 23.4.1997

yhdenmukaisuuden lisäämisen periaate edellyttää yhden ainoan neuvoa-antavan komitean perustamista koko puiteohjelmaa ja siihen kuuluvia toimenpiteitä varten,

koska käsiteltävät kysymykset ovat monenlaisia ja teknisesti monimutkaisia, on komitean samoin kuin komissionkin varmistettava, että soveltuvia asiantuntijoita käytetään apuna tarpeen mukaan,

komitea avustaa komissiota varmistamaan mahdollisimman suuren avoimuuden ja parhaan mahdollisen tiedonkulun eri tahojen välillä sekä valvomaan yhteisön eri politiikkojen yhteydessä toteutettavien energia-alan toimenpiteiden yhtenäisyyden vahvistamista,

riippumattomien asiantuntijoiden on toimien järjestelmällisen ja säännöllisen arvioinnin lisäksi arvioitava puiteohjelman puolivälissä energia-alan puiteohjelmaa ja sen erityisohjelmia,

toimien keskittäminen toimitusvarmuutta, kilpailukykyä ja ympäristönsuojelua koskevan kolmen ensisijaisen tavoitteen saavuttamiseen helpottaa voimavarojen aiempaa avoimempaa ja tehokkaampaa hyödyntämistä,

poliittiset valinnat ja tavoitteiden asettaminen tärkeysjärjestykseen saattavat johtaa lisärahoitukseen,

erityisesti uusiutuvia energialähteitä (ALTENER-ohjelma) ja energiatehokkuutta (SAVE-ohjelma) koskevien ensisijaisten alojen rahoitusta voidaan joutua harkitsemaan uudelleen seuraavien rahoitusnäkymien laatimisen yhteydessä,

perustamissopimuksen 3 b artiklassa määriteltyjen toissijaisuusperiaatteen ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti edellä selostetut energiapolitiikan ensisijaiset tavoitteet sekä energia-alan toimien vahvistaminen ja koordinointi niin itse energiapolitiikan alalla kuin muiden yhteisön politiikkojen yhteydessä on niiden luonteen takia pyrittävä saavuttamaan yhteisön tasolla, ja tässä päätöksessä rajoitutaan näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeellisiin vähimmäisvaatimuksiin, ja

perustamissopimus ei tarjoa tämän energiapolitiikan kaikkien osatekijöiden koordinointiin tähtäävän päätöksen hyväksymiseksi muita kuin 235 artiklassa tarkoitettuja toimivaltuuksia; erityisohjelmat, joiden avulla tämä puiteohjelma toteutetaan, hyväksytään niiden tavoitteiden kannalta sopivimman oikeusperustan pohjalta; tämä koskee erityisesti erityisohjelmia, joiden tavoitteena on perustamissopimuksen 130 r artiklassa tarkoitettu luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Perustetaan yhteisön energia-alan toimien monivuotinen puiteohjelma, jäljempänä "puiteohjelma", ajanjaksolle 1998-2002.
2. Puiteohjelman avulla pyritään ensinnäkin toteuttamaan seuraavat ensisijaiset tavoitteet:

- energian toimitusvarmuus,
 - kilpailukyky,
 - energiamarkkinoiden kehityksen ja ympäristönsuojelun tavoitteiden yhteensovittaminen.
3. Puiteohjelmalla pyritään myös vahvistamaan kaikkien energiapolitiikkaan kuuluvien yhteisön energia-alan toimien avoimuutta, yhtenäisyyttä ja koordinoitua sekä niveltämään ne tehokkaasti muiden yhteisön politiikkojen puitteissa toteutettuihin toimiin.

2 artikla

1. Ilman että tällä olisi vaikutusta tutkimuspolitiikkaan tai Euroopan laajuisiin verkkoihin kuului energia-alan toimenpiteisiin, puiteohjelma toteutetaan seuraavien kuuden horisontaalisen tai aihepiirikohtaisen erityisohjelman avulla:
- a) ohjelman kehittäminen yhdessä jäsenvaltioiden kanssa markkinoiden kehityksen ja suuntausten säännölliseen seurantaan, jotta energiapolitiikkaa koskevat päätökset voitaisiin tehdä yhteisen analyysin pohjalta;
 - b) energia-alan kansainvälisen yhteistyön vahvistaminen puiteohjelman soveltamisalan rajoissa yhtäältä energialähteiden monipuolistamiseksi ja toisaalta kansainvälisten markkinoiden avoimuuden ja vakauden lisäämiseksi, etenkin kaasun ja bensiinin osalta;
 - c) uusien ja uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen ja uusiutuvia energialähteitä koskevan, vuoteen 2010 ulottuvan yhteisön strategian ja toimintasuunnitelman laatiminen;
 - d) energiavoimavarojen järkevän ja tehokkaan käytön edistäminen;
 - e) myötävaikuttaminen hiilialan elvyttämiseen käyttämällä ympäristöä säästävää tekniikkaa;
 - f) ydinenergian käyttöturvallisuuden vahvistaminen.
2. Kunkin erityisohjelman kesto on sama kuin tämän puiteohjelman soveltamisaika, ja kussakin ohjelmassa päätetään, miten se toteutetaan.
3. Puiteohjelman täytäntöönpano voi sen soveltamisalueen rajoissa johtaa täydentäviin ohjelmiin ja yhteisön osallistumiseen useamman jäsenvaltion toteuttamiin ohjelmiin. Se voi myös johtaa yhteistyöhön kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa.

3 artikla

1. Budjettivallan käyttäjä myöntää vuosittaiset määrärahat rahoitusnäkymien asettamisrajoissa.

2. Yhteisön osallistumiseen puiteohjelman rahoitukseen sovelletaan Euroopan yhteisöjen yleiseen tulo- ja menoarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen säännöksiä.

4 artikla

1. Komission tehtävänä on puiteohjelman toteuttaminen ja kuhunkin erityisohjelmaan liittyviin toimiin ja toimenpiteisiin sovellettavien suuntaviivojen määrittäminen.
2. Komissiota avustaa puiteohjelman osalta neuvoa-antava komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan.

Lausunto merkitään pöytäkirjaan; lisäksi jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus pyytää, että sen kanta merkitään pöytäkirjaan.

Komission on, niin suurelta osin kuin mahdollista, otettava huomioon komitean lausunto. Sen on ilmoitettava, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

5 artikla

1. Komissio tarkastelee vuosittain puiteohjelman ja sen erityisohjelmien toteutumisen edistymistä. Se arvioi puiteohjelman yleistä täytäntöönpanoa ja tehokkuutta samoin kuin sitä, miten puiteohjelma osaltaan edistää yhteisön politiikan tavoitteiden toteutumista. Se arvioi myös sitä, vastaavatko tavoitteet, tärkeysjärjestys ja rahoitusvarat yhä tilanteen kehitystä. Tarpeen vaatiessa komissio tekee ehdotuksia puiteohjelman ja/tai erityisohjelmien mukauttamiseksi tai täydentämiseksi.
2. Puiteohjelman kolmannen soveltamisvuoden aikana, ja joka tapauksessa ennen seuraavaa puiteohjelmaa koskevien ehdotusten esittämistä, komissio pyytää riippumattomilta asiantuntijoilta kokonaisarviota puiteohjelmaan liittyvien toimien toteuttamisesta. Tämän arvioinnin tulokset esitetään yhdessä komission huomautusten kanssa Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle.
3. Komissio valitsee edellisissä kohdissa tarkoitettut riippumattomat asiantuntijat tasapuolisesti.

6 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

RAHOITUSSELVITYS

1. TOIMENPITEEN NIMI:

Ehdotus päätöksiksi energia-alan toimien monivuotisen puiteohjelman ja siihen liittyvien toimenpiteiden määrittelemiseksi ja toimeenpanemiseksi (1998-2002).

2. BUDJETTIKOHDAT:

B4-1 ja osittain B7-535

3. OIKEUSPERUSTA:

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 130 s tai 235 artikla (ks. yksittäiset päätökset)

4. TOIMENPITEEN KUVAUS:

4.1 Toimenpiteen yleistavoite

Energia on elintärkeä taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle. Kuitenkin tällä hetkellä yhteisön energia-alan toimet ovat hajallaan joko eri aikoina ja eri yhteyksissä laadituissa ohjelmissa tai yhteisön eri politiikoissa, kuten esimerkiksi ulkosuhteissa, rakennepolitiikoissa tai tutkimuksessa. Tämä hajanaisuus johtaa avoimuuden puutteeseen, toimintojen päällekkäisyyteen tai eri toimien väliseen epäjohtonmukaisuuteen.

Yhtenäisen lähestymistavan kehittämisen ja erityisesti yhteisön energia-alan toimien monivuotisen puiteohjelman käyttöönoton tarkoituksena on vastata sekä jäsenvaltioiden että komission havaitsemaan tarpeeseen varmistaa näiden toimien entistä suurempi **avoimuus, koordinointi ja tehokkuus**. Näin on myös helpompi selvittää, **mitä toimintoja on vahvistettava toimitusvarmuutta, kilpailukykyä ja ympäristönsuojelua** koskevien ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Puiteohjelmaan kootaan kaikki ne ohjelmat ja toimet, jotka tällä hetkellä kuuluvat energia-asioiden pääosaston alaisuuteen. Juridisesti puiteohjelma muodostuu peruspäätöksestä, joka määrittelee yleiset puitteet, sekä erityispäätöksistä, joissa määritellään erityistoimien sisältö ja joilla nämä toimet pannaan täytäntöön (ks. tämän ehdotuksen liitteet II-IV ja niihin liittyvät rahoitus selvitykset). Yhteisön eri politiikkoihin sisältyvien energia-alan toimien yhtenäisyyden varmistamiseksi komissio perustaa tämän alan pääjohtajien verkoston.

4.2 Toimenpiteen kesto

1998-2002

Toimenpiteen uusimista koskevat säännöt on esitetty asiaa koskevan päätösehdotuksen 5 artiklassa.

5. MENOJEN JA TULOJEN LUOKITUS:

5.1 Ei-pakolliset menot

5.2 Jaksotetut määrärahat

5.3 Mahdolliset tulolajit

Eräät assosioituneet valtiot voivat osallistua aihepiirikohtaisten ohjelmien rahoitukseen näissä ohjelmissa määrättyllä tavalla (ks. erilliset rahoitus selvitykset).

6. MENOLAJI:

Riippumatta osallistumisesta muiden yhteisön politiikkojen yhteydessä toteutettaviin energia-alan toimiin, esimerkiksi TTK ja Euroopan laajuiset verkot, Euroopan yhteisö osallistuu seuraavien toimenpiteiden rahoitukseen:

- energia-alan markkina-analyysit ja -ennusteet
- energia-alan kansainvälinen yhteistyö
- uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen ja tätä koskevan strategian ja toimintasuunnitelman laatiminen yhteisön tasolla
- energiatehokkuuden edistäminen
- kiinteiden polttoaineiden puhtaan ja tehokkaan käytön edistäminen
- ydinvoima-ala (turvallisuutta koskeva yhteistyö, teollisuusyhteistyö uusien itsenäisten valtioiden kanssa, radioaktiivisten aineiden kuljetus mukaan lukien laittoman kaupan torjunta).

Menettelytavat ja yhteisön rahoitusosuus on esitetty yksityiskohtaisesti näiden eri toimien rahoitus selvityksissä.

7. TALOUDELLISET VAIKUTUKSET:

7.1 Toimenpiteen kokonaiskustannusten laskutapa

Energia-alan puiteohjelmassa vahvistetaan koko puiteohjelmaa koskeva enimmäismäärä sekä sen jakautuminen horisontaalisten toimien ja aihepiirikohtaisten

ohjelmien kesken. Nämä summat kattavat sekä itse toimien rahoituksen että henkilöstö- ja hallintokustannukset.

7.2 Otsakkeeseen 3 kuuluvien kustannusten jakautuminen (miljoonaa ecua)

Energia-alan markkina-analyysit ja -ennusteet	7,8
Energia-alan kansainvälinen yhteistyö	36,4
Uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen	81,1
Energiatehokkuuden edistäminen	68,4
Kiinteiden energialähteiden puhtaan polttotekniikan markkinaosuuden kasvattaminen	4,1
Ydinturvallisuus	2,6
YHTEENSÄ	200,4

7.3 Maksumäärärahojen aikataulu

Energia-alan puiteohjelman tehokas täytäntöönpano edellyttää, että maksujen jakautuminen suunnitellaan koko ohjelmakaudeksi.

Kehittämällä yhtenäisen lähestymistapa energiapolitiikkaan pyritään ensisijaisesti järjeistämään ja koordinoimaan entistä paremmin eri toimenpiteet. Luomalla energia-alalle monivuotinen puiteohjelma ja keskittämällä se kolmen ensisijaisen tavoitteen saavuttamiseen voidaan helpottaa hallintoa ja **selkeyttää ja tarkentaa voimavarojen käyttöä**, mistä on seurauksena **toimenpiteiden tehokkuuden lisääntyminen** nykyisellä rahoituspohjalla.

On joka tapauksessa tärkeää, että unioni varaa energia-alan **ensisijaisten poliittisten tavoitteiden** saavuttamiseksi tarvittavat varat ja että eräitä **vahvistuksia** kaavaillaan jo tässä vaiheessa otettavaksi huomioon seuraavien rahoitusnäkömien laatimisen yhteydessä. Ponnistelujen lisääminen on myös komission **Agenda 2000**-tiedonannossa¹⁶ esittämän uuden rahoituspuitteen suuntaviivojen mukaista. Kyseisen tiedonannon otsakkeessa 3 mainitaan nimenomaisesti sellaisten sisäisten politiikkojen kehittäminen, joiden tavoitteet ovat yhteisiä kaikille jäsenvaltioille ja joiden kehittäminen yhteisön tasolla loisi

¹⁶ Agenda 2000, nide. I "Uusi rahoituspuite"

lisääarvoa. Tässä yhteydessä mainitaan muutamia ensisijaisia ohjelmia, jotka liittyvät laajentumiseen, innovaatioon sekä ympäristöä säästävän tekniikan käyttöönottoon, ja joihin suunnattavien varojen tulisi kasvaa BKT:n kasvua nopeammin. Erityisesti ehdotetaan panostamista uusiutuvien energialähteiden käyttöä edistäviin toimiin (ALTENER-ohjelma) ja energiatehokkuuden lisäämiseen (SAVE-ohjelma), sillä näiden ohjelmien avulla voidaan paitsi edistää ympäristön-suojelua luoda myös uusia työpaikkoja.

	1998	1999	2000	2001	2002	YHTEENSÄ
Energia-alan markkina-analyysit ja -ennusteet	1,50	1,53	1,56	1,59	1,62	7,8
Energia-alan kansainvälinen yhteistyö	7,00	7,14	7,28	7,42	7,57	36,4
Uusiutuvat energialähteet	14,4	15,6	17	17,1	17,1	81,1
Energiatehokkuus	12,5	12,8	13,9	14,6	14,6	68,4
Kiinteät polttoaineet	0,80	0,81	0,82	0,83	0,84	4,1
Ydinturvallisuus B4-1020	0,5	0,51	0,52	0,53	0,54	2,6
Yhteensä	36,7	38,39	41,08	41,97	42,27	200,4
Ydinturvallisuus B7-535	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	12,5

8. PETOSTENVASTAISET TOIMENPITEET:

Ohjelmaan liittyy lukuisia rahoituksen ja hallinnon valvontaa koskevia säädöksiä, jotka on mukautettu kulloinkin kyseessä olevan toimen ominaispiirteisiin. Nämä toimenpiteet jakautuvat koko prosessin keston ajalle, ja niihin kuuluu:

Ennen sopimuksen allekirjoittamista:

- tarjousten, ehdotusten tai tukihakemusten laadun ja rahoituksen analysointi
- päällekkäisten toimintojen välttämiseksi työhön osallistuu useita komission yksiköitä

Sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen:

- tositteiden tarkastus usealla tasolla (rahoitushallinto, tekniset vastuuhenkilöt) ennen maksujen suorittamista ja komission asianomaisten yksiköiden kuuleminen tulosten suhteen
- maksun suorittaminen töistä niiden hyväksymisen jälkeen ennen sopimuksen solmimista määritellyn rahoitusosuuden mukaisesti ja ottaen huomioon toimen

lopullinen rahoitusta koskeva selvitys; matka- ja oleskelukustannuksista voidaan vaatia tositteet

- sisäinen rahoitustarkastajan suorittama tarkastus
- paikan päällä suoritettu tarkastus, jossa tositteita tutkimalla voidaan havaita virheet tai väärinkäytökset.

Työn tuloksesta tehdään selkoa energia-alan puiteohjelman komitealle samoin kuin muille asianosaisille tahoille.

9. KUSTANNUSTEHOKKUUSANALYYSI:

9.1 Määrälliset erityistavoitteet ja kohderyhmä:

Unioni on yhä enenevässä määrin energiastrategiaa koskevien suurten haasteiden edessä:

- lisääntyvä **riippuvuus** ulkopuolisista tahoista tilanteessa, jossa geopoliittinen kehitys on vaikeasti ennakoitavissa
- tarve tukea Euroopan teollisuuden **kilpailukykyä**
- tarve valvoa energiamarkkinoiden kehityksen yhteensopivuutta **ympäristönsuojelua** koskevien tavoitteiden kanssa

Kuitenkin tällä hetkellä yhteisön energia-alan toimet ovat hajallaan:

- joko yhteisön eri politiikoissa
- tai energiapolitiikan piirissä, mutta eri ajankohtina ja yhteyksissä perustetuissa eri ohjelmissa

Tästä hajanaisuudesta on seurauksena avoimuuden puute, päällekkäisten toimintojen vaara ja/tai vaara eri toimien välisestä epäjohtonmukaisuudesta, eräitä hallinnollisia ongelmia sekä voimavarojen tehottoman käytön uhka.

Monivuotisen energia-alan puiteohjelman perustamisella pyritään:

- kohentamaan nykytilannetta niin, että yhteisön energiapolitiikkaa kohtaaviin haasteisiin voidaan vastata vankalta perustalta
- lujittamaan unionin energiapolitiikan menestyksekkään harjoittamisen edellyttämiä toimia

Nämä toimet pannaan täytäntöön seuraavien suuntaviivojen mukaisesti:

- kaikissa yhteisön toimissa otetaan huomioon toimitusvarmuutta, kilpailukykyä ja ympäristönsuojelua koskevat ensisijaiset tavoitteet

- kaikkien energiaan liittyvien toimien välistä koordinaatiota parannetaan merkittävästi
- eri tahojen välistä yhteistyötä edistetään niin yhteisön toimielimissä kuin jäsenvaltioissakin
- menettelytapojen selkeytetään ja yksinkertaistetaan

Tästä yleisestä tilanteen kohentumisesta hyötyvät kaikki asianosaiset tahot, niin toimielimet, kansallinen ja paikallinen hallinto kuin alan yrityksetkin, mukaan lukien lukuisat pk-yritykset.

9.2 Toimenpiteen perustelut:

Vuonna 1997 tehdyssä kaikkien energia-alan ohjelmien arvioinnissa todettiin, että näiden ohjelmien tavoitteet on suurelta osin saavutettu. Monivuotisen energia-alan puiteohjelman käynnistäminen on osa pyrkimystä toimien yhtenäisyyden ja tehokkuuden lisäämiseksi ottaen huomioon unionin kohtaamien energia-alan haasteiden strateginen merkitys ja erityisesti ympäristönsuojelun näkökohdat. Kiotossa pidetyn ilmastonmuutosta käsittelevän konferenssin seuranta sekä vuoteen 2010 ulottuvan, uusiutuvia energialähteitä käsittelevän yhteisön strategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpano ovat tässä suhteessa ratkaisevassa asemassa.

9.3 Toimenpiteen seuranta ja arviointi:

Toimia arvioidaan säännöllisesti ja järjestelmällisesti. Komissio tarkastelee vuosittain puiteohjelman ja sen erityisohjelmien edistymistä. Tärkeysjärjestyksen muuttuessa tehdään ehdotuksia puiteohjelman ja/tai erityisohjelmien mukauttamiseksi tai täydentämiseksi. Puiteohjelman kolmannen vuoden aikana, ja joka tapauksessa ennen uutta puiteohjelmaa koskevan ehdotuksen tekemistä, komissio pyytää riippumattomilta asiantuntijoilta yleisen ulkoisen arvion puiteohjelmaan liittyvien yhteisön toimien toteutuksesta.

10. HALLINTOMENOT

(Yksityiskohtaisempia tietoja on kunkin alaohjelman rahoitus selvityksessä.)

10.1 Vaikutus työpaikkojen määrään

Työsuhteen laji		Toimen hallinnointiin tarvittava henkilöstö		joista		kesto
		<u>vakinaiset virat</u>	<u>määräaikaiset toimet</u>	PO:n tai kyseisen yksikön nykyisestä henkilöstöstä	lisähenkilöstöä	
Virkamiehet tai määräaikaikaiset	A	30,5		22		
	B	10		7,5	8,54	

toimenhaltijat	C	15		10	2 2,5	
Muut			kans. asian- tuntijat: 7 asiantun- tijat: 6 ulkopuo- liset: 3	5 2 2	2 4 1,5	5 vuotta
Yhteensä		55,5	16	48,5	16	

Lisähenkilöstön osalta on ilmoitettava, millä aikataululla ne tarvitaan.

- Tarvittavien hallintoresurssien tosiasiallinen käyttöön saaminen riippuu varojen kohdentamista koskevasta komission vuotuisesta päätöksestä, jota tehtäessä otetaan huomioon budjettivallan käyttäjän hyväksymä ylimääräinen henkilöstö ja ylimääräiset varat.
- Alustavaan talousarvioesitykseen sisältyy varainhoitovuodeksi 1998 yksi A-virka.

10.2 Ylimääräisen henkilöstön rahoituksellinen kokonaisvaikutus

(ecua)

	Summa	Laskutapa
Virkamiehet	1 648 000	103 000 ecua x 16
Määräaikaiset toimenhaltijat		kansalliset asiantuntijat = 40 000 x 2
Muut (budjettikohta ilmoitettava)		palvelujen tarjoajat = 120 000 x 4
AO 1520 kansalliset asiantuntijat		tilapäinen henkilöstö = 80 000 x 3
AO 1178 palvelujen tarjoajat	80 000	
AO 1175 tilapäinen henkilöstö	480 000	
	240 000	
Yhteensä	2 448 000	

Summat vastaavat ylimääräisestä henkilöstöstä aiheutuvia kustannuksia koko toimenpiteen ajalta, jos toimenpiteen kesto on määrätty, ja 12 kuukauden jaksolta, jos kesto ei ole määrätty.

10.3 Muiden toimintakulujen lisääntyminen

(ecua)

Budjettikohta (numero ja otsake)	Summa	Laskutapa
AO 1300 Työmatkat	420 000	1996/1997 saatavissa olevien
AO 25 Komiteat, ryhmät, asiantuntijoiden kokoukset	366 200	tilastotietojen perusteella
Yhteensä	786 200	

Summat vastaavat toimen kokonaiskustannuksia, jos toimen kesto on määrätty, ja kustannuksia 12 kuukauden jaksolta, jos kesto ei ole määrätty.

	Tarve			Nykytilanne			Uusi			
	A	B	C	A	B	C	A	B	C	
energiaseurantakeskus	2	1	1	2	1	1	0	0	0	1 kans. asiant.
Synergia	6	1	4	6	1	4	0	0	0	1 kans. asiant.
Altener	11	3	5	6	1,5	2	2,5	1	1,5	2 kans. asiant.
Save	10	3	5	6,5	2	3	1,5	1	1	3 kans. asiant.
Kiinteät polttoaineet	1	0,5	0	1	0,5	0	0	0	0	
Ydinvoima	0,5	1,5	0	0,5	1,5	0	0	0	0	
Yhteensä	30,5	10	15	22	7,5	10	4	2	2,5	

ulkopuoliset

1178 2 asiantuntijaa (Alt) 2 asiantuntijaa (SAVE)

1175 1 tilapäinen työntekijä (Alt) 1,5 tilapäinen työntekijä (SAVE) + 1,5 kans. asiantuntija

Kohde	A0 1B00	Komiteat
energiaseurantakeskus	50 000	20 000
Synergia	120 000	46 200
Altener	130 000	108 000
Save	100 000	216 000
Kiinteät polttoaineet	10 000	0
Ydinvoima	10 000	0
	420 000	390 200

EUROOPAN KOMISSIO

LIITE II

**ENERGIA-ALAN TUTKIMUKSIA, ANALYYSEJÄ, ENNUSTEITA JA
MUITA NIIHIN LIITTYVIÄ TÖITÄ KOSKEVA MONIVUOTINEN
OHJELMA**

(1998-2002)

RAHOITUSSELVITYS

1. Toimen nimi

"Euroopan energiaseurantakeskus" - Markkina-analyysit, -ennusteet ja -seuranta

2. Budjettikohta

B4-1040

3. Oikeusperusta

Tämän toimen edellyttämät määrärahat ovat pienet.

4.1. Toimen yleistavoite

Yleistavoite on kehittää yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa säännöllinen energiamarkkinoiden ja energia-alan suuntauksien seurantaohjelma, jotta energia-alaa koskevat poliittiset päätökset voitaisiin tehdä yhteisen analyysin perusteella.

Seurantaohjelman tärkeimmät kohdat ovat alustavasti

1. - tärkeimpien energian tulevaa kysyntää ja tuotantoa sekä energiapolitiikkaa koskevien Euroopan tason ongelmien yksilöiminen ja analysointi kiinnittäen huomiota erityisesti

a) - ilmastonmuutoksista ja ympäristönsuojelusta energia-alalle aiheutuvien ongelmien ratkaisustrategioihin

b) - energiamarkkinoiden vapautumisen dynamiikkaan ja siihen, miten tämä vapautuminen vaikuttaa yritysten tulevaisuuteen ja niiden käyttäytymiseen energian sisämarkkinoiden toteuttamisen yhteydessä, mikä edellyttää tehokkaita markkinoiden seurantakeinoja

c) - ulkoiseen toimitusriippuvuuteen vaikuttaviin maailman energiamarkkinoiden suuntauksiin (erityisesti energiakysynnän odotettavissa olevaan huomattavaan lisääntymiseen Aasiassa ja Etelä-Amerikassa).

2. - analyysikapasiteetin lisääminen, jotta voitaisiin arvioida vertailukelpoisella tavalla energiasuuntauksia ja skenaarioita kaikissa jäsenvaltioissa ottaen huomioon markkinarakenteiden muutokset ja ilmastonmuutoksesta ja ympäristöongelmista aiheutuvat haasteet.

Toimen tavoitteena on uusien energiapolitiittisten valintojen hahmottelu keskipitkän ja pitkän aikavälin ennustemallien pohjalta sekä sellaisen analyysimenetelmän kehittäminen yhteisön käyttöön, joka vastaisi paremmin Euroopan unionin analyysi- ja tiedonvaihtotarpeita. Erityisesti keskityttäisiin

- komission ja jäsenvaltioiden väliseen yhteistyöhön sekä asianomaisten tahojen kuten yritysten, yliopistojen ja muiden tiedon ja kokemuksen lähteiden välisten yhteyksien luomiseen
- huolehtimaan siitä, että nämä työt täydentävät vastaavia selvityksiä, joita tehdään jäsenvaltioissa tai kansainvälisissä organisaatioissa kuten kansainvälisessä energiajärjestössä.

Erityistä huomiota kiinnitetään energian sisämarkkinoiden konsolidoimiseen, energian saannin varmuuteen, ympäristönsuojeluun ja energiateollisuuden taloudelliseen kehittämiseen.

Jäsenvaltioita koskevat energia-alan analyysit ja ennusteet ulotetaan koskemaan myös unionin jäsenyyttä hakeneita KIE-maita.

4.2. Toimen kesto ja sen uusimista koskevat säännöt

Tämä on tiettyjä tutkimuksia ja niihin liittyviä töitä koskeva toimi, jonka tavoitteena on kehittää yhteisön tasolla analyysien ja ennusteiden laatimista energia-alan toimenpiteistä ja ongelmakentästä. Toimi sisältyy energia-alan puiteohjelmaan (1998-2002).

5. Menoluokka

Ei-pakolliset menot/jaksotetut määrärahat

6. Menolajit

- markkinoiden ja niiden kehittymisen analyysiä sekä tämän toimen arviointia ja uusia suuntaviivoja koskevien tutkimusten rahoitus, yhteisrahoitus tai tukeminen (tukea saavat järjestöt voivat myös ostaa tutkimus- ja analyysituloksia ja tietokoneohjelmia sekä kustantaa niiden kehittämistä jne.)
- tiedotustoiminnan (konferenssit, seminaarit ja julkaisut mukaan lukien paino- ja käännöskulut jne.) rahoitus, yhteisrahoitus tai tukeminen
- energia-alaa koskevien täydentävien analyysien suorittamiseen tarvittavien tietotekniikkakulujen (esimerkiksi tietojen keruu, talletus tietokantoihin, tilastokäsittely ja julkistaminen) rahoitus, yhteisrahoitus tai tukeminen.

7. Taloudelliset vaikutukset

7.1. Toimen kokonaiskustannusten laskutapa (yksittäisten ja yhteenlaskettujen kustannusten välinen suhde).

Näiden töiden luonne ei vaihtelee vuosittain. Tutkimukset määritellään komission tavoitteiden mukaan, ja niiden tarkoitus on vastata jäsenvaltioiden, neuvoston ja Euroopan parlamentin esittämiin poliittisiin kysymyksiin.

- Euroopan energiamarkkinoiden analyysit
keskimääräiset kulut ovat 50 000 ecua x 11 x 5 vuotta,
josta
useille asiakkaille tehtävät tutkimukset ja ennusteet 10 000-20 000 ecua ja

alakohtaiset tutkimukset aihepiireittäin ja/tai polttoainetta kohti 40 000 - 300 000 ecua, esim. kaasu- ja/tai sähkömarkkinoiden vapautuminen, jalostus, hinnat ja verot

- Maaailmanmarkkinoiden analyysit
keskimääräiset kulut ovat 50 000 ecua x 10 x 5 vuotta,
josta
useille asiakkaille tehtävät tutkimukset ja ennusteet alueittain 10 000-20 000 ecua ja
aiheen, polttoaineen ja alueen mukaan tehtävät alakohtaiset tutkimukset 40 000 - 300 000 ecua, esim. toimitusvarmuus, geopoliittinen strategia, kuluttajien ja tuottajien vuoropuhelu
- Taloudellisten analyysiverkkojen tuki
osallistumiskustannukset keskimäärin 66 000 ecua x 3 x 5 vuotta,
jolla rahoitetaan
energiapoliittisia tutkimuskeskuksia ja
yhteistyötä teollisuuden kanssa Euroopan tasolla (Eurogas, Eurelectric, Europia)
- Muut toimintakulut
seminaarit tai työpajat 80 000 ecua x 1 x 5 vuotta,
konferenssit x 120 000 ecua x 1 x 5 vuotta ja
tiedotus- ja julkaisukulut keskimäärin 50 000 ecua x 2 x 5 vuotta, mukaan lukien
"Annual Energy Review'n" julkaiseminen

7.2. Kustannusten jakautuminen toimen eri osa-alueiden mukaan (miljoonaa ecua)

Erittely	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
Euroopan energiamarkkinoiden analyysit	0,5	0,53	0,56	0,59	0,62	2,8
Maaailmanmarkkinoiden analyysit	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Taloudellisten analyysiverkkojen tuki	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,0
Muut toimintakulut, mm. lukien puiteohjelman yleisarviointi	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,5
YHTEENSÄ	1,5	1,53	1,56	1,59	1,62	7,8

Huomautuksia:

Töiden luonne ei muutu, joten budjettimäärärahat pysyvät ennallaan vuosina 1999-2002.

7.3. Budjetin B osaan sisältyvät tutkimuksiin, asiantuntijoihin ym. liittyvät toimintakulut

maksusitoumusmäärärahat, miljoonaa ecua (nykyiset hinnat)

	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
Konferenssit, työpajat, tiedotus ja julkaisut	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,5

7.4 Maksusitoumusmäärärahojen aikataulu

	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
Maksusitoumusmäärärahat	1,5	1,53	1,56	1,59	1,62	7,8

8. Petostenvastaiset toimenpiteet ja niiden täytäntöönpano

Ennen kuin sopimukset allekirjoitetaan

- tarjoukset, ehdotukset tai tukipyynnöt analysoidaan laadun ja rahoituksen suhteen ja
- komission muita yksiköitä kuullaan, jotta vältettäisiin töiden päällekkäisyys.

Sopimusten allekirjoittamisen jälkeen

- kulutositteet tarkastetaan ennen maksua usealla tasolla (rahoitushallinto, tekniset vastuuhenkilöt) ja komission muita yksiköitä kuullaan tuloksista
- rahoitustarkastaja tekee sisäisen tarkastuksen
- asiakirjat tarkastetaan paikan päällä virheiden ja väärinkäytösten havaitsemiseksi
- energia-alan puiteohjelmasta tehdyn päätöksen 4 artiklassa tarkoitetulle komitealle ja 8. marraskuuta 1996 tehdyllä komission päätöksellä N:o 96/642/EY perustetulle energia-alan neuvoa-antavalle komitealle tiedotetaan käsitellyistä kysymyksistä.

9. Kustannustehokkuusanalyysi

9.1. Määrälliset erityistavoitteet ja kohderyhmä

Yhteys yleistavoitteeseen

Tällä toimella pyritään parantamaan Euroopan unionin energiatasetta analysoimalla energiatilannetta ja valmistelemalla energiapolitiikan suuntaviivoja, erityisesti niitä, joiden avulla on vastattava ilmastonmuutos- ja ympäristöhaasteisiin.

Lisäksi tämän toimen avulla on tarkoitus selvittää, miten voidaan paremmin ennustaa Euroopan unionin energiatalouden kehittymistä kansainvälisessä yhteydessä. Toimi edistää siten energian sisämarkkinoiden toteutumista, energian ja ympäristön välisten suhteiden hallintaa sekä energia-alan yhteistyötä kolmansien maiden kanssa. Yhteisön tasolla toimi lisää jäsenvaltioiden suorittamien osa-analyyysien arvoa yhdistämällä niistä saatavat tulokset.

Kohderyhmä

Energiamarkkinoiden seurannan osalta komission ja jäsenvaltioiden päättävät tahot. Energian tuotantoa, kuljetusta ja kulutusta koskevissa asioissa yhteisön ja OECD-maiden ja viime kädessä koko maailman väestö.

9.2. - Toimen perustelut

Vihreän kirjan (KOM(94) 659 lopullinen, 11.1.1995) 86 kohdassa sanotaan, että "yhdenmukaisuus on ensinnäkin pyrittävä takaamaan analyyysien tasolla. Energiapolitiikassa on seurattava markkinoiden kehitystä, jotta se voisi joka hetki mukautua siihen. Euroopan unionin sisämarkkinoiden kehitys tulee riippumaan yhä enemmän kulutuksen, tuotannon ja kuljetusten kehittymisestä koko maailmassa. Nämä analyysit tehdään yrityksissä ja kansainvälisissä järjestöissä.

On suotavaa, että myös Euroopan unionilla olisi käytössään analyysimenetelmät yhteisön päätöstentoon ja hallinnon selventämiseksi. Tarkoituksena ei ole tehdä päällekkäistä työtä, vaan hyödyntää edellä mainittujen tutkimusten tuloksia. On selvää, että sisämarkkinoiden toimintasääntöjen soveltamisen ja tutkimuksen, ympäristön, kansainvälisen yhteistyön, verkkojen sekä taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden painopisteiden mukauttamisen on perustuttava yhteisesti hyväksyttyyn ongelmien ja markkinasuuntauksien analyysiin. Korkeakoulujeen, teollisuuden, kuluttajien ja hallinnon avoin ja julkinen yhteistoiminta takaisi johdonmukaisen analyysin energiapolitiikan kehittämisessä."

Vihreää kirjaa koskevan 1. kesäkuuta 1995 annetun neuvoston päätöslauselman N:o 7802/95 6 kohdassa sanotaan, että "[neuvosto] on sitä mieltä, että sisämarkkinoiden toimivuus edellyttää jäsenvaltioiden keskinäisen neuvonpidon ja yhteistyön lisäämistä yhteisön puitteissa ja sellaisten analyysimenetelmien käyttöönottoa yhteisön tasolla, joiden avulla voidaan helpottaa yhteisön päätöksentekoprosessia erityisesti markkinatalousmekanismien osalta".

Valkoisen kirjan (KOM(95) 682 lopullinen, 20. joulukuuta 1995) 134 kohdassa sanotaan:

"Komissio aikoo toteuttaa heti vuonna 1996 seuraavat aloitteet niiden rajoittamatta tulevan hallitustenvälisen konferenssin tuloksia: energia-alan suuntausten säännöllinen seurantaohjelma yhteistyössä jäsenvaltioiden, teollisuuden ja muiden tahojen kanssa, jotta energiaa koskevat poliittiset päätökset voitaisiin tehdä yhteisen analyysin perusteella".

Tämä ehdotus, joka perustuu voimassa oleviin perustamissopimuksiin, on tarpeen, jotta poliittinen prosessi saataisiin entistä yhteistyöhaluisemmaksi ja avoimemmaksi.

Toimi on perusteltu myös siksi, että analyysimenetelmät edistävät osaltaan

- yhteisön ja jäsenvaltioiden politiikan hoitoa siten, että voidaan saavuttaa yhteisiä tavoitteita, kuten energia-alan sisämarkkinoiden toteutuminen, ympäristön laadun parantaminen ja toimitusvarmuus,
- Euroopan unionin poliittista yhdentymistä, kun tunnetaan paremmin maailmanmarkkinoiden pitkän aikavälin kehitysnäkymät,
- jäsenvaltioiden asiantuntemuksen ja niissä tehtyjen tutkimusten hyödyntämistä asettamalla ne yhteiseen perspektiiviin.

Energiamarkkinoita koskevien tutkimusten avulla voidaan mitata kansallisten toimintaperiaatteiden ja yhteisön tavoitteiden yhdenmukaisuutta, ja tutkimukset ovat perusta pitkän aikavälin näkymien tarkastelulle.

Komissio tekee analyysejä yhteisön tasolla täydentäen jäsenvaltioissa tehtyjä analyysejä ja kokoaa tutkimukset yhteen.

Toimintatavat

Suunniteltujen toimenpiteiden ja toimintatarpeen mukaan julkaistaan tarjous- tai ehdotuspyyntöjä tai myönnetään tukia. Yhteistyöhankkeita suositellaan voimakkaasti, jotta voitaisiin suunnitella toisiaan täydentäviä hankkeita ja hyötyä monitieteisestä asiantuntemuksesta ja siitä syntyvästä luovuudesta ja jotta edistettäisiin yhteisten lähestymistapojen ja yhteisymmärryksen muodostumista.

9.3. Toimen seuranta ja arviointi

Energia-alan puiteohjelmassa tarkoitettulle komitealle ja energia-alan neuvoa-antavalle komitealle, jotka perustettiin 8. marraskuuta 1996 tehdyllä päätöksellä N:o 96/642/EY, tiedotetaan säännöllisesti töiden tuloksista.

Äskettäisessä vuosia 1993-1995 koskevassa budjettilinjan B4-1040 arvioinnissa esitettiin seuraavat kaksi suositusta:

Puitesopimuksia olisi tehtävä entistä useammin sellaisista tehtävistä, joita tehdään toistuvasti. Näitä ovat esimerkiksi tulostietojen mallintaminen sekä konferenssien järjestäminen.

Jäsenvaltioiden energiaministeriöt ovat nykyisin melko passiivisia Euroopan tason analyyysien ja ennusteiden teossa. Jotta lisäarvoa voitaisiin täysimääräisesti hyödyntää yhteisön tasolla, jäsenvaltioita olisi rohkaistava toimimaan tiiviimmin yhdessä esimerkiksi pienissä ryhmissä yhteisten alakohtaisten ongelmien käsittelemiseksi. Mallintamisen ja

analyysien teon asiantuntemusta pitäisi entistä enemmän käyttää yhdessä ja levittää.

10. HALLINTOMENOT

Tarvittavien hallintoresurssien tosiasiallinen käyttöön saaminen riippuu varojen kohdentamista koskevasta komission vuotuisesta päätöksestä, jota tehtäessä otetaan huomioon budjettivallan käyttäjän hyväksymä ylimääräinen henkilöstö ja ylimääräiset varat.

10.1 Vaikutus henkilöstön määrään

Työsuhteen laji	Toimen hallintoon osoitettava henkilöstö		joista		kesto
	<u>vakinaisia virkoja</u>	<u>määräaikaisia toimia</u>	PO:n tai kyseisen yksikön olemassa olevaa henkilöstöä	lisähenkilöstöä	
A- virkamiehiä	2		2		5 vuotta
B- tai toimi-	1		1		
C- henkilöitä	1		1		
Muuta henkilöstöä		1 kansallinen asiantuntija	1 kansallinen asiantuntija		5 vuotta
Yhteensä	4	1	5		

10.2 Ylimääräisen henkilöstön rahoituksellinen kokonaisvaikutus

Ei vaikutusta.

10.3 Muut toimesta johtuvat vuosittaiset toimintamenot

Budjettikohta (N:o ja otsikko)	Määrät	Laskutapa
A-1300 Virkamatka-, matka- ja muut niihin liittyvät kulut	50 000	Rahoitusta, konferensseja ja työpajoja koskevaan tukeen liittyvät virkamatkat varainhoitovuoden 1996 perusteella Yksi kokous, johon osallistuu yksi edustaja kustakin 15 jäsenvaltiosta ja 5 ulkopuolista osanottajaa
A-2500 Puiteohjelmakomitean asiantuntijoiden kokouskulut	20 000	
Yhteensä	70 000	

Määrärahat sisältyvät ohjelman hallinnosta vastaavien yksiköiden nykyisiin määrärahoihin.

EUROOPAN KOMISSIO

LIITE III

Ehdotus:

NEUVOSTON ASETUS

**ENERGIA-ALAN KANSAINVÄLISEN YHTEISTYÖN EDISTÄMISTÄ
KOSKEVASTA MONIVUOTISESTA OHJELMASTA**

(1998-2002)

**EHDOTUS: NEUVOSTON ASETUS ENERGIA-ALAN KANSAINVÄLISEN
YHTEISTYÖN EDISTÄMISTÄ KOSKEVASTA MONIVUOTISESTA
OHJELMASTA (SYNERGIA-OHJELMA) (1998-2002)**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 235 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,

sekä katsoo, että

yhteisön teollisuuden kilpailukykyyn ja toimitusvarmuuteen sekä ympäristönsuojeluun liittyvistä syistä energiakysymysten on oltava tärkeä osa unionin kansainvälistä toimintaa,

yhteisössä on laadittu energia-alan toimenpiteitä koskeva monivuotinen puiteohjelma,

yhteisö on sitoutunut energia-alan kansainvälisen yhteistyöhön liittymällä energiaperuskirjasta tehtyyn sopimukseen ja ilmastomuutoksesta tehtyyn yleissopimukseen,

kehitys- ja yhteistyöministerien neuvoston päätelmissä 18 päivänä marraskuuta 1992, jotka koskivat puhtaan ja tehokkaan energiateknologian edistämiseksi tehtävän kehitysyhteistyön suuntaviivoja, painotettiin, että kaikkien kehitysmaiden kanssa harjoitettavan energia-alan yhteistyön keskeinen tavoite on tehokkaan energiapolitiikan toteuttaminen,

kuten valkoisesta kirjasta *Euroopan unionin energiapolitiikka* 8 päivänä heinäkuuta 1996 annetussa neuvoston päätöslauselmassa korostettiin, unionin ulkopuolella tapahtuva kehitys vaikuttaa yhä enemmän energia-alan kehitykseen yhteisössä, joten on pyrittävä varmistamaan, että yhteisö kehittää yhdessä kolmansien maiden kanssa yhtenäisen ja johdonmukaisen lähestymistavan energia-alan kysymyksiin,

yhteisö osallistuu kansainvälisiin energia-alan toimiin useiden ohjelmien yhteydessä; näiden toimien johdonmukaisuuden varmistamiseksi niiden koordinointia on vahvistettava,

on tärkeää koordinoida yhteisön muut energia-alan toimet ja varmistaa, ettei ohjelmassa käsitellä samoja kysymyksiä kuin muissa yhteisön, jäsenvaltioiden, kolmansien valtioiden tai kansainvälisten järjestöjen energiapoliittisissa ohjelmissa,

(1)

(2)

ohjelman tärkeimmät tavoitteet, erityisesti kansainvälisten toimintaohjelmien koordinointi, voidaan niiden laaja-alaisuuden vuoksi saavuttaa parhaiten yhteisön tasolla,

yhteisön energiapolitiikan alalla harjoittamaan kansainväliseen yhteistyöhön liittyviä toimia varten on tarpeen laatia erityiset oikeudelliset puitteet,

valkoisesta kirjasta *Euroopan unionin energiapolitiikka* annetussa päätöslauselmassa neuvosto muistutti, että poliittiset suhteet ja kauppasuhteet ovat erityisen tärkeitä energiapolitiikan osia, ja tästä syystä yhteisön energia-alan kansainvälistä yhteistyötä koskevat toimenpiteet olisi tehokkaammin otettava osaksi sen harjoittamaa ulkopoliitiikkaa,

ohjelmaan sisältyvän energia-alan yhteistyön tulisi parantaa yhteisön yritysten kilpailukykyä, lisätä toimitusvarmuutta, edistää kestäväää kehitystä ja parantaa energiatehokkuutta; tällaista yhteistyötä voidaan toteuttaa yhteistyöhankkeiden ja hankkeiden yhteisrahoituksen avulla,

tämän yhteistyön on perustuttava suhteellisen väljään ohjelmaan, ja sitä koskevia sopimuksia voidaan tehdä kyseisten valtioiden tai kansainvälisten tutkimuskeskusverkostojen kanssa, ja

koska kyseinen yhteistyö kuuluu unionin ulkosuhteiden alaan, sitä koskevat 21 päivänä joulukuuta 1977 annetun Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen IX osaston erityissäännökset,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Yhteisö toteuttaa energia-alan toimia koskevassa puiteohjelmassa kolmansien valtioiden kanssa yhteisen edun mukaisilla aloilla erityisen yhteistyöohjelman, jäljempänä 'SYNERGIA-ohjelma'.

Tämä ohjelma koskee:

- kolmansien valtioiden energiapolitiikan suunnittelun, kehittämisen ja toteuttamisen avustamista,
- yhteisön ja kolmansien maiden välisen teollisuusyhteistyön edistämistä energia-alalla,
- yhteisön ulkoisten energia-alan toimien koordinoinnin vahvistamista.

2 artikla

SYNERGIA-ohjelma on tarkoitettu kaikille valtioille, jotka eivät ole yhteisön jäseniä, ja erityisesti niille maille ja alueille, jotka ovat yhteisön ulkosuhteissa ensisijaisen tärkeitä yhteisön poliittisten ja taloudellisten intressien ja energian toimitusvarmuutta koskevien seikkojen vuoksi.

3 artikla

1. SYNERGIA-ohjelma toteutetaan 1 päivän tammikuuta 1998 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välisenä aikana.
2. Budjettivallan käyttäjä myöntää määrärahat varainhoitovuosittain rahoitusnäkymien rajoissa.

4 artikla

1. Ohjelma edistää niiden yhteisön tärkeimpien energia-alan tavoitteiden saavuttamista, jotka on esitetty valkoisessa kirjassa *Euroopan unionin energiapolitiikka*. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi yhteisö voi myös ylläpitää suhteita kansainvälisiin energia-alan järjestöihin. Ohjelman toteuttamiseksi tehtävistä toimenpiteistä säädetään energia-alan toimenpiteiden monivuotisesta puiteohjelmasta tehdyn päätöksen 4 artiklan säännösten mukaisesti. Tutkimus-, kehitys- ja esittelyhankkeille ei voida myöntää rahoitusta.
2. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi yhteisö osallistuu erityisesti seuraavien toimien rahoitukseen:
 - energiapolitiikan alan neuvonta ja koulutus,
 - energia-alan analyysit ja ennusteet,
 - konferenssien ja seminaarien järjestäminen energiapoliittisen vuoropuhelun vahvistamiseksi ja tietojenvaihdon edistämiseksi,
 - rajojen yli ulottuvan alueyhteistyön tukeminen,
 - energia-alan yhteistyön edellytysten parantaminen,
 - kansainvälisten energia-alan toimien toteuttamiseen käytettävien yhteisön instrumenttien koordinointi sekä muut samankaltaiset kansainväliset ohjelmat.
3. Yhteistyö kattaa myös kyseisten toimien valmisteluun, täytäntöönpanoon, seurantaan ja toteuttamisen arviointiin liittyvät kulut sekä tiedottamisesta aiheutuvat kulut.

5 artikla

1. Yhteisön rahoitusosuudet voidaan antaa apurahoina, jotka myönnetään vaiheittain sitä mukaa kun hankkeet etenevät.
2. SYNERGIA-ohjelman rahoitusta myönnetään vasta kun on tarkistettu, ettei toimia voida rahoittaa muista ohjelmista.
3. Rahoituspäätöksissä sekä kaikissa niihin perustuvissa sopimuksissa määrätään nimenomaisesti muun muassa, että edunsaajat hyväksyvät komission ja tilintarkastustuomioistuimen tarvittaessa paikan päällä suorittamat tarkastukset.

6 artikla

1. Edellä 3 artiklassa mainittuna ajanjaksona toteutettava alustava ohjelma esitetään liitteessä. Ohjelmassa määritellään yhteisön harjoittaman yhteistyön päätavoitteet, suuntaviivat ja tärkeysjärjestys 4 artiklassa ehdotetuilla aloilla.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun ohjelmaan perustuva toimintaohjelma vahvistetaan energia-alan toimien puiteohjelmasta annetun neuvoston päätöksen 4 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Tämä toimintaohjelma sisältää luettelon tärkeimmistä hankkeista, jotka rahoitetaan 4 artiklassa luetelluilla aloilla. Ohjelman sisältö määritellään siten, että jäsenvaltioilla on käytettävissään tarpeelliset tiedot, jotta edellä kuvattua menettelyä noudattaen asetettu komitea voi antaa lausuntonsa.
3. Kolmansien valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa voidaan tehdä erityissopimuksia 1 kohdassa tarkoitetun ohjelman puitteissa ja sen keston ajaksi kyseessä olevien maiden kanssa toteutettavan yhteistyön pääpiirteiden ja ohjelman toimeenpanoa koskevan neuvottelumenettelyn määrittelemiseksi.
4. Sopimuksia voidaan tehdä myös 1 kohdassa tarkoitetun ohjelman puitteissa kansainvälisten tutkimuskeskusverkostojen kanssa, jotta niiden osuus kyseisessä ohjelmassa esitettyjen tavoitteiden toteuttamisessa voitaisiin määritellä.

7 artikla

1. Komissio huolehtii toimien toteuttamisesta 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun toimintaohjelman mukaisesti.
2. Palveluja koskevat sopimukset tehdään pääsääntöisesti Euroopan yhteisön yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen 118 artiklan mukaisesti rajoitetuilla tarjouspyynnöillä.

Neuvottelumenettelyllä tehtäviä sopimuksia voidaan tehdä toimista, joiden kustannukset ovat alle 50 000 ecua.

Hankintasopimukset, jos niitä tarvitaan palveluja koskevien sopimusten täydentämiseksi ja jos ne rajoittuvat SYNERGIA-ohjelman tavoitteisiin, tehdään avointen tarjouspyyntöjen perusteella, lukuun ottamatta mainitun varainhoitoasetuksen 116 artiklan soveltamisalaan kuuluvia tapauksia.

Tarjouspyyntöihin ja sopimukseen voivat osallistua yhtäläisin ehdoin kaikki jäsenvaltioiden ja edunsaajina olevien valtioiden luonnolliset ja oikeushenkilöt.

Komissio voi tapauskohtaisesti hyväksyä muiden maiden luonnollisten ja oikeushenkilöiden osallistuminen, jos kyseiset ohjelmat tai hankkeet edellyttävät erityisiä avustusmuotoja, joita on erityisesti saatavilla näissä maissa.

3. Yhteisö ei rahoita veroja, tulleja eikä kiinteän omaisuuden ostoa.
4. Komissio voi tapauskohtaisesti sallia kyseisten kolmansien valtioiden yritysten osallistumisen yhteisesti rahoitettavia hankkeita koskeviin tarjouspyyntöihin ja sopimuksiin; komissio antaa tästä selvityksen 9 artiklassa tarkoitetussa kertomuksessa.

8 artikla

1. Komissio varmistaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa yhteisön ja yksittäisten jäsenvaltioiden edunsaajavaltioissa toteuttamien asiantuntijatoimien tehokkaan yhteensovittamisen jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella.
2. Koordinointia ja yhteistyötä kansainvälisten rahoituslaitosten ja muiden rahoittajien kanssa kannustetaan.
3. Komissio tarkastelee mahdollisuuksia edistää SYNERGIA-ohjelman, jäsenvaltioiden kahdenvälisen yhteistyön, muiden kansainvälisten järjestöjen ohjelmien ja muiden yhteisön ohjelmien yhteisrahoitusta. Päällekkäisyyksien välttämiseksi komissio varmistaa erityisesti, että SYNERGIA-ohjelman ja muiden yhteisön kansainväliseen energiayhteistyöhön liittyvien instrumenttien puitteissa toteutettava toiminta sovitetaan yhteen ja että ne täydentävät toisiaan. Komissio valvoo myös SYNERGIA-ohjelman ja muiden kansainvälisten järjestöjen toteuttamien energia-alan ohjelmien tai toimien päällekkäisyyden välttämistä.

9 artikla

1. Komissio esittää 31 päivään joulukuuta 2000 mennessä riippumattomien asiantuntijoiden tekemään ulkopuoliseen arviointiin perustuvan kertomuksen ohjelman toteuttamisesta kahden edeltävän varainhoitovuoden ajalta.
2. Komissio esittää 31 päivään joulukuuta 2002 mennessä ohjelman toteuttamista ja sen tuloksia kolmansissa maissa ja jäsenvaltioissa käsittelevän kertomuksen, johon liitetään kertomuksen pohjana oleva, riippumattomien asiantuntijoiden laatima arviointikertomus.

3. Komissio esittää vuosittain kertomuksen ulkoisista energia-alan toimista, jotka on toteutettu yhteisön eri instrumenttien puitteissa.
4. Nämä kertomukset osoitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

10 artikla

Tämä asetus kumoaa ja korvaa neuvoston asetuksen (EY) N:o/...

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

TOIMINTAOHJELMASUUNNITELMA

SYNERGIA-ohjelman toteuttamisessa ja toimintaohjelman laatimisessa on otettava huomioon seuraavassa esitetyt suuntaviivat.

SYNERGIA-ohjelman tehtävänä on auttaa toteuttamaan seuraavia yhteisön energia-alan tavoitteita, jotka on esitetty valkoisesta kirjasta *Euroopan unionin energiapolitiikka* annetussa neuvoston päätöslauselmassa:

- yleinen kilpailukyky
- toimitusvarmuus
- ympäristönsuojelu.

Kuhunkin näistä tavoitteista liittyy merkittävä ulkoinen tekijä, kuten valkoisessa kirjassa selvästi osoitetaan. SYNERGIA-ohjelmassa toteutetaan näitä tavoitteita vastaavia toimia ja varmistetaan samalla koordinoitu yhteisössä harjoitettavien kansainvälisten yhteistyötoimien kanssa.

SYNERGIA-ohjelman suuntaviivat on laadittu tältä pohjalta.

I. YHTEISÖN ENERGIA-ALAN TAVOITTEISIIN LIITTYVÄT YHTEISTYÖALAT

A. Kaikkiin kolmeen tavoitteeseen tähtäävät toimet:

- kolmansille maille annettava energiapoliittinen neuvonta
- energiatehokkuuden edistäminen kolmansissa maissa
- paikallisten ja erityisesti uusiutuvien paikallisten energialähteiden kehittäminen
- energia-alan alueellisen yhdentymisen edistäminen
- yhteisön ohjelmien yhdenmukaisuuden edistäminen tietyillä alueilla (esim. Mustanmeren, Välimeren ja Persianlahden alueet)

B. Yleinen kilpailukyky:

- eurooppalaisten toimijoiden markkina-aseman lujittamiseen tähtäävän yhteistyön edistäminen tärkeimmillä energia-alan markkinoilla, erityisesti Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa
- kolmansien maiden energia-alan organisointia koskeva neuvonta
- tuki energia-alan vapauttamiselle ja kilpailulle avaamiselle sekä kolmansille maille annettava apu niiden energiapolitiikan laatimisessa tässä uudessa tilanteessa, erityisesti energiaperuskirjasta tehdyn sopimuksen mukaisesti

- eurooppalaisten yritysten kolmansiin maihin suunnattujen energia-alan investointien edistäminen

C. Toimitusvarmuus:

- vuoropuhelu energiaa tuottavien ja vievien maiden kanssa: Persianlahden maat, Venäjä sekä Amerikan, Aasian ja Afrikan tuottajamaat
- vuoropuhelun kannustaminen Euroopan yhteisön ja Euroopan energiaperuskirjasta tehdyn sopimuksen allekirjoittajamaiden, erityisesti kauttakuljetusmaiden ja sellaisten tuottajamaiden, jotka ovat myös kauttakuljetusmaita, välillä siten, että autetaan panemaan Euroopan energiaperuskirjasta tehdyn sopimuksen määräykset täytäntöön
- osallistuminen alan kansainvälisten elinten työhön ja niiden työn tukeminen: ministeritason sekä tuottajien ja kuluttajien konferenssit, kansainvälinen energiajärjestö (IEA)
- suotuisien investointiolosuhteiden edistäminen kolmansissa maissa energian tuotannossa ja siirrossa kansainvälisen oikeuden säännösten mukaisesti ja erityisesti Euroopan energiaperuskirjan ja Maailman kauppajärjestön periaatteiden pohjalta

D. Ympäristö:

- kolmansien maiden energia-alan päättäjille ja työntekijöille annettava ympäristötietoisuutta edistävä koulutus
- yhteisön energia- ja ympäristöalan kokemuksen ja tiedon levittäminen
- ympäristöä säästävän teknologian käytön edistäminen erityisesti kivihiilen poltossa suurissa kuluttajamaissa, kuten Kiinassa, ottamalla huomioon sen vaikutukset energiapoliittikkaan
- sellaisten pyrkimysten vahvistaminen ja tukeminen, joilla pyritään saamaan kolmannet maat ottamaan huomioon ympäristönäkökohdat energiapoliitikassa ja -suunnittelussa
- kolmansien maiden kannustaminen ja auttaminen sellaisen energianhankintaa ja -käyttöä koskevan kansallisen energiapoliittikan suunnittelussa ja toteutuksessa, jossa otetaan huomioon ympäristön erityispiirteet

II. TÄRKEIMMÄT MAANTIETEELLISET ALUEET JA YHDENMUKAISUUS YHTEISÖN KANSAINVÄLISTEN YHTEISTYÖOHJELMIEN KANSSA

A. Tehtävä ja painopisteet:

Energia-alan kansainvälisissä suhteissa SYNERGIA-ohjelma:

- edistää energia-alan yhteistyötä suhteissa kolmansiin maihin

- pyrkii siihen, että sen sisältämät energia-alan tavoitteet otetaan huomioon yhteisön muihin ohjelmiin kuuluvissa ulkoisissa yhteistyötoimissa
- helpottaa muista yhteisön yhteistyövälineistä rahoitettavien energia-hankkeiden esille kehittämistä.

B. Tärkeimmät maantieteelliset alueet

SYNERGIA-ohjelmassa keskitytään yhteisön ulkosuhteiden kannalta tärkeimpiin maantieteellisiin alueisiin ja pyritään saavuttamaan tiettyjä näiden suhteiden tärkeimpiä tavoitteita.

SYNERGIA-ohjelma koskee seuraavia alueita:

- Keski- ja Itä-Eurooppa
- uudet itsenäiset valtiot
- yhteisön ulkopuoliset Välimeren maat
- Latinalainen Amerikka: painopisteitä ovat Mercosur-maat, Chile, Meksiko ja Venezuela
- Aasia: Kiina, Intia ja ASEAN-maat
- Afrikka.

YKSITYISKOHTAINEN RAHOITUSSELVITYS

ALAMOMENTTI B4-1041

1. TOIMENPITEEN NIMI:

Kansainvälisen yhteistyön edistäminen energia-alalla (SYNERGIA-ohjelma)

2. BUDJETTIKOHTA:

B4-1041

3. OIKEUSPERUSTA:

Neuvoston asetus (EY) N:o 701/97, annettu 14 päivänä huhtikuuta 1997, energia-alan kansainvälisen yhteistyön edistämistä koskevasta ohjelmasta (SYNERGIA-ohjelma) (EYVL N:o L 104, 22.4.1997, s. 1).

Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) energia-alan kansainvälisen yhteistyön edistämistä koskevasta ohjelmasta (SYNERGIA-ohjelma) 14 päivänä huhtikuuta 1997 annetun asetuksen N:o 701/97 voimassaolon jatkamisesta.

Ehdotus neuvoston päätökseksi energia-alan toimien puiteohjelmasta (1998-2002).

4. TOIMENPITEEN KUVAUS:

4.1 Toimenpiteen yleistavoite

Euroopan yhteisön sisäistä energia-alan politiikkaa täydentävä kansainvälinen yhteistyöohjelma on entistä tärkeämpi, kun otetaan huomioon energia-alan kehitys maailmanlaajuisesti lähivuosina:

- Euroopan lisääntyvä riippuvuus energiansaannissa
- energian kysynnän erittäin voimakas kasvu kehitysmaissa
- ympäristöongelmien, erityisesti kasvihuonekaasupäästöjen lisääntyvä vaikutus energiavalintoihin.

Tavoite on edistää kolmansien maiden energiapolitiikan suunnittelussa ja toteutuksessa yhteistyötä, jonka on määrä edistää Euroopan unionin energiastrategian tavoitteiden toteuttamista. Niitä ovat:

- maailmanlaajuinen kilpailukyky
- energian toimitusvarmuuden takaaminen Euroopassa
- ympäristön huomioon ottaminen.

Tämä toimi myötävaikuttaa näiden tavoitteiden toteutumiseen siten, että käynnistetään hankkeita, joiden tarkoitus on erityisesti:

- parantaa energiatehokkuutta kolmansissa maissa

- edistää ympäristöä säästävän teknologian käyttöä
- edistää paikallisten ja erityisesti uusiutuvien energiavarojen hyödyntämistä
- tukea kolmansien maiden alueellista energia-alan yhdentymistä ja alan avautumista kilpailulle
- edistää energiapolitiikkaa koskevaa vuoropuhelua ja yhteydenpitoa Euroopan, kolmansien maiden – etenkin tuottajamaiden – ja kansainvälisten energia-alan järjestöjen välillä
- tukea Euroopan energia-alan yritysten pääsyä kolmansien maiden markkinoille
- vahvistaa energia-alan asiantuntijoiden ja päätöksentekijöiden välisiä yhteyksiä sekä yhteisön sisällä että yhteisön ja kolmansien maiden välillä.

Tämä toimi tukee myös Euroopan unionin ulkopoliittikkaa ja auttaa osaltaan luomaan puitteita energiahankkeiden suuntaamiseksi ja valmistelemiseksi sekä valmistelemaan Keski- ja Itä-Euroopan maiden liittymistä unioniin.

Vuosiohjelman laatiminen yhteistyössä komission muiden yksiköiden ja jäsenvaltioiden edustajien kanssa antaa mahdollisuuden kohdistaa SYNERGIA-ohjelma ensisijaisesti kysymyksiin ottaen huomioon myös Euroopan parlamentin asetukseen ehdottama liite.

4.2 Toimenpiteen kesto

Viisi vuotta: tammikuun 1 päivästä 1998 joulukuun 31 päivään 2002.

5. MENOJEN LUOKITUS:

Ei-pakolliset menot / jaksotetut määrärahat

6. MENO-/TULOLAJI:

MENOT

Tutkimusten rahoittaminen, tekninen asiantuntija-apu ja neuvonta, koulutus-, edistämis- ja tiedotustoimet, konferenssien, seminaarien, workshopien, teknisten vierailujen ja koulutusvierailujen järjestäminen, yhteistyöelinten tai energiapoliittisten elinten tukeminen sekä muut energiapolitiikkaa tukevat toimet.

Ohjelman edistämiseen, sen tulosten levittämiseen, ulkopuolisten asiantuntijoiden suorittamaan arviointiin ja energia-alan yhteistyötä tukevien elimien toimintaan liittyvät kulut.

Yhteisön osuus ei yleensä ylitä 50 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista, ja yhteisö voi osallistua rahoitukseen yhdessä kolmansien maiden, jäsenvaltioiden tai kansainvälisten organisaatioiden kanssa.

Seuraavissa tapauksissa yhteisön rahoitus voi kuitenkin olla jopa 100 prosenttia: kolmansien maiden viranomaislaitoksiin lähetettyjen kokopäivätoimisten asiantunti-

joiden rahoitus ja ainoastaan yhteisön etua koskevissa asioissa toteutetut toimet (esimerkiksi esitutkimukset, selvitystehtävät, eurooppalaiset energiakeskukset, toimien arviointi).

TULOT

Euroopan energiaperuskirjan osallistujavaltioilta takaisinmaksuna saadut mahdolliset tulot käytetään uudelleen 21 päivänä joulukuuta 1977 annetun Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen (EYVL N:o L 356, 31.12.1977, s. 1), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, Euratom, EHTY) N:o 2335/95 (EYVL N:o L 240, 7.10.1995, s. 12), 27 artiklan 2 kohdan b alakohdan säännösten mukaisesti.

7. TALOUDELLISET VAIKUTUKSET:

7.1 Toimenpiteen kokonaiskustannusten laskutapa (yksittäisten toimien kustannusten ja kokonaiskustannusten välinen yhteys)

- Horisontaaliset toimet
eurooppalaisten tai kolmansien maiden asiantuntijoiden lyhytaikaiset komennukset: matkakulut, palkkiot ja päivärahat:
240 komennusta à 100 000 ecua
ohjelman aikana ja sen päätyttyä tehtävä ohjelman arviointi,
keskimääräinen kustannus 150 000 ecua = 300 000 ecua
- Energia-alan analyysit
analyysien keskimääräiset kustannukset 100 000 ecua x 64
- Yhteistyö kolmansien maiden energiapolitiikan suunnittelemisessa
asiantuntijoiden pitkäaikaiset komennukset (6 kuukautta), keskimääräiset kustannukset 100 000 ecua x 63
- Rahoitustuki energia-alan elimille
asiantuntijoiden pitkäaikaiset komennukset (1 vuosi), keskimääräiset kustannukset 200 000 ecua x 30
kolmansista maista Eurooppaan järjestettävät tekniset vierailut ja koulutusvierailut, 25 osallistujaa vierailua kohti, keskimääräiset kustannukset 20 000 ecua x 150 vierailua
- Teollisen yhteistyön tukeminen
seminaarit, keskimääräiset kustannukset 100 000 ecua x 10
eurooppalaisten valtuuskuntien vierailut kolmansissa maissa, keskimääräiset kustannukset 74 000 x 10
- Seminaarit, konferenssit ja tiedotustilaisuudet
seminaarit ja workshopit, keskimääräiset kustannukset 100 000 ecua x 20
konferenssit 200 000 ecua x 15
- Tiedotus- ja koulutustoimet
(tuet ja apurahat)

7.2 Kustannusten jakautuminen toimenpiteen eri tekijöiden mukaan

Erittely	1998	1999	2000	2001	2002	YH-TEENSÄ
Horisontaaliset toimet	0,5	0,5	0,58	0,5	0,62	2,7
Energia-alan analyysit	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	6,4
Yhteistyö kolmansien maiden energiapolitiikan suunnittelemiseksi	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3	6,3
Teollisuusyhteistyön tukeminen	0,3	0,34	0,3	0,4	0,4	1,74
Taloudellinen tuki energia-alan elimille	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	9
Seminaarit, konferenssit ja tiedotustilaisuudet	1	1	1	1	1	5
Tiedotus- ja koulutustoimet	1	1	1	1,12	1,15	5,27
YHTEENSÄ	7,00	7,14	7,28	7,42	7,57	36,4

Huomautuksia:

Budjetin mahdolliset lisävarat vuodesta 2000 lähtien kohdennetaan kolmen tyyppisiin toimiin:

- tuki teollisuusyhteistyölle, jolla pyritään kasvattamaan alan eurooppalaisten yritysten markkinaosuutta kolmansissa maissa
- kolmansien maiden energiapolitiikan suunnittelemiseksi tehtävä yhteistyö, jonka tavoitteena on, että kolmannet maat ottaisivat huomioon yhteisön energia-alan tavoitteet
- otsakkeessa "horisontaaliset toimet" esitetty toteutettavien toimien arviointi- ja seurantamenojen kasvu.

7.3 Osaan B sisältyvien operationaalisiin selvityksiin, asiantuntijoihin jne. liittyvät kulut

Maksusitoumusmäärärahat miljoonaa ecua (nykyiset hinnat)

	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
Tiedotus ja julkaisut	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1

7.4 Maksusitoumusmäärärahojen/maksumäärärahojen aikataulu

Budjettivallan käyttäjä vahvistaa määrän vuosittain.

Maksusitoumusmäärärahat ja maksumäärärahat alustavasti (miljoonaa ecua)

	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
Maksusitoumus- määrärahat	7	7.14	7.28	7.42	7.57	36.4
Maksumäärä- rahat						
1997	6					6
1998	1	6				7
1999		1.14	6			7.14
2000			1.28	6		7.28
2001				1.42	6.5	7.92
2002					1.07	1.07
2003						
Yhteensä	7	7.14	7.28	7.42	7.57	36.4

Kolmansien maiden energia-alan elimille suunnattava rahoitustuki vähenee sitä mukaa kun niiden omavaraisuus kasvaa.

8. PETOSTENVASTAISET TOIMENPITEET (JA TOTEUTETTAVIEN TOIMIEN SEURAUKSET)

Töistä maksetaan sen jälkeen, kun ne on hyväksytty. Maksuperusteena käytetään ennen sopimuksen tekemistä arvioitua prosenttimäärää, ja taloudellinen loppukertomus otetaan tässä huomioon. Matkakustannuksista ja päivärahoista voidaan vaatia tositteet. Asiakirjoihin perustuvat tai paikan päällä tehtävät tarkastukset ovat mahdollisia.

9. KUSTANNUSTEHOKKUUSANALYYSI

9.1 Erityistavoitteet

Tässä voidaan erottaa:

- erityistavoitteet, joihin SYNERGIA-ohjelma myötävaikuttaa olematta ainoa tuloksista vastaava
- suoraan SYNERGIA-ohjelmasta johtuvat tavoitteet.

9.1.1 Ohjelman tavoitteet

- ennustettujen kasvihuonekaasupäästöjen lisääntymisen vähentäminen maailmanlaajuisesti energiatehokkuutta, uusia tekniikoita, uusiutuvia energialähteitä ja suunnittelua edistävillä toimilla

- eurooppalaisten yritysten energia-alan investointien ja viennin lisääminen kolmansiin maihin
- kolmansien maiden energiaverkkojen keskinäisen yhteenliittämisen samoin kuin kolmansien maiden ja Euroopan energiaverkkojen yhteenliittämisen helpottaminen
- assosioituneiden maiden Euroopan unioniin liittymisen valmistelu lähentämällä niiden ja EU:n energiapolitiikkaa
- kolmansien maiden Euroopan unioniin suuntautuvan energianviennin säilyttäminen ennallaan tai sen lisääminen huolimatta näiden maiden sisäisen kysynnän kasvusta

9.1.2 Yksittäisiin toimiin liittyvät tavoitteet

Seminaarien, konferenssien ja tiedotustilaisuuksien sekä yhteistyöelimille myönnettävän taloudellisen tuen osalta:

- yhteyksien lisääminen eurooppalaisten ja kolmansien maiden julkisen ja yksityisen sektorin päättäjien välillä
- kolmansien maiden vastuuhenkilöiden keskinäisten yhteyksien edistäminen
- muiden yhteistyötoimien toteuttaminen yhteisön ja kolmansien maiden välillä
- Euroopan energiatilannetta koskevan tiedon levittäminen

Kolmansien maiden energiapolitiikan suunnitteluun liittyvän yhteistyön ja energia-alan analyysien osalta:

- Euroopan unionin osallistumisen varmistaminen kolmansien maiden energia-alan suunnitelmien ja sääntelyn valmisteluun

Koulutus- ja tiedotustoimien osalta:

- alan ammattilaisten kouluttaminen kolmansissa maissa esittämällä heille Euroopan unionin näkemykset

Kohderyhmä:

Kolmansien maiden ja Euroopan yhteisön valtiot, energia-alan valtionlaitokset, yritykset ja väestö.

9.2 Toimenpiteen perustelut:

Yhteisön tasolla toteutettavan toiminnan perusteena ovat seuraavat seikat:

- vain yhteisö voi varmistaa, että Euroopan unionin etuja ja yrityksiä tuetaan suosimatta jotakin jäsenvaltiota

- yhteisö on nimetty neuvottelemaan kolmansien maiden kanssa nimenomaisesti energia-alaa koskevissa yhteyksissä, mm. G-24:ssä ja tehtäessä sopimuksia tiettyjen kolmansien maiden kanssa,
- yhteisön tasolla toteutettavan toimen avulla voidaan täydentää jäsenvaltioiden tasolla toteutettuja toimia ja vahvistaa niiden vaikutusta
- Euroopan yhteisö voi parhaiten edustaa kaikkien jäsenvaltioiden etuja
- Euroopan yhteisön tasolla toteutettavan toimen kautta voidaan hyödyntää moniin jäsenvaltioihin hajaantunut asiantuntemus.

Verrattuna muihin yhteisön kansainvälisiin yhteistyöohjelmiin SYNERGIA-ohjelmassa voidaan ottaa huomioon yhteisön energia-alan edut ja pyrkiä parantamaan eri maantieteellisiä alueita kattavien ohjelmien välistä koordinaatiota.

9.3 Toimenpiteen seuranta ja arviointi:

Huomattakoon, että jo nykyään kustakin maantieteellisestä alueesta vastaavat virkamiehet hallinnoivat, seuraavat ja arvioivat vastuullaan olevaa hanketta.

Valitut suoritusten osoittimet

Koska SYNERGIA on yhteistyöohjelma energiapolitiikan suunnittelemiseksi, on vaikea määritellä määrällisiä osoittimia sen toimien vaikutuksille.

Lisäksi energiapolitiittisten toimien vaikutukset näkyvät tuotanto- tai kulutusluvuissa vasta keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä.

On kuitenkin mahdollista käyttää osoittimia, jotka soveltuvat kohdassa 9.1 esitettyihin kahdentyypisiin tavoitteisiin.

Yleisten tavoitteiden osoittimet:

- kasvihuonekaasupäästöjen tason vertaaminen ennusteisiin
- energiatehokkuusindeksin kehitys maittain
- paikallisen tuotannon, erityisesti uusiutuvien energiamuotojen osuuden lisääminen
- eurooppalaisten energia-alan sijoitusten määrän ja eurooppalaisen viennin kehitys
- kolmansien maiden energiaviennin kehitys suhteessa niiden kotimaisen kysynnän kehitykseen
- kolmansien maiden keskinäisten ja Euroopan unionin ja kolmansien maiden energiaverkkojen yhteenliittämiseen tehdyt sijoitukset.

Yksittäisten toimien tavoitteille:

- SYNERGIA-ohjelman avulla järjestettyjen konferenssien tai kokousten osanottajamäärä sekä mahdollisesti näistä kohtaamisista alkunsa saaneiden kaupallisten yhteyksien ja hankkeiden määrä
- niiden maiden lukumäärä, jotka ovat hyötäneet eurooppalaisesta kokemuksesta energiapolitiikkansa suunnittelussa
- koulutettujen ammattilaisten määrä
- eri hankkeista tietoa saaneiden henkilöiden määrä
- yhteistyötoimet, jotka on aloitettu SYNERGIA-ohjelmassa toteutetun hankkeen seurauksena.

Arviointia koskevat määräykset ja arviointien aikataulu

Ehdotuksessa neuvoston päätökseksi esitetään kahta kertomusta, jotka perustuvat ulkopuolisten asiantuntijoiden tekemään arviointiin.

Ensimmäinen, kahden toimintavuoden jälkeen laadittava kertomus keskittyy lähinnä ohjelman toteutukseen.

Toinen kertomus laaditaan ohjelmaan päätyttyä, ja siinä tarkastellaan myös ohjelman vaikutuksia kyseisissä maissa.

Riippumattomat asiantuntijat voivat myös suorittaa rahoitettujen hankkeiden tarkastuksia.

9.4 Kustannustehokkuus

Jotta tätä lukua voitaisiin verrata muiden ohjelmien vastaavaan lukuun, on otettava huomioon, että hankkeiden hallinnointi ja seuranta ovat suoraan yksikön virkamiesten vastuulla, eikä niitä anneta tehtäväksi ulkopuolisille. Lisäksi SYNERGIA-ohjelmalle ovat luonteenomaisia yhteisön aloitteesta toteutettavat toimet sekä toimet, joiden avulla hankitaan muissa ohjelmissa käytettäviä tietoja (esim. Euro-Välimeri -foorumi). Virkamiehet osallistuvat tavallista näkyvämmiin näiden hankkeiden täsmentämiseen ja niistä neuvottelemiseen.

10. HALLINTOMENOT

Tarvittavien hallintovarojen käyttöönotto tapahtuu varojen myöntämistä koskevan komission vuotuisen päätöksen perusteella, ottaen huomioon erityisesti budjettivallan käyttäjän myöntämät lisähenkilöstö ja -määrärahat.

10.1 Vaikutus työpaikkojen määrään

Työsuhteen tyyppi	Toimen hallinnointiin tarvittavat virat		joista		kesto
	<u>pysyvät virat</u>	<u>määräaikaiset toimet</u>	PO:n tai kyseisen yksikön nykyhenkilöstöstä	lisähenkilöstöä	
Virkamiehet tai määräaikaiset toimenhaltijat	A B C	2,5 1 2	0,5	3 1 2	
Muut		1 kansallinen asiantuntija	1 kansallinen asiantuntija		
Yhteensä	5,5	1,5	7		

10.2 Henkilöstöä varten varattava kokonaisrahoitus

Ohjelman hallinnointikulujen voidaan siten arvioida olevan 7 x 103 000 ecua
= 721 000 ecua.

10.3 Muut toimintakulut

Budjettikohta (numero ja otsake)	Summat	Laskutapa
A-130 Työmatkakulut, matkakulut ja muut niihin liittyvät menot	120 000	Arvio perustuu varainhoitovuoden 1997:n yhdeksän ensimmäisen kuukauden toteutumiseen.
A-2510 Puiteohjelmalla perustetun komitean erityiskokous "kansainvälinen yhteistyö"	46 200	Kaksi vuotuista kokousta, joihin osallistuu kustakin jäsenvaltiosta kaksi edustajaa, keskimääräiset kustannukset 770 ecua. Näiden kokousten pitäisi olla yhteisiä muiden erityisohjelmien kokousten kanssa.
Yhteensä	166 200	

Ilmoitetut määrärahat sisältyvät ohjelman hallinnoinnista vastaavien yksiköiden nykyisiin määrärahoihin.

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

LIITE IV

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**MONIVUOTISESTA OHJELMASTA UUSIUTUVIEN ENERGIALÄHTEIDEN
KÄYTÖN EDISTÄMISEKSI YHTEISÖSSÄ**

(1998 - 2002)

Ehdotus:
NEUVOSTON PÄÄTÖS
MONIVUOTISESTA OHJELMASTA UUSIUTUVIEN ENERGIALÄHTEIDEN
KÄYTÖN EDISTÄMISEKSI YHTEISÖSSÄ
- ALTENER II -

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 130 s artiklan 1 kohdan

ottaa huomioon komission ehdotuksen¹,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon³,

noudattaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 189 c artiklassa määrättyä menettelyä⁴ ja toimii yhdessä Euroopan parlamentin kanssa

sekä katsoo, että

yhteisön perustamissopimuksen 130 r artiklan mukaan yhteisön toimien yhtenä tavoitteena on varmistaa luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö,

yhteisön perustamissopimuksen 129 artiklan mukaan terveyden suojelua koskevat vaatimukset kuuluvat osana yhteisön muuhun politiikkaan, ja tämä ohjelma edistää osaltaan terveyden suojelua,

neuvosto asetti 29 päivänä lokakuuta 1990 pidetyssä istunnossaan tavoitteeksi CO₂-kokonaispäästöjen vakiinnuttamisen vuoden 1990 tasolle vuoteen 2000 mennessä koko yhteisössä; neuvosto vahvisti vuoden 1997 maaliskuussa ja kesäkuussa pidetyissä istunnoissaan ilmastonmuutosta koskevaan yleissopimukseen liittyvää Kioton konferenssia varten neuvottelukannan, jonka mukaan kasvihuonekaasupäästöjä on vähennettävä 7,5 prosentilla vuoteen 2005 mennessä ja 15 prosentilla vuoteen 2010 mennessä vuoden 1990 tasoon verrattuna,

tarvitaan lisätoimia, jotta CO₂-päästöjä voitaisiin vähentää yhteisössä merkittävästi, erityisesti koska energiankulutuksesta johtuvien CO₂-päästöjen on arvioitu kasvavan 5-8

1

2

3

4

prosenttia vuosina 1995-2000, jos talouskasvu jatkuu tavanomaisena; tämän vuoksi lisätoimenpiteet ovat välttämättömiä,

neuvoston päätöksellä 93/398/ETY⁵, joka tehtiin 24 päivänä kesäkuuta 1993, perustettiin CO₂-päästöjen ja muiden kasvihuonekaasupäästöjen valvontajärjestelmä,

neuvosto totesi 25-26 päivänä kesäkuuta 1996 pitämässään kokouksessa, että ilmastonmuutoksia käsittelevän hallitusten välisen paneelin (IPCC) toisessa arviointikertomuksessa, joka liittyy Berliinin mandaatin mukaisen pöytäkirjan aikaansaamiseksi käytäviin neuvotteluihin, katsotaan valtaosan todisteista viittaavan siihen, että ihmisen toiminta vaikuttaa selvästi maailmanlaajuiseen ilmastonmuutokseen; samalla neuvosto korosti tarvetta ryhtyä pikaisiin ja mahdollisimman laajoihin toimiin ja totesi, että käytettävissä on merkittäviä mahdollisuuksia ennalta ehkäiseviin toimiin; lisäksi neuvosto pyysi komissiota yksilöimään, mihin toimiin on ryhdyttävä yhteisön tasolla,

komissio esitti 11 päivänä tammikuuta 1995 antamassaan vihreässä kirjassa⁶ ja 13 päivänä joulukuuta 1995 antamassaan valkoisessa kirjassa⁷ Euroopan parlamentille ja neuvostolle näkemyksensä yhteisön tulevasta energiapolitiikasta sekä uusiutuvien energialähteiden asemasta,

Euroopan parlamentti pyysi 4 päivänä heinäkuuta 1996 hyväksymässään päätöslauselmassa⁸ komissiota toteuttamaan yhteisön toimintasuunnitelman uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseksi,

komissio käynnisti 20 päivänä marraskuuta 1996 antamallaan vihreällä kirjalla⁹ *Tulevaisuuden energia: Uusiutuvat energialähteet* uusiutuvia energialähteitä koskevan yhteisön strategian ja toimintasuunnitelman kehittämisen ja jatkototeutuksen,

yhteisön perustamissopimuksen 130 a artiklan mukaan yhteisö kehittää ja harjoittaa toimintaansa taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseksi ja pyrkii erityisesti vähentämään eri alueiden välisiä kehityseroja sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyttä; nämä toimet kattavat muun muassa energia-alan,

neuvosto hyväksyi 13 päivänä syyskuuta 1993 tekemällään päätöksellä 93/500/ETY¹⁰ yhteisön ohjelman uusiutuvien energialähteiden käytön edistämisestä yhteisössä (ALTENER); ohjelman tavoitteena on vähentää CO₂-päästöjä kasvattamalla uusiutuvien energialähteiden markkinaosuutta sekä niiden osuutta yhteisön primaarienergian kokonaistuotannosta; tämä ohjelma päättyy 31 päivänä joulukuuta 1997,

⁵ EYVL N:o L 167, 9.7.1993, s. 31

⁶ KOM (94) 649, 11.1.1995

⁷ KOM(95) 682, 13.12.1995

⁸ A4-0188/96 - EP 251.039

⁹ KOM (96) 576 lopull., 20.11.1996

¹⁰ EYVL N:o L 235, 18.9.1993

yhteisö on todennut, että ALTENER-ohjelma on tärkeä osa yhteisön strategiaa, jonka tavoitteena on CO₂-päästöjen vähentäminen,

komissio on tehnyt ehdotuksen¹¹ neuvoston päätökseksi monivuotisesta ohjelmasta uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseksi yhteisössä (ALTENER II),

energia-alan toimia varten on laadittu monivuotinen puiteohjelma,

Euroopan parlamentin ja neuvoston 26 päivänä huhtikuuta 1994 tekemällä päätöksellä 1110/94/EY¹² perustettiin neljäs tutkimuksen, teknologisen kehittämisen ja esittelyn toimien puiteohjelma; uusiutuvien energialähteiden alaa koskeva politiikka on tärkeä väline puiteohjelmassa kehitettävien uusien energiateknologioiden käyttämistä ja edistämistä varten; ALTENER II -ohjelma on tätä ohjelmaa täydentävä väline,

komissio on esittänyt neuvostolle ja Euroopan parlamentille viidettä TTK-puiteohjelmaa koskevat ehdotuksensa¹³,

uusiutuvien energialähteiden käytön lisääntyminen vaikuttaa myönteisesti sekä ympäristöön että energian saannin varmuuteen; tiivis kansainvälinen yhteistyö on suotavaa, jotta saavutettaisiin parhaat mahdolliset tulokset,

tehostettu ALTENER II -ohjelma on olennaisen tärkeä väline uusiutuviin energialähteisiin liittyvien mahdollisuuksien kehittämisessä,

ohjelman toteutuksen tulisi tapahtua kiinteässä yhteistyössä niiden yhteisön muiden toimien ja ohjelmien kanssa, jotka liittyvät uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseen, ja

on poliittisesti ja taloudellisesti suotavaa avata ALTENER II -ohjelma Keski- ja Itä-Euroopan assosioituneille maille kesäkuussa 1994 Kööpenhaminassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston¹⁴ päätelmien ja toukokuussa 1994 neuvostolle annetun asiaa koskevan komission tiedonannon¹⁵ mukaisesti, sekä Kyprokselle,

¹¹ KOM(97) 87 lopullinen, 12.3.1997

¹² EYVL N:o L 126, 18.5.1994

¹³

¹⁴

¹⁵ KOM

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Yhteisö toteuttaa energia-alan puiteohjelmassa ALTENER II -erityisohjelman, jäljempänä "ohjelma", uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseksi yhteisössä. Tämän ohjelman tavoitteena on:
 - (a) auttaa luomaan tarvittavat edellytykset, erityisesti lainsäädännölliset, sosioekonomiset ja hallinnolliset edellytykset, uusiutuvia energialähteitä koskevan yhteisön toimintasuunnitelman toteuttamiselle,
 - (b) edistää uusiutuvista energialähteistä saatavan energian tuotantoon ja käyttöön tehtäviä yksityisiä ja julkisia investointeja.

Nämä kaksi tavoitetta edistävät osaltaan seuraavien yhteisön yleisten tavoitteiden saavuttamista: CO₂-päästöjen vähentäminen, uusiutuvien energialähteiden osuuden kasvattaminen energiataseessa, energia-alan tuontiriippuvuuden vähentäminen, energian saannin varmuus, taloudellinen kehitys, taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus sekä alueellinen ja paikallinen kehitys.

2. Ohjelman perusteella myönnetään yhteisön rahoitustukea toimille, jotka ovat tämän päätöksen tavoitteiden mukaisia.
3. ALTENER II -ohjelma alkaa 1 päivänä tammikuuta 1998 ja päättyy 31 päivänä 2002.
4. Vuotuiset määrärahat ohjelman toteuttamista varten hyväksyy rahoitusnäkymien asettamien rajojen mukaisesti budjettivallan käyttäjä.

2 artikla

Ohjelmasta rahoitetaan seuraavia uusiutuviin energialähteisiin liittyviä toimia ja toimenpiteitä:

- a) tutkimukset ja muut toimet, joiden tarkoituksena on toteuttaa ja täydentää yhteisön toimenpiteitä uusiutuviin energialähteisiin liittyvien mahdollisuuksien kehittämiseksi. Näihin kuuluu alakohtaisten strategioiden ja markkinastrategioiden kehittäminen, normien ja standardien määrittäminen, yhteishankinnat sekä uusiutuvien energialähteiden markkinaosuuden kasvattamisen kannalta suotuisampien lainsäädännöllisten, sosioekonomisten ja hallinnollisten edellytysten analysointi ja tarvittavan lainsäädännön valmistelu;
- b) kokeilutoimet, joiden tavoitteena on luoda tai laajentaa infrastruktuureja ja välineitä uusiutuvien energialähteiden kehittämistä varten; nämä kokeilutoimet liittyvät:
 - paikallis- ja aluesuunnitteluun,

- suunnittelussa ja arvioinnissa tarvittaviin välineisiin,
 - uusiin rahoitus- ja markkinavälineisiin,
 - tiedotukseen,
 - kasvatukseen ja koulutukseen;
- c) komission ehdottamat toimenpiteet, joilla edistetään kokemusten ja taitotiedon vaihtoa tavoitteena parantaa kansainvälisten, yhteisönlaajuisten, kansallisten, alueellisten ja paikallisten toimien koordinointia; keskitetyn järjestelmän luominen uusiutuvia energialähteitä koskevan tiedon keräämistä ja levittämistä varten;
- d) muiden kuin komission ehdottamat toimenpiteet, joilla edistetään kokemusten ja taitotiedon vaihtoa
- e) kohdennetut toimet, joilla helpotetaan uusiutuvien energialähteiden markkinaosuuden kasvua ja edistetään investointeja antamalla apua hankkeiden valmistelussa ja esittelyssä sekä niiden toteuttamisessa.

Näiden kohdennettujen toimien tavoitteena on helpottaa ja vauhdittaa investointeja uuteen toimintakapasiteettiin, jolla tuotetaan energiaa uusiutuvista energialähteistä; tämä tapahtuu antamalla rahoitustukea, jolla vähennetään uusiutuvia energialähteitä hyödyntävien hankkeiden oheiskustannuksia ja palveluista koituvia kustannuksia sekä poistetaan nykyisiä ei-tekniisiä esteitä.

Tällä tuella autetaan muun muassa asiantuntevan neuvonnan hankkimisessa, markkinanäkymien analysoinnissa, hankkeiden toteutuspaikan valinnassa, rakennus- ja toimitilujen haussa, rahoitussuunnitelman laatimisessa, tarjouspyyntöjen valmistelussa, käyttökäytännön koulutuksessa, laitosten käyttöönotossa jne.

Kohdennetut toimet koskevat seuraavilla aloilla toteutettavia hankkeita:

- biomassa, mukaan lukien energiatuotantoon soveltuvat viljelylajikkeet, polttopuu, maa- ja metsätalouden jätteet, yhdyskuntajätteet¹⁵, nestemäiset biopolttoaineet ja biokaasu,
 - aurinkolämpö- ja auringon fotoenergiajärjestelmät,
 - rakennusten passiiviset ja aktiiviset aurinkoenergiajärjestelmät,
 - pienen mittakaavan (< 10 MW) vesivoimahankkeet,
 - tuulienergia,
 - geoterminen energia;
- f) toimet:

¹⁶ Komission tiedonanto yhteisön jätehuoltostrategian tarkistamisesta (KOM(96) 399 lopull., 30.7.1996)

- uusiutuvien energialähteiden kehittämistä koskevan yhteisön strategian ja toimintasuunnitelman toteuttamisen seuranta
- toimintasuunnitelman toteuttamiseksi tehtyjen aloitteiden tuki, jolla pyritään erityisesti tehostamaan toimien yhteensovittamista ja yhteisvaikutusta mukaan lukien kaikki yhteisön rahoittamat toiminnot
- yhteisön ja sen jäsenvaltioiden edistymisen seuranta uusiutuvien energialähteiden kehittämisessä
- tämän ohjelman perusteella toteutettujen toimien ja toimenpiteiden vaikutuksen ja kustannustehokkuuden arviointi. Arvioinnissa on otettava huomioon myös ympäristönäkökohdat ja sosiaaliset näkökohdat.

–

3 artikla

1. Kaikista 2 artiklan a, c ja f alakohdassa tarkoitettuihin toimiin ja toimenpiteisiin liittyvistä kustannuksista vastaa yhteisö.
2. Tämän ohjelman mukainen osuus 2 artiklan b ja d alakohdassa tarkoitettujen toimien ja toimenpiteiden rahoituksesta saa olla enintään 50 prosenttia niiden kokonaiskustannuksista; jäljelle jäävä osuus rahoitetaan joko julkisella tai yksityisellä rahoituksella tai näiden kahden yhdistelmällä.
3. Tämän ohjelman mukainen osuus 2 artiklan e alakohdassa tarkoitettujen toimien ja toimenpiteiden rahoituksesta vahvistetaan vuosittain kunkin kohdennetun toimen osalta 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

4 artikla

1. Ohjelman toteuttamisesta vastaa komissio.
2. Edellä 2 artiklassa tarkoitettujen toimien ja toimenpiteiden rahoittamiseen sovellettavat ehdot ja suuntaviivat määritellään vuosittain ottaen huomioon:
 - painopistealueet, jotka yhteisö ja jäsenvaltiot määrittävät uusiutuvien energialähteiden käytön edistämistä koskevissa ohjelmissaan,
 - tekijät, jotka liittyvät uusiutuvien energialähteiden kannattavuuteen ja kehitysmahdollisuuksiin sekä niiden työllisyys- ja ympäristövaikutuksiin, erityisesti CO₂-päästöjen vähentämiseen,
 - edellä 2 artiklan e alakohdassa tarkoitettujen toimien osalta avunannon suhteelliset kustannukset, todennäköisesti aikaansaatavan tuotantokapasiteetin määrä sekä alueiden ja/tai valtioiden rajojen yli koituvat hyödyt,
 - Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 artiklan periaatteet sekä ympäristönsuojeluun myönnettäviä valtion tukia koskevat yhteisön suuntaviivat.

5 artikla

Komissiota avustaa energia-alan toimien monivuotisesta puiteohjelmasta tehdyn neuvoston päätöksen 4 artiklassa tarkoitettu komitea.

6 artikla

1. Komissio esittää ohjelman toisen vuoden aikana Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle kertomuksen toimenpiteistä, joita on toteutettu uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseksi yhteisön tasolla ja jäsenvaltioissa erityisesti 1 artiklassa asetetut tavoitteet huomioon ottaen. Tähän kertomukseen liitetään ehdotukset ohjelmaan tehtävistä tarkistuksista, jotka mahdollisesti ovat tarpeen näiden tulosten perusteella.
2. Komissio arvioi ohjelman päättyessä tämän päätöksen soveltamisesta saadut tulokset sekä kansallisten ja yhteisön toimien yhdenmukaisuuden. Se laatii asiasta kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle.

7 artikla

Keski- ja Itä-Euroopan assosioituneet maat voivat osallistua tähän ohjelmaan niiden yhteisön ohjelmiin osallistumista koskevien edellytysten, muun muassa rahoitusmääräysten mukaisesti, jotka on mainittu assosiointisopimusten lisäpöytäkirjoissa tai varsinaisissa assosiointisopimuksissa. Kypros voi osallistua tähän ohjelmaan lisämäärärahojen turvin ja samojen edellytysten mukaisesti kuin ne, joita sovelletaan EFTA/ETA-maihin, Kyproksen kanssa sovittavia menettelyjä noudattaen.

8 artikla

Tämä päätös kumoaa ja korvaa neuvoston päätöksen (EY) N:o

9 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä,

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

RAHOITUSSELVITYS

1. TOIMEN NIMI

ALTENER II. Monivuotinen ohjelma uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseksi yhteisössä.

2. BUDJETTIKOHTA

B4-1030

3. OIKEUSPERUSTA

Neuvoston päätös 93/500/ETY, tehty 13 päivänä syyskuuta 1993 (EYVL N:o L 235, 18.9.1993, s. 41). ALTENER I -ohjelma.

Monivuotista ohjelmaa uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseksi yhteisössä (ALTENER II) koskeva 22 päivänä toukokuuta 1997 esitetty ehdotus neuvoston päätökseksi (EYVL N:o C 192, 24.6.1997, s. 16).

Energia-alan toimien puiteohjelmaa (1998-2002) koskeva ehdotus neuvoston päätökseksi.

4. TOIMEN KUVAUS

4.1. Toimen yleistavoite

Komissio pitää ALTENER-ohjelman jatkamista tarpeellisena. Ohjelma edesauttaa merkittävästi ympäristöä säästävien uusiutuvien energialähteiden käytön lisääntymistä ja muodostaa tärkeän osan komission strategiasta CO₂-päästöjen vähentämiseksi. Tämä tavoite on yhteisön perustamissopimuksen 130 r ja 130 s artiklan mukainen.

Uusiutuvien energialähteiden osuus Euroopan yhteisön primaarienergian tarpeesta on tällä hetkellä hieman alle 6 prosenttia, ja uusiutuvista energialähteistä saatavan energian määrä on noin 70 miljoonaa öljykvivalenttitonnia. Tiedonannossaan vihreästä kirjasta *Tulevaisuuden energia: Uusiutuvat energialähteet - Yhteisön strategiaa koskeva vihreä kirja* komissio ehdottaa uusiutuvien energialähteiden käytön merkittävää lisäämistä vuoteen 2010 mennessä. Vihreää kirjaa hyväksyttäessä esitettiin tavoitteeksi uusiutuvien energialähteiden osuuden kaksinkertaistaminen vuoteen 2010 mennessä. Komissio valmistelee tiedonantoa valkoisesta kirjasta *Uusiutuvia energialähteitä koskeva yhteisön strategia vuodelle 2010* sekä siihen liittyvästä toimintasuunnitelmasta. ALTENER II -ohjelmalla on tärkeä merkitys tämän strategian ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman toteuttamisessa ja seurannassa.

ALTENER II -ohjelman tarkoituksena on myötävaikuttaa merkittäväällä tavalla siihen, että yhteisö asettama tavoite saavutetaan. Uusiutuvien energialähteiden käytön lisääminen lisää myös yhteisön sisäistä sosiaalista yhteenkuuluvuutta, edistää paikallisten energiavarojen

hyödyntämistä ja vauhdittaa uusien energiateknologioiden (joista monia on kehitetty komission rahoituksella) pääsyä markkinoille.

Komissio ehdottaakin tämän vuoksi ALTENER-ohjelman jatkamista siten, että uudessa ohjelmassa otetaan huomioon monet riippumattoman asiantuntijaryhmän suosituksista, ALTENER-konferenssin päätelmät sekä ne kokemukset, jotka komissio on saanut toteuttaessaan ALTENER-ohjelmaa ja muita energiaan liittyviä toimia.

4.2. Toiminnan säädetty kestoaja ja sen uusimista koskevat yksityiskohtaiset säännöt

Toiminnan kesto on viisi vuotta alkaen tammikuun 1. päivästä 1998 ja päättyen joulukuun 31. päivään 2002.

5. MENOJEN LUOKITUS

Ei-pakolliset menot / jaksotetut määrärahat.

6. MENO-/TULOLAJI

ALTENER II -ohjelmalle ehdotettu talousarvio on 81,1 miljoonaa ecua.

ALTENER I -ohjelman talousarvio oli alun perin 40 miljoonaa ecua, mutta rahoitusta lisättiin ohjelman loppuun mennessä noin 46,4 miljoonaa ecuun. Vuosina 1994, 1995 ja 1996 käytettiin kokonaistalousarvioista 72 prosenttia. Vuoden 1993 toiminta jäi käytännössä ainoastaan neljän kuukauden mittaiseksi - ohjelma hyväksyttiin vasta 18. syyskuuta 1993 - ja vuonna 1997 käytettävissä oleva rahoitus on 8,2 miljoonaa ecua.

ALTENER II koostuu kuudesta toimi- ja toimenpidetyypistä, jotka koskevat uusiutuvia energialähteitä:

A ALTENER I -TOIMIEN LAAJENTAMINEN:

- (a) tutkimukset ja muut toimet, joiden tarkoituksena on toteuttaa ja täydentää yhteisön toimenpiteitä uusiutuviin energialähteisiin liittyvien mahdollisuuksien kehittämiseksi. Näihin kuuluu alakohtaisten strategioiden ja markkinastrategioiden kehittäminen, normien ja standardien määrittäminen, yhteishankinnat sekä lainsäädäntö;
- (b) kokeilutoimet, joiden tavoitteena on luoda tai laajentaa infrastruktuureja ja välineitä uusiutuvien energialähteiden kehittämistä varten; nämä kokeilutoimet liittyvät:
 - paikallis- ja aluesuunnitteluun,
 - suunnittelussa ja arvioinnissa tarvittaviin välineisiin,
 - uusiin rahoitus- ja markkinavälineisiin,
 - tiedotukseen,
 - kasvatukseen ja koulutukseen;

- (c) komission ehdottamat toimenpiteet, joilla edistetään kokemusten ja taitotiedon vaihtoa; keskitetyn järjestelmän luominen uusiutuvia energialähteitä koskevan tiedon keräämistä ja levittämistä varten;
- (d) muiden kuin komission ehdottamat toimenpiteet, joilla edistetään kokemusten ja taitotiedon vaihtoa;

B. UUSI TOIMI UUSIUTUVIEN ENERGIALÄHTEIDEN MARKKINAOSUUDEN KASVATTAMISEKSI

- (e) kohdennetut toimet, joilla helpotetaan uusiutuvien energialähteiden markkinaosuuden kasvua ja edistetään investointeja seuraavilla aloilla:
 - biomassa, mukaan lukien energiatuotantoon soveltuvat viljelylajikkeet, polttopuu, maa- ja metsätalouden jätteet, yhdyskuntajätteet, nestemäiset biopolttoaineet ja biokaasu,
 - aurinkolämpöjärjestelmät ja auringon fotoenergiajärjestelmät,
 - rakennusten passiiviset ja aktiiviset aurinkoenergiajärjestelmät,
 - pienen mittakaavan (< 10 MW) vesivoimahankkeet,
 - tuulienergia,
 - geoterminen energia,

C. UUDET TOIMET UUSIUTUVIA ENERGIALÄHTEITÄ KOSKEVAN YHTEISÖN STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI, SEURAAMISEKSI JA VALVOMISEKSI

- (f) toimet, joiden tarkoitus on:
 - uusiutuvien energialähteiden kehittämistä koskevan yhteisön strategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanon valvominen
 - toimintasuunnitelman täytäntöönpanemiseksi tehtyjen aloitteiden tuki erityisesti edistämällä toimien yhteisvaikutusta
 - yhteisön ja sen jäsenvaltioiden edistymisen valvominen uusiutuvien energialähteiden kehittämisessä
 - tämän ohjelman perusteella toteutettujen toimenpiteiden arviointi.

Rahoitustukea myönnetään seuraavasti:

- 100 prosenttiin asti kuluista, jotka liittyvät a, c ja f kohdassa tarkoitettuihin toimiin
- 30-50 prosenttia b ja d kohdassa tarkoitettujen toimien kokonaiskustannuksista, jolloin jäljelle jäävistä kustannuksista vastaavat jäsenvaltiot tai yksityiset yritykset.

Rahoitustuen määrä 2 artiklan e kohdan perusteella toteutettaville toimille määrätään vuosittain.

Ohjelma on valittujen toimien kannalta luonteeltaan ohjeellinen, ja sen painopistealueet ja suuntaviivat vahvistetaan vuosittain.

Vuotuisista suuntaviivoista pyydetään lausuntoa neuvoa-antavalta komitealta, joka koostuu jäsenvaltioiden edustajista.

Kaikesta rahoituksesta on tehtävä sopimus komission ja rahoitettavan toimen vastuuhenkilön tai koordinoijan välillä.

7. TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

Vuosittaiset maksusitoumusmäärärahat ohjelman toteuttamista varten osoittaa budjettivallan käyttäjä rahoitusnäkyvien asettamissa rajoissa. Budjettivallan käyttäjä vahvistaa vuosittain määrärahojen suuruuden.

Ehdotettu ohjeellinen talousarvio on 81 100 000 ecua.

Määrärahat riippuvat tällä hetkellä voimassa olevista rahoitusnäkyvistä. Vahvistettaessa seuraavia rahoitusnäkyviä voidaan uusiutuvien energialähteiden edistämiseen tarkoitettujen ensisijaisten toimien rahoitusta mahdollisesti harkita uudelleen.

7.1. Kustannusten arvioiminen (yksikkökustannusten määrittely)

Yksityiskohtaisista taulukoista ja erittelyistä sekä toimien perusteluista käy ilmi, kuinka toiminnan kokonaiskustannukset on laskettu.

2 artiklan a alakohdan mukaiset toimet: uusiutuviin energialähteisiin liittyvien mahdollisuuksien kehittämistä koskevien yhteisön toimenpiteiden toteuttaminen ja täydentäminen

Alakohtaiset tutkimukset: Perustana ovat aiemmat keskimääräiset kustannukset, mutta tutkimusten on nyt katettava kaikki jäsenmaat sekä KIE-maat. (Tutkimukset koskivat aiemmin tehty 12 jäsenmaata, ja ne on nyt laajennettava käsittämään 15 jäsenmaata.)

Yhdenmukaistaminen: Sama lähestymistapa kuin alakohtaisissa tutkimuksissa. Tutkimuskohteina ovat muun muassa sähköverkkoon liittymisen hyväksymismenettelyjen ja ehtojen sekä jäsenvaltioissa voimassa olevien määräysten yhdenmukaistaminen hankekohtaisesti strategian toteuttamisessa.

Standardit: Perustana ovat aiemmat keskimääräiset kustannukset eli noin 500 000 ecua/valtuutus.

tuhatta ecua

Kustannusten jakautuminen	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
2 artikla a alakohta: uusiutuviin energialähteisiin liittyvien mahdollisuuksien kehittämistä koskevien yhteisön toimenpiteiden toteuttaminen ja täydentäminen						
* Alakohtaisia ja markkinastrategioita koskevat tutkimukset	500	500	1 000	1 000	1 000	4 000
* Yhdenmukaistaminen	1 000	500	1 500	1 500	1 500	6 000
* Normien ja standardien kehittäminen	500	1 000	1 500	1 500	1 500	6 000
Välisumma (2 artiklan a alakohta)	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	10 000

2 artiklan b alakohdan mukaiset toimet: infrastruktuurit ja välineet uusiutuvien energialähteiden kehittämistä varten

Infrastruktuurit ja suunnittelu: Vähintään yksi hanke vuodessa 10 valtiossa ja vähintään kaksi hanketta viidessä valtiossa kolmen infrastruktuurityypin alalla. Paikallis- ja aluetason suunnittelua sekä koulutus- ja tiedotusinfrastruktuureja on voimistettava.

tuhatta ecua

Kustannusten jakautuminen	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
2 artikla b alakohta: toimet, jotka liittyvät uusiutuvien energialähteiden kehittämisessä tarvittaviin infrastruktuureihin ja välineisiin						
* Paikallis- ja aluetason suunnittelu	1 500	1 600	1 900	1 900	1 900	8 800
* Hankkeet, joissa kehitetään välineitä suunnittelua, seuranta ja arviointia varten	1 000	1 100	1 000	1 000	1 000	5 100
* Uusiin rahoitusvälineisiin ja markkinavälineisiin liittyvät hankkeet	1 000	1 100	1 100	1 100	1 100	5 100
* Tiedotukseen sekä kasvat- ja koulutusohjelmiin liittyvien infrastruktuurien kehittäminen	1 000	1 100	1 100	1 100	1 100	5 400
Välisumma (2 artiklan b alakohta)	4 500	4 900	5 000	5 000	5 000	24 400

2 artiklan c alakohdan mukaiset toimet: Tiedon levittäminen

Yhteisön tapahtumat ja julkaisut: Vuosittain järjestetään neljä infrastruktuureja käsittelevää ja neljä alakohtaisia kysymyksiä käsittelevää sopimuspuolten kokousta. Edistämiskustannukset, tiedotteet, esitteet jne. "Käynnistyskampanjan" edistäminen.

Erityistehtäviä varten luotavat tilapäiset verkot: ALTENER I -ohjelmassa rahoitusosuus kolmen biomassaverkoston kustannuksista oli ainoastaan 30 prosenttia, ja kustannukset olivat 1,2 miljoonaa ecua vuonna 1995 ja miljoona ecua vuonna 1996. Toimea on laajennettava muihin energiamuotoihin ja rahoitusosuutta on lisättävä.

Keskitetty järjestelmä tiedon keräämistä ja levittämistä varten (virtuaalisen keskuksen 'Agores' perustaminen): Koska tämä on uusi toimi, kustannusarvio perustuu niihin kokemuksiin, joita saatiin EnR-verkoston kerätessä ja käsitellessä jäsenvaltioilta saatua tietoa ALTENER-ohjelmaa varten, sekä tämän toiminnan kustannuksiin. Lisäksi kustannusarviossa on otettu huomioon ohjelman piiriin kuuluvien maiden, tehtävien ja kysymysten määrän lisääntyminen. Toimea vahvistetaan asteittain laajentamalla sitä uusiin valtioihin ja kohdennettuihin toimintoihin.

Kansallisten, alueellisten ja paikallisten tiedotustoimien tuki, jota toteutetaan yhdessä mm. jäsenvaltioiden paikallisviranomaisten kanssa: Tukea myönnetään vähintään kahdelle kansalliselle tapahtumalle vuodessa (tuen enimmäismäärä 50 %).

Verkoille, yhteenliittymille ja muille toimijoille myönnettävä tuki: Lähes kaikki alan teollisuuden eri yhteenliittymät tai liitot järjestävät tapahtuman kerran vuodessa ja muutamat niistä kansainvälisen tapahtuman joka toinen vuosi. Rahoitustuki on 30 000 - 100 000 ecua. Lisäksi voidaan tukea julkaisuja tai tiedotustoimia.

tuhatta ecua

Kustannusten jakautuminen	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
2 artiklan c ja d alakohta: tiedonlevitys + yhteisrahoitettu tiedonlevitys						
* Yhteisön tapahtumat ja julkaisut, "käynnistyskampanjan" edistäminen	500	400	500	500	500	2 400
* Tilapäiset verkostot, jotka luodaan biomassaan, jätteisiin, nestemäisiin biopolttoaineisiin, auringon lämpöenergiaan, auringon fotoenergiaan, rakennuksiin ym. liittyviä erityistehtäviä varten	750	750	750	750	750	3 750
* Keskitetty järjestelmä tiedon keräämistä ja levittämistä varten	750	750	750	750	750	3 750
* Tuki yhteistyössä jäsenvaltioiden paikallisviranomaisten kanssa toteutettaville kansallisille, alueellisille ja paikallisille toimille, mukaan lukien ETA, KIE-maat ja Kypros	500	500	500	500	500	2 500
* Tuki olemassa oleville verkostoille, yhteenliittymille ja muille toimijoille	500	400	500	500	500	2 400
Välisumma (2 artiklan c ja d alakohta)	3 000	2 800	3 000	3 000	3 000	14 800

2 artiklan e alakohdan mukaiset toimet: Kohdennetut toimet, joilla edistetään uusiutuvien energialähteiden markkinaosuuden kasvua ja vauhditetaan investointeja

Rahoitusta annetaan oheistoimiin, joilla edistetään uusiutuvien energialähteiden markkinaosuuden kasvua ja helpotetaan investointeja. Tätä toimintaa varten ehdotetut rahoitussummat perustuvat teollisuuden tekemiin laskelmiin, ja niissä on otettu huomioon eri alojen kehitysennusteet sekä arviot eri oheiskustannuksista. Tästä ohjelmasta

oheiskustannuksiin myönnettävän tuen määrän päättää komissio ehdotuspyyntövaiheessa. Tällä toiminnalla on hyvin tärkeä merkitys "käynnistyskampanjan" toteuttamisessa, jota komissio suunnittelee uusiutuvia energialähteitä koskevassa valkoisessa kirjassa. Tarkoituksena on mm. täydentää esittelyhankkeiden jälkeen ohjelmissa havaittuja aukkoja sekä edistää investointeja.

tuhatta ecua

Kustannusten jakautuminen	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
2 artikla e alakohta: Kohdennetut toimet, joilla edistetään uusiutuvien energialähteiden markkinaosuuden kasvua ja investointeja						
* Vuosittaiset tarjous- ja ehdotuspyynnöt, muutokset, uudet tavoitteet	100	100	100	100	100	500
* Kohdennetut toimet:						
-Alue 1: biomassa, biokaasu, biopolttoaineet	1 000	1 000	1 500	1 500	1 500	6 500
-Alue 2: auringon lämpöenergia ja fotoenergia	750	1 000	1 500	1 500	1 500	6 250
-Alue 3: aurinkoenergian käyttö rakennuksissa	500	1 000	1 100	1 100	1 200	4 900
-Alue 4: pienvesivoima	500	500	500	500	500	2 500
-Alue 5: tuulienergia	500	500	500	500	500	2 500
-Alue 6: geoterminen energia	250	300	300	300	300	1 450
Välisumma (2 artiklan e alakohta)	3 600	4 400	5 50	5 500	5 600	24 600

tuhatta ecua

Kustannusten jakautuminen	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
2 artiklan f alakohta: Uusiutuvia energialähteitä koskevan yhteisön strategian ja toimintasuunnitelman toteuttaminen						
* Jäsenvaltioiden ja yhteisön strategiatoimenpiteiden seuranta; toimintasuunnitelman toteuttamisen edistymistä koskevat selvitykset	500	500	500	500	500	2 500
* Tuki toimintasuunnitelman toteuttamiseksi tehdyille aloitteille	250	450	450	450	450	2 050
* Yhteisön, jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden uusiutuvien energialähteiden kehittämisen seuranta; tilastot	300	300	300	300	300	2 500
* Ohjelman jatkuva arviointi ja seuranta	250	250	250	250	250	1 250
YHTEENSÄ	1 300	1 500	1 500	1 500	1 500	7 300

**7.2 Kustannusten jakautuminen toimenpiteen osatekijöiden mukaan
(maksusitoumusmäärärahat)**

tuhatta ecua

Kustannusten jakautuminen	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
2 artiklan a alakohta: uusiutuviin energialähteisiin liittyvien mahdollisuuksien kehittämistä koskevien yhteisön toimenpiteiden toteuttaminen ja täydentäminen	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	10 000
2 artiklan b alakohta: uusiutuvien energialähteiden kehittämisessä tarvittaviin infrastruktuureihin ja välineisiin liittyvät toimet	4 500	4 900	5 000	5 000	5 000	24 400
2 artiklan c ja d alakohta: tiedon levittäminen	3 000	2 800	3 000	3 000	3 000	14 800
2 artiklan e alakohta: kohdennetut toimet, joilla edistetään uusiutuvien energialähteiden markkinaosuuden kasvua ja investointeja	3 600	4 400	5 500	5 500	5 600	24 600
2 artiklan f alakohta: uusiutuvia energialähteitä koskevan jäsenvaltioiden ja yhteisön strategian ja toimintasuunnitelman seuranta ja edistymistä koskevat selvitykset	1 300	1 500	1 500	1 500	1 500	7 300
Yhteensä	14 400	15 600	17 000	17 000	17 100	81 100

Sijoitusten ja oheiskustannusten vertailu

Uusiutuvan energianlähteen tyyppi	Kokonaisyksikkökustannukset	Oheiskustannukset (prosentteina)	Oheiskustannukset (ecuina)	Tukikelpoisten oheiskustannusten arvio ennakoitujen resurssien mukaan	Sijoitusten arviointi (ei tukikelpoista)	Tuotantokapasiteetti
	ecu/kW	%	ecua/kW	milj. ecua	milj. ecua	MW
Biomassa	800	10	80	18	180	225
Auringon fotoenergia	4 000	20	800	6	30	7,5
Auringon	250/m ²	10	25/m ²	8	80	320 milj.

lämpöenergia						m ²
Aurinkotalot	100	20	20	8	40	400
Pienvesivoima	1 100	25	275	4	14	14,5
Tuulienergia	800	15	120	4	26,5	33,5
Geoterminen energia	2 000	10	200	2	20	10
Yhteensä				50	392,5	

2 artiklan f alakohdan mukaiset toimet: Uusiutuvia energialähteitä koskevan yhteisön strategian ja toimintasuunnitelman toteuttaminen

Jäsenvaltioiden ja yhteisön strategiatoimenpiteiden valvominen; toimintasuunnitelman edistymisen seuranta: seurantajärjestelyt on luotava ja otettava käyttöön asteittain kansallisten laitosten (energiavirastojen) muodostamalle perustalle. Kustannukset ovat arviolta 200 000 - 300 000 ecua vuodessa. Selvitysten kustannuksiksi arvioidaan 15 000 ecua vuodessa maata kohti. Järjestelmää laajennetaan asteittain KIE-maihin.

Toimintasuunnitelman aloitteille myönnettävä tuki: Kustannuksiksi arvioidaan keskimäärin 15 000 ecua vuodessa; lisäksi koordinoinnin järjestämisestä aiheutuviksi kustannuksiksi arvioidaan 25 000 ecua. Toimintaa laajennetaan asteittain KIE-maihin.

Yhteisön ja jäsenvaltioiden uusiutuvien energialähteiden kehittämisen seuranta: Euroopan yhteisöjen tilastotoimisto on arvioinut tilastoja varten tehtyjen selvitysten kustannuksiksi 20 000 ecua maata kohti vuodessa. Toimintaa laajennetaan asteittain KIE-maihin ja muille osa-aloille kuten työllisyys ja koulutus.

Ohjelman jatkuva arviointi ja seuranta: Kustannuksiksi arvioidaan keskimäärin 15 000 ecua vuodessa; lisäksi koordinoinnin järjestämisestä aiheutuviksi kustannuksiksi arvioidaan 25 000 ecua. Toimintaa laajennetaan asteittain KIE-maihin ja tehostetaan ohjelman ja strategian edistymisen mukaan.

7.3 Osaan B kuuluvat tutkimuksista, asiantuntijoiden käytöstä, kokouksista ym. aiheutuvat toimintakustannukset

tuhatta ecua	
Erittely	Talousarvio
- Tutkimukset	50 000
- Asiantuntijoiden ja arvioijien kokoukset	25 000
- Konferenssit ja kongressit	25 000
- Tiedotus- ja julkaisutoiminta	150 000
Yhteensä	250 000

7.4 Maksusitoumusmäärärahojen aikataulu

	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
Maksusitoumusmäärärahat	14 400	15 600	17 000	17 000	17 100	81 100

8. TOIMENPITEET PETOSTEN EHKÄISEMISEKSI (JA TOTEUTETTujen TOIMENPITEIDEN TULOKSET)

Tehtyjen sopimusten osalta korvaukset maksetaan todellisten kulujen perusteella (lukuun ottamatta tutkimusten aiheuttamia kustannuksia, joista maksetaan kiinteä korvaus hyväksytyjen tulosten perusteella). Koska valtaosa ALTENER-hankkeiden kustannuksista ei liity investointeihin, kustannuksia korvataan useimmissa tapauksissa hyväksytyjen tulosten perusteella.

9. KUSTANNUSTEHOKKUUSANALYYSI

9.1 ALTENER II -ohjelmassa toteutettavan toiminnan erityistavoitteet

1. Yhteisö toteuttaa toimia ja toimenpiteitä käsittävän viisivuotisen ohjelman edistääkseen uusiutuvien energialähteiden käyttöä yhteisön alueella. Ohjelman tavoitteet ovat seuraavat:

Erityistavoitteet	Keinot	Kohderyhmä
Toteuttaa ja täydentää yhteisön toimenpiteitä, joilla pyritään kehittämään uusiutuviin energialähteisiin liittyviä mahdollisuuksia	Alakohtaiset markkinastrategiat	Päättäjät, teollisuus, hankkeiden toteuttajat
Yhdenmukaistaa uusiutuvien energialähteiden markkinoita	Normien ja standardien kehittäminen ja lainsäädännöllisten, sosioekonomisten ja hallinnollisten edellytysten yhdenmukaistaminen	Teollisuus, tuottajat, käyttäjät
Lisätä luottamusta uusiutuviin energialähteisiin ja kasvattaa niiden markkinaosuutta sekä parantaa alan kansainvälistä toimintavalmiutta ja kilpailukykyä tukemalla infrastruktuureja	Kansallinen, alueellinen ja paikallinen suunnittelu ----- Suunnittelussa ja arvioinnissa tarvittavien välineiden ja menetelmien kehittäminen ----- Uusien rahoitus- ja markkinavälineiden kehittäminen ----- Tietoinfrastruktuurit	Kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset, päättäjät ----- Päättäjät, hankkeiden toteuttajat, teollisuus, tuottajat ----- Rahoituslaitokset, hankkeiden toteuttajat, sijoittajat, tuottajat, käyttäjät ----- Päättäjät, käyttäjät

Lisätä luottamusta uusiutuviin energialähteisiin ja kasvattaa niiden markkinaosuutta tehostamalla kansainvälisellä, yhteisön, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla saadun kokemustiedon levittämistä sekä eri tasoilla toteutettavien toimien koordinointia	Opetuksen ja koulutuksen infrastruktuurit. Yhteisön laajuiset, kansalliset ja alueelliset tapahtumat ja julkaisut Tilapäiset ja erityisverkostot taitotiedon vaihtoa varten Keskitetty järjestelmä tiedon keräämistä ja levittämistä varten Tuki nykyisille verkostoille	Yliopistojen ja teknillisten oppilaitosten opiskelijat, uudelleen koulutukseen osallistuvat työntekijät, teknikot, arkkitehdit, insinöörit, koulut, käyttäjät Päättäjät, teollisuus, hankkeiden toteuttajat, tuottajat, käyttäjät Hankkeiden toteuttajat, suunnittelijat Kansainväliset, kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset, päättäjät, teollisuus, hankkeiden toteuttajat, tuottajat, käyttäjät Teollisuus, tuottajien ja käyttäjien yhteenliittymät
Vauhdittaa investointeja lisäämällä uusiutuvia energialähteitä hyödyntävän energiatuotannon toimintakapasiteettia	Hankkeille annettava rahoitustuki, jolla vähennetään oheiskustannuksia ja palveluista koituvia kustannuksia	Julkiset ja yksityiset hankkeiden toteuttajat, sijoittajat, tuottajat ja käyttäjät
Toteuttaa uusiutuvia energialähteitä koskevaa yhteisön strategiaa	- Yhteisön strategioiden valvonta jäsenvaltioissa ja selvitykset toimintasuunnitelman edistymisestä - Toimintasuunnitelman toteuttaminen siten, että pyritään erityisesti tehostamaan yhteisvaikutusta yhteisön ja jäsenvaltioiden muiden toimien kanssa - Yhteisön ja jäsenvaltioiden edistymisen seuranta uusiutuvien energialähteiden	Yhteisön toimielimet, jäsenvaltioiden viranomaiset, päättäjät Yhteisön toimielimet, jäsenvaltioiden viranomaiset Yhteisön toimielimet, jäsenvaltioiden viranomaiset, päättäjät, teollisuus, hankkeiden toteuttajat, tuottajat, käyttäjät

	kehittämisessä	
--	----------------	--

9.2. Toiminnan perustelut

Kustannukset

Jotta uusiutuvien energialähteiden osuutta yhteisön sisäisestä energian kokonaiskulutuksesta voitaisiin kasvattaa merkittävästi, on tehtävä enemmän investointeja. Lisäinvestoinnit olisivat TERES II -kertomuksen mukaan 180 miljardia ecua vuoteen 2020 mennessä. Näin mittava rahoitus Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden talousarvioista ei tule kysymykseen. Ainoa mahdollisuus on riippumaton rahoitus, johon osallistuvat yhteisön puitteissa kaikki taloudelliset toimijat. Komissio osallistuu työhön luomalla yhdenmukaiset markkinaolosuhteet sekä tukemalla toimia, joiden liitännäis- ja kerrannaisvaikutukset voidaan osoittaa objektiivisesti.

Tuloksiksi odotetaan, että

- markkinoilla olevien uusiutuvien energialähteiden laatu paranee,
- hankkeiden toteuttajien ja sijoittajien luottamus uusiutuvia energialähteitä kohtaan kasvaa,
- käyttäjien ja kuluttajien luottamus uusiutuvia energialähteitä kohtaan kasvaa,
- erityisolosuhteet huomioon ottavia ratkaisuja kehitetään ja riittäviä infrastruktuureja rakennetaan,
- uusiutuvat energialähteet ovat riittävän hyvin saatavilla markkinoilla,
- toteutetaan laajamittaisia uusiutuviin energialähteisiin liittyviä hankkeita,
- uusiutuviin energialähteisiin liittyviä tehokkaita strategioita otetaan käyttöön ja niitä valvotaan,
- varmistetaan, että toimet täydentävät toisiaan.

9.3. Toiminnan seuranta ja arviointi

Komissiota avustaa hankkeiden arvioinnissa ja valintaperusteiden määrittämisessä neuvoa-antava komitea, joka koostuu jäsenvaltioiden edustajista ja eri maiden asiantuntijoista. Päätöksen 2 artiklan e kohdassa tarkoitettuja toimia varten muodostetaan neuvoa-antavan komitean jäsenistä tekninen työryhmä, joka kokoontuu vuosittain.

Valitut suoritusosoittimet ovat seuraavat:

Yleiset osoittimet:

- CO₂-päästöjen vähentäminen,
- uusiutuvien energialähteiden osuuden lisääminen yhteisön sisäisessä energian kokonaiskulutuksessa,
- uusiutuvia energialähteitä hyödyntävän energiatuotannon kapasiteetin lisääminen,
- edistyminen uusiutuvia energialähteitä koskevan yhteisön strategian ja toimintasuunnitelman toteutuksessa Euroopan yhteisössä ja jäsenvaltioissa.

Erityisosoittimet:

- kehitettyjen normien ja standardien määrä (2 artiklan a kohta),
- luottamusta lisäävien rahoitus- ja markkinavälineiden määrä ja kattavuus (2 artiklan a ja b kohta),
- luottamusta lisäävien tiedotteiden ja tiedotustoimien määrä ja kattavuus (2 artiklan c ja d kohta),
- toiminnassa olevien infrastruktuurien määrä ja tyyppi (2 artiklan b kohta) (tehdään selvitys),
- paikallisten, alueellisten ja kansallisten suunnitelmien määrä ja kattavuus (2 artiklan b kohta),
- edistämiskampanjoiden tai tiedotustoiminnan laajuus ja niiden kohderyhmät (2 artiklan c ja d kohta) (tehdään selvitys),
- käyttöön otettu uusi kapasiteetti (2 artiklan e kohta) (ks. kohta 7.1, 2 artiklan e kohta),
- kohdennettujen hankkeiden onnistumisaste (2 artiklan e kohta),
- hankkeissa mukana olevien pk-yritysten osuus (2 artiklan e kohta),
- jäsenvaltioissa toteutetut toimenpiteet (2 artiklan f kohta).

Suunnitellaan seurantajärjestelmä, jossa esitetään, miten edellä lueteltuja osoittimia varten kerättyjä tietoja käytetään ja miten tulokset todennetaan.

* Oheiskustannukset vaihtelevat teknologiasta riippuen. Yhteisön tuen määrästä kohdennettujen toimien (2 artikla) tukikelpoisille kustannuksille päätetään vuosittain kunkin teknologian osalta 3 artiklan 3 kohdan ja 4 artiklan 2 kohdan mukaan.

Arviointimenetelmät ja -jaksot

Komissio arvioi jatkuvasti uusiutuvien energialähteiden kehittämistä jäsenvaltioissa ja esittää tietyin väliajoin kertomuksen neuvostolle ja Euroopan parlamentille. Lisäksi komissio laatii jatkuvasti kertomuksia ALTENER-ohjelman neuvoa-antavalle komitealle, joka koostuu jäsenvaltioiden edustajista ja kokoontuu kolme tai neljä kertaa vuodessa.

Komissio on antanut puolueettoman konsulttiryhmän tehtäväksi arvioida ALTENER I -ohjelma. Uudessa ALTENER II -ohjelmassa on otettu huomioon lukuisia tämän asiantuntijaryhmän esittämiä suosituksia. Komissio on lisäksi laatinut kertomuksen tuloksista, joita oli saavutettu ALTENER I -ohjelman kolmannen toimintavuoden loppuun mennessä. Tämä kertomus toimitetaan neuvoston 13. syyskuuta 1993 tekemän päätöksen (93/500/ETY) 8 artiklan mukaisesti neuvostolle ja Euroopan parlamentille.

ALTENER II -ohjelman toisen toimintavuoden aikana käynnistetään ohjelman arviointi siten, että välikertomus saavutetuista tuloksista voidaan esittää ennen uuden budjettikehityksen esittelyä.

10. HALLINTOMENOT

Tarvittavan hallintohenkilöstön osoittaminen riippuu vuosittain tehtävästä varojen kohdentamista koskevasta komission päätöksestä, jota tehtäessä otetaan erityisesti

huomioon budjettivallan käyttäjän hyväksymät ylimääräisen henkilöstön määrä sekä ylimääräiset varat.

10.1 Vaikutus henkilöstötarpeeseen

ALTENER-ohjelmassa kehitetään yhteisön strategia uusiutuvia energialähteitä varten, ja se on ainoa yhteisön ohjelma, jonka tarkoitus on yksinomaan edistää uusiutuvien energialähteiden markkinaosuuden lisäämistä. Esihankkeita, tutkimuksia, normeja, tiedonlevitystä ja erityisverkkojen seurantaan koskevien sopimusten teknisestä hallinnosta vastaavien hallintovirkamiesten on myös valmisteltava komission tiedonannot ja säädösehdotukset uusiutuvien energialähteiden edistämiseksi sekä laadittava yhteisön strategia ja toimintasuunnitelma ja seurattava ja valvottava niitä. Menettelyjä ja neuvotteluja, joiden tuloksia ovat unionin muille toimielimille esitettävät säädösehdotukset, voidaan pitää mittavana työnä, joka vie noin 30 % henkilöstön työajasta. Loput 70 % kuluvat ALTENER-ohjelmassa toteutettavien hankkeiden tekniseen hallintaan (lokakuussa 1997 meneillään on noin 190 hanketta). ALTENER-hankkeet koskevat seitsemää tärkeää energia-alaa - biomassa, pienvesivoima, tuulienergia, aurinkolämpövoima, auringon fotoenergia, rakennusten aurinkosähkö ja geoterminen energia - sekä neljää esihanketta - paikallis- ja aluesuunnittelu, tieto- ja koulutusinfrastruktuurit, uudet markkinarahoitusvälineet ja menetelmien kehittäminen suunnittelutyöhön ja arvioinnin seurantaan.

ALTENER-ohjelman hallintoon on varattava ainakin yksi vastuhenkilö kullekin osialalle, jotta voitaisiin kehittää kunnolla aluekohtaisia strategioita ja seurata kaikkia toimintoja.

Viran tai toimen tyyppi		Toiminnan hallintoon osoitettu henkilöstö		josta		Kesto
		Vakinaiset virat	Määrä- aikaiset toimet	pääosaston henkilöstöä	lisähenkilöstöä tai pääosaston muuta henkilöstöä	
Virkamiehet tai määräaikainen henkilöstö	A	8,5		6	2,5	
	B	2,5		1,5	1	
	C	3,5		2	1,5	
Muu henkilöstö			2 kansallista asiantuntijaa 2 asiantuntijaa 2 tilapäistä työntekijää	2 tilapäistä työntekijää	2 kansallista asiantuntijaa 2 asiantuntijaa	5 vuotta

10.2 Lisähenkilöstön kokonaisrahoitusvaikutus

Ohjelman hallinnon kokonaislisäkustannukset voidaan arvioida seuraavasti:

Virkamiehet:

5 x 5 vuotta x 103 000 ecua x 0,70 (katso kohta 10.1) = 1 802 500 ecua

Asiantuntijat (A0-1178)

2 x 5 vuotta x 120 000 ecua = 1 200 000 ecua

Kansalliset asiantuntijat (A0-1520)

2 x 5 vuotta x 40 000 ecua = 400 000 ecua

YHTEENSÄ = 3 402 500 ecua

10.3 Muut toimintakulut

Budjettikohta (otsikon n:o)	Määrä vuodessa	Laskutapa
A-1300 Virkamatka-, matka- ja muut niihin liittyvät kulut	130 000 ecua	Sopimuspuolien kokoukset kunkin toimen osalta, hankkeiden seuranta
A-2510 Uusiutuviin energialähteisiin liittyvät puiteohjelmakomitean erityiskokoukset (neljä kertaa vuodessa)	108 000 ecua	900 ecua x 30 henkilöä x 4 kokousta
Yhteensä	238 000 ecua	

Kokonaiskustannukset koko ohjelman ajalle ovat $238\,000 \times 5 = 1\,190\,000$ ecua.

Nämä määrärahat sisältyvät ohjelman hallinnosta vastaavien yksiköiden määrärahoihin.

EUROOPAN KOMISSIO

LIITE V

EHDOTUS:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**ENERGIATEHOKKUUTTA EDISTÄVÄSTÄ
MONIVUOTISESTA OHJELMASTA
(1998-2002)**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 130 s artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen¹,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon³,

noudattaa perustamissopimuksen 189 c artiklassa määrättyä menettelyä⁴ yhteistoiminnassa Euroopan parlamentin kanssa,

sekä katsoo, että

perustamissopimuksen 130 r artiklassa määrätään, että yhteisön ympäristöpolitiikan yhtenä tavoitteena on varmistaa luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö,

neuvosto teki 16 päivänä joulukuuta 1996 päätöksen N:o 737/96 yhteisön energiatehokkuutta edistävästä monivuotisesta SAVE II -ohjelmasta⁵,

neuvosto asetti 29 päivänä lokakuuta 1990 pidetyssä istunnossaan tavoitteeksi CO₂-kokonaispäästöjen vakiinnuttamisen vuoden 1990 tasolle vuoteen 2000 mennessä koko yhteisössä; neuvosto vahvisti vuoden 1997 maaliskuussa ja kesäkuussa pidetyissä istunnoissaan ilmastomuutosta koskevaan puitesopimukseen liittyvää Kioton konferenssia varten neuvottelukannan, jonka mukaan kasvihuonekaasupäästöjä on vähennettävä 7,5 prosentilla vuoteen 2005 mennessä ja 15 prosentilla vuoteen 2010 mennessä vuoden 1990 tasoon verrattuna,

tarvitaan lisätoimia, jotta CO₂-päästöjä voitaisiin vähentää yhteisössä merkittävästi, erityisesti koska energiankulutuksesta johtuvien CO₂-päästöjen on arvioitu kasvavan 5-8 prosenttia vuosina 1995-2000, jos talouskasvu jatkuu tavanomaisena; tämän vuoksi lisätoimenpiteet ovat välttämättömiä,

päätöksellä 93/389/ETY⁶ otettiin käyttöön yhteisön CO₂-päästöjen ja muiden kasvihuonekaasupäästöjen seurantajärjestelmä,

komissio korosti 8 päivänä helmikuuta 1990 antamassaan energiaa ja ympäristöä koskevassa tiedonannossa energiatehokkuutta tulevaisuudessa tehtävien aloitteiden kulmakivenä pyrittäessä vähentämään energian haitallisia ympäristövaikutuksia,

1

2

3

4

⁵ EYVL N:o L 335, 24.12.1996

⁶ EYVL N:o L 167, 9.7.1993, s. 31

energianhallinnan kehittämistä tarvitaan kiireellisesti, jotta edistettäisiin ympäristönsuojelua, lisättäisiin energian saannin varmuutta ja tuettaisiin kestävää kehitystä,

komissio on esittänyt 11 päivänä tammikuuta 1995 antamassaan vihreässä kirjassa sekä 13 päivänä joulukuuta 1995 antamassaan valkoisessa kirjassa neuvostolle ja Euroopan parlamentille näkemyksensä Euroopan yhteisön energiapolitiikan tulevaisuudesta ja energiansäästö- ja energiatehokkuustoimenpiteiden merkityksestä,

perustamissopimuksen 130 a artiklassa määrätään, että yhteisö kehittää ja harjoittaa toimintaansa taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseksi ja pyrkii erityisesti vähentämään eri alueiden välisiä kehitystasoeroja sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyttä; energia olisi sisällytettävä näihin pyrkimyksiin,

neuvosto hyväksyi päätöksellä 91/565/ETY⁷ yhteisön energiatehokkuusohjelman (Save), jolla pyrittiin energiatehokkuutta suosivien infrastruktuurien vahvistamiseen yhteisössä; kyseisen ohjelman voimassaoloaika päättyi 31 päivänä joulukuuta 1995,

yhteisö tunnusti Save-ohjelman tärkeäksi tekijäksi CO₂-päästöjen vähentämistä koskevassa yhteisön strategiassa; Euroopan yhteisön alueellisista energiaohjelmista 8 päivänä toukokuuta 1991 annetussa komission tiedonannossa, neuvoston kyseisestä tiedonannosta tekemissä päätelmissä sekä 16 päivänä heinäkuuta 1993 annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa todetaan, että näitä toimintoja olisi jatkettava, laajennettava ja käytettävä yhteisön energiastrategian tukemiseen; tämä alueellista toimintaa koskeva aloite olisi kokonaisuudessaan sisällytettävä uuteen Save II -ohjelmaan,

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1110/94/EY⁸ vahvistettiin teknologista tutkimusta, kehittämistä ja esittelyä koskevien toimien neljäs puiteohjelma; energiatehokkuuspolitiikka on tärkeä väline käytettäessä ja edistettäessä puiteohjelmassa kehitettävää uutta energiateknologiaa; Save II -ohjelma on tätä ohjelmaa täydentävä toimintaväline,

komissio on esittänyt Euroopan parlamentille ja neuvostolle viidettä TTK-puiteohjelmaa koskevat ehdotuksensa⁹,

Save II -ohjelman tavoitteena on parantaa loppukulutuksen energiasaastavuutta vielä yhdellä prosenttiyksiköllä vuodessa sen lisäksi, mikä muuten olisi saavutettu,

neuvosto totesi 15 ja 16 päivänä joulukuuta 1994 pitämässään istunnossa, että tavoitteena oleva CO₂-päästöjen vakiinnuttaminen voidaan saavuttaa vain yhteensovitetuilla, energiatehokkuutta ja taloudellista energian käyttöä edistävillä toimenpiteillä, jotka perustuvat energian tuottamisen, muuntamisen, siirtämisen ja kuluttamisen kaikilla tasoilla ilmenevään kysyntään ja tarjontaan ja joissa hyödynnetään uusiutuvia energiamuotoja; paikalliset energianhallintaohjelmat kuuluvat tällaisiin toimenpiteisiin,

⁷ EYVL N:o L 307, 8.11.1991, s. 34

⁸ EYVL N:o L 126, 18.5.1994, s. 1

⁹ KOM (97)

energiapolitiikkaa koskevasta komission vihreästä kirjasta antamassaan lausunnossa Euroopan parlamentti kehotti määrittelemään tavoitteet ja laatimaan energiatehokkuutta ja energiansäästöä koskevan yhteisen ohjelman siten, että ne sopivat yhteen Rio de Janeirossa (1992) ja Berliinissä (1995) sovittujen kasvihuonekaasupäästöjä koskevien tavoitteiden kanssa, kehotti laatimaan Save II -ohjelman ja kehotti komissiota selvittämään tehtävänsä energian säästön ja energiatehokkuuden alalla suunnittelemalla käytännön hankkeita,

energiatehokkuuden parantamisella on myönteinen vaikutus sekä ympäristöön että energiahuollon varmuuteen; nämä vaikutukset ovat luonteeltaan yleismaailmallisia; tämän vuoksi tarvitaan tiivistä kansainvälistä yhteistyötä mahdollisimman hyvien tulosten saavuttamiseksi,

CO₂-päästöjä voitaisiin vähentää 180-200 miljoonaa tonnia vuoteen 2000 mennessä parantamalla loppukysynnän energiasiteettiä viisi prosenttia enemmän, kuin on normaalisti arvioitu,

Save II -ohjelma on tärkeä ja tarpeellinen väline aiempaa paremman energiatehokkuuden edistämiseksi,

päällekkäisyyden välttämiseksi ja synergian saavuttamiseksi ohjelman täytäntöönpanossa on huolehdittava siitä, että tehdään tiivistä yhteistyötä muiden energiatehokkuuden edistämiseen suoraan liittyvien yhteisön ohjelmien kanssa,

on poliittisesti ja taloudellisesti suotavaa avata Save II -ohjelma assosioituneille Keski- ja Itä-Euroopan maille (KIE-maat) kesäkuussa 1994 Kööpenhaminassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien ja komission asiasta neuvostolle toukokuussa 1994 antaman tiedonannon mukaisesti, sekä assosioituneille Välimeren maille ja Kyprokselle,

yhteisön tuen tehokkaan käytön varmistamiseksi komissio huolehtii siitä, että hankkeet arvioidaan perusteellisesti etukäteen, sekä seuraa ja arvioi järjestelmällisesti tukea saavien hankkeiden edistymistä ja tuloksia, ja

aiotaan toteuttaa energia-alan toimia koskeva monivuotinen puiteohjelma,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Yhteisö toteuttaa osana energia-alan puiteohjelmaa monivuotisen erityisohjelman, jossa valmistellaan ja toteutetaan kustannustehokkaalla tavalla toimia ja toimenpiteitä energiatehokkuuden edistämiseksi yhteisössä. Tämän ohjelman yleistavoitteena on:

- a) edistää energiatehokkuuteen liittyviä toimenpiteitä kaikilla aloilla,
- b) edistää energiansäästöön tähtäviä yksityisten ja julkisten kuluttajien sekä teollisuuden investointeja
- c) luoda olosuhteet loppukulutuksen energiasiteetin parantamiselle.

2. Yhteisön rahoitusta myönnetään osana yhteisön energiatehokkuutta edistävää Save II -ohjelmaa, jäljempänä "ohjelma", tämän päätöksen tavoitteiden mukaisiin toimiin.

2 artikla

Ohjelmasta rahoitetaan seuraavia energiatehokkuuteen liittyviä toimia ja toimenpiteitä:

- a) tutkimukset ja muut toimet, joiden tarkoituksena on panna täytäntöön tai täydentää energiatehokkuuden parantamiseen tähtääviä yhteisön toimenpiteitä (esimerkiksi vapaaehtoisia sopimuksia, standardointielimille annettavia valtuutuksia, yhteishankintoja ja lainsäädäntöä), tutkimukset energian hinnoittelun vaikutuksista energiatehokkuuteen ja tutkimukset, joilla pyritään vakiinnuttamaan energiatehokkuus yhteisön ohjelmien yhdeksi perusteeksi,
- b) alakohtaiset, kohdennetut kokeilutoimet, joiden tarkoituksena on nopeuttaa energiatehokkuuteen tähtääviä investointeja ja/tai parantaa energian kulutustapoja ja joiden toteuttajia ovat järjestöt tai julkiset ja yksityiset yritykset sekä olemassa olevat yhteisön laajuiset verkot tai näiden hankkeiden toteuttamiseksi muodostetut järjestöjen ja/tai yritysten tilapäiset ryhmittymät yhteisön tasolla,
- c) toimenpiteet, joita komissio ehdottaa kokemustenvaihdon edistämiseksi ja joiden tarkoituksena on edistää kansainvälisten, yhteisön, kansallisten, alueellisten ja paikallisten toimintojen koordinoitua asiaankuuluvien tiedonlevityskäytäntöjen,
- d) edellä c alakohdassa mainitun kaltaiset toimenpiteet, mutta muiden kuin komission ehdottamina,
- e) energiatehokkuuden edistymisen seuranta yhteisössä ja yksittäisissä jäsenvaltioissa sekä ohjelman yhteydessä toteutettavien toimien ja toimenpiteiden jatkuva arviointi ja seuranta,
- f) erityistoimet energianhallinnan edistämiseksi alueellisesti ja kaupungeissa sekä jäsenvaltioiden välisen ja alueiden välisen koheesion parantamiseksi energiatehokkuuden alalla.

3 artikla

1. Kaikki 2 artiklan a, c ja e alakohdassa tarkoitettuihin toimiin ja toimenpiteisiin liittyvät kustannukset maksetaan Euroopan yhteisöjen yleisestä talousarviosta.
2. Yhteisön osuus 2 artiklan b, d, ja f alakohdassa mainittujen toimien ja toimenpiteiden rahoituksesta voi olla enintään 50 prosenttia kokonaiskustannuksista.
3. Jäljelle jäävä osuus 2 artiklan b, d ja f alakohdassa mainittujen toimien ja toimenpiteiden rahoituksesta voidaan järjestää julkisista varoista tai yksityisellä rahoituksella tai näiden yhdistelmällä.

4 artikla

- 1) Ohjelman toteuttaminen alkaa 1 päivänä tammikuuta 1998 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2002.
- 2) Budjettivallan käyttäjä hyväksyy vuotuiset määrärahat rahoitusnäkyvien puitteissa.

5 artikla

1. Komissio vastaa ohjelman rahoitusjärjestelyistä ja ohjelman toteuttamisesta. Komissio myös varmistaa, että ohjelman toimiin sovelletaan ennakoarviointia, seuranta ja jälkiarviointia, mihin hankkeen päätyttyä sisältyy myös vaikutusten, toteuttamisasteen ja alkuperäisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.

2. Rahoituksen saajien on puolivuositain sekä hankkeen päätyttyä annettava komissiolle kertomus.

3. Kaikkien 2 artiklassa tarkoitettujen toimien ja toimenpiteiden tukemiseen sovellettavat edellytykset ja suuntaviivat vahvistetaan vuosittain ottaen huomioon:

- kustannustehokkuuden arviointiperusteet, säästömahdollisuudet ja ympäristövaikutukset, erityisesti CO₂-päästöjen vähentäminen,
- jäljempänä 7 artiklassa mainittu luettelo ensisijaisista kohteista,
- jäsenvaltioiden välinen koheesio energiatehokkuuden alalla.

Jäljempänä 6 artiklassa tarkoitettu komitea auttaa komissiota määrittelemään kyseiset edellytykset ja suuntaviivat.

6 artikla

Komissiota avustaa ohjelman täytäntöönpanossa energia-alan toimia koskevasta monivuotisesta puiteohjelmasta tehdyn neuvoston päätöksen 4 artiklassa tarkoitettu komitea.

7 artikla

Komissio laatii vuosittain luettelon ohjelman ensisijaisista rahoituskohteista. Tässä luettelossa otetaan huomioon kunkin jäsenvaltion vuosittain toimittamien yhteenvetojen perusteella, miten Save II -ohjelma ja kansalliset ohjelmat täydentävät toisiaan. Ensisijaisina pidetään niitä aloja, joilla Save II -ohjelma ja kansalliset ohjelmat täydentävät toisiaan eniten.

Edellä 6 artiklassa tarkoitettu komitea avustaa komissiota sen laatiessa luetteloa ensisijaisista kohteista.

8 artikla

1. Ohjelman jokaisen toimintavuoden jälkeen komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen ohjelman edistymisestä sekä sellaiset ehdotukset 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti määriteltyjen suuntaviivojen muutoksiksi, jotka voivat olla tarpeen edellisen vuoden tulosten perusteella.

2. Ohjelman kolmannen toimintavuoden jälkeen komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen yhteisön ja jäsenvaltioiden tasoilla toteutetuista energiatehokkuutta edistävästä toimenpiteistä sekä saavutetuista tuloksista erityisesti 1 artiklassa esitettyjen tavoitteiden osalta. Kertomukseen liitetään ohjelmaa koskevat muutosehdotukset, jotka voivat olla tarpeen näiden tulosten perusteella.

3. Ohjelman voimassaolon päätyttyä komissio tekee kokonaisarvion tämän päätöksen soveltamisessa saavutetuista tuloksista sekä kansallisten ja yhteisön toimien yhdenmukaisuudesta. Komissio antaa tästä kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle ja ilmoittaa erityisesti, missä määrin 1 artiklassa esitetyt tavoitteet on saavutettu.

9 artikla

Tähän ohjelmaan voivat osallistua assosioituneet Keski- ja Itä-Euroopan maat yhteisön ohjelmiin osallistumisesta tehtyjen assosiointisopimusten lisäpöytäkirjoissa vahvistettujen edellytysten, muun muassa rahoitusmääräysten, mukaisesti. Kypros voi osallistua tähän ohjelmaan lisämäärärahojen turvin Euroopan vapaakauppaliiton maihin sovellettavin säännöin ja näiden maiden kanssa sovittavien menettelyjen mukaisesti.

10 artikla

Tällä päätöksellä kumotaan ja korvataan 16 päivänä joulukuuta 1996 tehty neuvoston päätös N:o 737/96.

11 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

1. TOIMENPITEEN NIMI

Energiatehokkuutta koskeva SAVE-ohjelma; uudet toimet energiatehokkuuden parantamiseksi Euroopan unionissa.

2. BUDJETTIKOHTA

B4-1031

3. OIKEUSPERUSTA

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 130 s artiklan 1 kohta.

Neuvoston päätös 91/565/EY, tehty 29. lokakuuta 1991 (EYVL N:o L 307, 8.11.1991, s. 34). SAVE I -ohjelma.

Neuvoston päätös 96/737/EY, tehty 16. joulukuuta 1996 (EYVL N:o L 335, 24.12.1996, s. 50). SAVE II -ohjelma.

Ehdotus neuvoston päätökseksi energia-alan toimia koskevasta monivuotisesta puiteohjelmasta (1998-2002).

4. TOIMENPITEEN KUVAUS

4.1 Toimenpiteen yleistavoite

Toimenpiteen yleistavoitteena on tehostaa jäsenvaltioiden energiatehokkuusaloitteita, jotta lopullinen energiansäästö olisi 100 miljoonaa öljykvivalenttitonnia vuodessa vuoteen 2010 mennessä. Tämä merkitsee energian loppukulutuksen vähentämistä 12 prosentilla ja CO₂-päästöjen vähentämistä 15 prosentilla vuoden 1990 tasoon verrattuna. Jos Euroopan unionin tasolla ei ole otettu käyttöön sopivaa verotoimenpidettä, tämä puiteohjelman osa eli energiatehokkuuteen liittyvä SAVE-ohjelma on yksi harvoista yhteisön välineistä, jolla CO₂-päästöjä voidaan vielä tuntuvasti vähentää vuoteen 2010 mennessä. Päästöjen vähentäminen riippuu suoraan siitä, miten tehokkaasti ohjelmaa toteutetaan. Koska SAVE-ohjelman sääntelytoimenpiteet lisäksi rajoittuvat olennaiseen, on suotavaa tehostaa ohjelman muita toimintatapoja. Näistä syistä ja EU:n tulevaa laajentumista silmällä pitäen aikaisempaa tuntuvasti suurempi talousarvio on tarpeen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

SAVE I ja II -ohjelmia toteutettaessa havaittiin, että mitä lähempänä kuluttajaa toimia toteutettiin, sitä tehokkaampia ne olivat.

4.2 Toimenpiteen kesto

Toimenpide kestää viisi vuotta (vuoden 1998 alusta vuoden 2002 loppuun).

5. MENOJEN JA TULOJEN LUOKITUS

Ei-pakolliset jaksotetut määrärahat

6. MENO-/TULOLAJI

Ohjelma koostuu kuudentyyppisistä toimista:

- a) tutkimukset ja muut toimet, joiden tarkoituksena on panna täytäntöön tai täydentää energiatehokkuuden parantamiseen tähtääviä yhteisön toimenpiteitä (esimerkiksi vapaaehtoisia sopimuksia, standardointielimille annettavia valtuutuksia, yhteishankintoja ja lainsäädäntöä), tutkimukset energian hinnoittelun vaikutuksista energiatehokkuuteen ja tutkimukset, joilla pyritään vakiinnuttamaan energiatehokkuus yhteisön ohjelmien yhdeksi perusteenksi,
- b) alakohtaiset, kohdennetut kokeilutoimet, joiden tarkoituksena on nopeuttaa energiatehokkuuteen tähtääviä investointeja ja/tai kehittää energian käyttömuotoja ja joiden toteuttajia ovat järjestöt tai julkiset ja yksityiset yritykset sekä olemassa olevat yhteisön laajuiset verkot tai näiden hankkeiden toteuttamiseksi muodostetut järjestöjen ja/tai yritysten tilapäiset ryhmittymät yhteisön tasolla,
- c) toimenpiteet, joita komissio ehdottaa kokemustenvaihdon edistämiseksi ja joiden tarkoituksena on edistää kansainvälisten, yhteisön, kansallisten, alueellisten ja paikallisten toimintojen koordinoitua asiaankuuluvien tiedonlevityskeinojen,
- d) edellä c kohdassa mainitun kaltaiset toimenpiteet, mutta muiden kuin komission ehdottamina,
- e) energiatehokkuuden edistymisen seuranta yhteisössä ja yksittäisissä jäsenvaltioissa sekä ohjelman yhteydessä toteutettavien toimien ja toimenpiteiden jatkuva arviointi ja seuranta,
- f) erityistoimet energianhallinnan edistämiseksi alueellisesti ja kaupungeissa sekä jäsenvaltioiden välisen ja alueiden välisen koheesion parantamiseksi energiatehokkuuden alalla.

Tuen osuus on 100 % 4 artiklan a, c ja e alakohdissa tarkoitettuihin toimiin liittyvien kustannusten osalta.

Yhteisrahoitusosuus on 30-50 % 4 artiklan b, d ja f alakohdissa tarkoitettujen jäsenvaltioille suunnattujen tukitoimien osalta.

Tuettavat toimet sisällytetään alustavaan monivuotiseen ohjelmaan, jonka painopisteet ja toimintaohjelmat vahvistetaan vuosittain.

Jäsenvaltioiden edustajista koostuva neuvoa-antava komitea antaa ohjelmista lausuntonsa.

Kaikesta rahoituksesta tehdään sopimus komission ja rahoitettavan hankkeen vastuuhenkilön tai koordinaattorin välillä.

7. TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

Ehdotetut määrät hyväksytään voimassa olevien rahoitusnäkömien puitteissa. Tulevia rahoitusnäkömiä vahvistettaessa energiatehokkuuteen tähtäävien ensisijaisten toimien rahoitusta voidaan tarkistaa.

Alustava talousarvioesitys on 68,4 miljoonaa ecua.

7.1 Toimenpiteen kokonaiskustannusten laskutapa

Globaali ilmastonmuutos on vaikea haaste meille kaikille. Ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen sopimuspuolten kolmas konferenssi pidetään Kiotossa joulukuussa 1997. Neuvosto on vahvistanut konferenssia varten teollistuneiden maiden neuvottelukannan, jonka mukaan tärkeimpien kasvihuonekaasujen päästöjä on vähennettävä 15 % vuoteen 2010 mennessä ja vähintään 7,5 % vuoteen 2005 mennessä vuoden 1990 tasoon verrattuna. Päästöjen tämänhetkinen kehitys viittaa siihen, että nykyisen politiikan ja toimenpiteiden jatkuessa CO₂- päästöt kasvavat arviolta 8 % vuoteen 2010 mennessä, minkä vuoksi päästöjen reaalin vähentämistarve voi hyvinkin olla 23 %. Toimia tarvitaan useilla politiikan alueilla, erityisesti energian tuotannossa ja käytössä, kuten tuoreessa komission tiedonannossa *Euroopan unionin käsitykset Kioton ympäristökongressin kysymyksistä* todetaan. SAVE II on lyhenne sanoista *Specific Actions for Vigorous Energy Efficiency* (erityistoimet energiatehokkuuden parantamiseksi). Euroopan unionin neuvosto hyväksyi SAVE II -ohjelman 16. joulukuuta 1996 (päätöksellä 96/737/ETY) yhtenä kolmesta unionin laajuisesta energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävästä ohjelmasta. Toiset kaksi ohjelmaa (JOULE ja THERMIE) suuntautuvat teknologiaan ja ulottuvat tutkimuksesta energiateknologian esittelyyn ja levittämiseen. Näissä ohjelmissa energiatehokkuus on vain yksi edistettävistä tekniikan aloista. SAVE on ainoa yhteisön ohjelma, joka keskittyy pelkästään energiatehokkuuden parantamiseen.

7.1.1 Tutkimukset ja muut toimet, joiden tarkoituksena on panna täytäntöön tai täydentää energiatehokkuuden parantamiseen tähtääviä yhteisön toimenpiteitä (esimerkiksi vapaaehtoisia sopimuksia, standardointielimille annettavia valtuutuksia, yhteishankintoja ja lainsäädäntöä), tutkimukset energian hinnoittelun vaikutuksista energiatehokkuuteen ja tutkimukset, joilla pyritään vakiinnuttamaan energiatehokkuus yhteisön ohjelmien yhdeksi perusteeksi

Tutkimukset ovat tarpeen niiden teknisten selvitysten valmistelemiseksi, joita tarvitaan pätevien energiatehokkuusstandardien ja tarvittaessa lainsäädännön kehittämiseksi. Merkintöjen ja laitestandardien aloilla tehtävää työtä on jo osittain viety päätökseen, mutta toimia olisi edelleen jatkettava. Yksin

kuumavesisäiliödirektiivin (92/42/ETY) potentiaaliset hyödyt vastaavat miljardia ecua vuodessa (12 jäsenvaltion energiansäästö yli 11 öljykvivalenttitonnin vuodessa vuoteen 2010 saakka). Jäljempänä olevassa taulukossa esitetyt budjettimäärärahat ovat viime vuosien kokemuksiin perustuvia arvioita. On tehtävä arviolta 30 tutkimusta, joiden kustannukset ovat keskimäärin 200 000 ecua tutkimusta kohti, jotta SAVE-toimia voitaisiin jatkaa seuraavilla aloilla:

- rakennukset, liikenne ja kysynnänhallinta,
- lämmön ja sähkön yhteistuotanto,
- laitemerkinnät ja energian loppukäytön EY-tehokkuusstandardit,
- vapaaehtoiset sopimukset,
- energian loppukäytön kansainväliset tehokkuusstandardit,
- muihin lainsäädäntötoimiin johtavat tutkimukset,
- tutkimukset, joilla pyritään vakiinnuttamaan energiatehokkuus EU:n nykyisten strategisten ohjelmien yhdeksi perusteeksi.

Toiminta on kehittynyt yhteisön ohjelmien myötä. Sellaisilla ohjelmilla kuin Euroopan kehitysrahaston tukema VALOREN (nykyään osa INTERREG-ohjelmaa) on erinomaiset mahdollisuudet luoda energiatehokkuudesta paikallisen kehityksen moottori. Tämän hyvin myönteisen kokemuksen pohjalta pitäisi jatkaa eteenpäin.

7.1.2 Alakohtaiset kohdennetut kokeilutoimet

SAVE-ohjelmassa on annettu vuoden 1997 loppuun mennessä tukea arviolta 350 alakohtaiselle kokeilutoimelle. Ohjelmassa on keskitytty koulutukseen, tiedotukseen, integroituun resurssisuunnitteluun, liikenteeseen, rakennuksiin, lämmön ja sähkön yhteistuotantoon sekä valvontaan ja kohdentamiseen. Toimiin kuuluu myös kansainvälisiä hankkeita, joihin osallistuu useita jäsenvaltioita. Kokemus on osoittanut, että SAVE-ohjelman rajallisen talousarvion vuoksi ehdotuksista hyväksytään vuosittain - niiden laadukkuudesta huolimatta - todennäköisesti vain 20 %. Yksittäisen kokeiluhankkeen keskimääräiset kustannukset ovat kuuden viime vuoden kokemuksen perusteella 100 000 ecua. Kun alakohtaisiin toimiin osallistuu useampi kuin yksi jäsenvaltio, kustannukset ovat suuremmat (keskimäärin arviolta 200 000 ecua/hanke). Viiden vuoden kokonaistalousarvio on 28 miljoonaa ecua, jolla voidaan tukea 140 tointa kaikissa jäsenvaltioissa eli 9 kokeilutointa jäsenvaltiota kohti.

7.1.3 Tiedonlevitys

Kuluttajalle suunnatulla tiedotuksella on tärkeä merkitys jaettaessa valistusta aikaisempaa paremmasta energiankulutuskäyttäytymisestä. Useimmista SAVE-hankkeista on saatavissa tietoa CORDIS-tietokannasta, jota yleisö voi käyttää maksutta Internetin kautta. Tiedotusta pitäisi kuitenkin lisätä, jotta

SAVE-ohjelman toimista saatuja tuloksia voitaisiin levittää entistä paremmin ja jäsenvaltioita valistaa energiatehokkuuskysymyksissä. Tämä tiedotustoiminta koordinoitaisiin tarkasti niiden tulosten kanssa, jotka saadaan SAVE-ohjelmassa tehtävistä aloitteista. Toiminnan talousarvio on 9,1 miljoonaa ecua. Arvio perustuu aikaisempien vuosien kokemukseen ja tarpeeseen levittää tietoa kaikissa jäsenvaltioissa. Talousarviosta noin 45 % on varattu komission ehdottamiin toimiin, kuten konferensseihin, Internet-sivuihin, tietokantoihin, sopimuspuolten kokouksiin sekä julkaisuihin, ja 55 % kolmansien osapuolten, kuten kansallisten energiavirastojen, konsulttien ja yliopistojen, ehdottamiin ja yhteisrahoitettuihin tiedotustoimiin.

7.1.4 Energiatehokkuuden edistymisen seuranta kansallisella ja EU:n tasolla sekä ohjelman yhteydessä käynnistettyjen toimien ja toimenpiteiden jatkuva arviointi ja seuranta

SAVE-ohjelmaa varten on kehitetty useita tärkeitä analyysivälineitä. Näihin kuuluvat jäsenvaltioiden välisessä eri alojen energiatehokkuusvertailussa hyödylliset energiaindikaattorit, MURE II -mallin laajentaminen koskemaan toimintaa energiatehokkuuden alalla, tietokanta SAVE-ohjelmassa tehtävistä ja jäsenvaltioiden aloitteista sekä käyttäjäystävällisen menetelmän kehittäminen tiedon saamiseksi energiaintensiteetistä siten, että tiedosta käy erikseen ilmi sellainen energiaintensiteetin paraneminen, joka johtuu pelkästään energiatehokkuudesta. Kaikkia näitä toimia pitäisi jatkaa, ja ne pitäisi laajentaa koskemaan myös Keski- ja Itä-Euroopan maita ja Kyprosta. Tällöin energiatehokkuuden kehitystä voitaisiin seurata koko Euroopassa, mikä on ensiarvoisen tärkeää EU:n ympäristövelvoitteiden kannalta. Tulevien vuosien painopisteitä on SAVE-ohjelman kokeiluhankkeiden ja koko ohjelman arviointi EU:n muiden toimielinten vaatimusten täyttämiseksi. Edellä mainittujen välineiden parantaminen ja ajanmukaistaminen maksaa noin 200 000 ecua vuodessa. Tähän on lisättävä energiatehokkuuden seuranta unionin jäsenyyttä hakeneissa maissa. Tämä energiatehokkuuskehityksen seuranta ja kaikkien SAVE-toimien arviointi maksavat seuraavien viiden vuoden aikana arviolta 2,5 miljoonaa ecua.

7.1.5 Erityistoimet energianhallinnan edistämiseksi alueellisesti ja kaupungeissa sekä jäsenvaltioiden välisen ja alueiden välisen koheesion parantamiseksi energiatehokkuuden alalla

Tällä toiminnalla autetaan alueiden, saarien ja kaupunkien paikallisia viranomaisia perustamaan energianhallinnasta vastaavia elimiä, joiden päätehtävänä on panna täytäntöön alueelliset ja paikalliset toimintaperiaatteet ja luoda edellytykset parhaalle mahdolliselle energian käytölle. Näin ohjelma auttaa sisällyttämään energiakysymykset paikallisiin kestävä kehityksen mukaisiin suunnitelmiin ja edistää paikallisia ja alueellisia ympäristötoimia. Paikallisia energiavirastoja pitäisi edelleen perustaa ja paikallisten, alueellisten ja kansallisten viranomaisten välistä energiayhteistyötä parantaa, jotta paikallisia viranomaisia voitaisiin valistaa ja energiatehokkuuden vaikutusta ympäristönsuojeluun lisätä. Aikaisempien vuosien kokemuksen perusteella yhden paikallisen energiaviraston tukemiseen kolmen vuoden ajan riittää noin 175 000 ecua, joten 22,8 miljoonalla eculla voidaan perustaa 130 uutta paikallisvirastoa eli keskimäärin 9 virastoa jäsenvaltiota kohti. Unioniin voidaan perustaa 1 600 energianhallinnasta vastaavaa paikallista virastoa yli

100 000 asukkaan hallintoalueille. Komissio on toistaiseksi osallistunut 140 viraston perustamiseen. Nykyistä vaihetta on pidettävä kokeilujaksona; kun virastoista saatavat hyödyt tunnustetaan, yhä useammat paikalliset viranomaiset haluavat perustaa oman energianhallinnasta vastaavan viraston.

7.2 Kustannusten jakautuminen toimenpiteen eri tekijöiden mukaan (miljoonaa ecua)

Budjettivallan käyttäjä vahvistaa määrän vuosittain.

	2 artiklan mukaiset toimet	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä milj. ecua
1	Tutkimukset ja muut toimet, joiden tarkoituksena on panna täytäntöön tai täydentää energiatehokkuuden parantamiseen tähtääviä yhteisön toimia	1,0	1,0	1,4	1,3	1,3	6,0
2	Alakohtaiset kohdennetut kokeilutoimet	5,0	5,0	5,5	6,2	6,3	28,0
3	Tiedonlevitys (komission ehdottamat toimet)	1,0	1,0	1,0	0,6	0,5	4,1
4	Tiedonlevitys (muiden kuin komission ehdottamat toimet)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	5,0
5	Energiatehokkuuden edistymisen seuranta yhteisössä ja yksittäisissä jäsenvaltioissa sekä ohjelman yhteydessä toteutettavien toimien ja toimenpiteiden jatkuva arviointi ja seuranta	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
6	Erityistoimet energianhallinnan edistämiseksi alueellisesti ja kaupungeissa sekä jäsenvaltioiden välisen ja alueiden välisen koheesion parantamiseksi energia-tehokkuuden alalla	4,0	4,3	4,5	5	5	22,8
7	Yhteensä	12,5	12,8	13,9	14,6	14,6	68,4

7.3 Budjetin B osaan kuuluvat tutkimusten, asiantuntijoiden, kokousten ym. kustannukset

milj. ecua	
Kustannusten jakautuminen	Talousarvio
- Tutkimukset (määritelty 2 artiklan a alakohdassa)*	0,050

- Asiantuntijoiden ja arvioijien kokoukset (kaikkien 2 artiklassa mainittujen toimien osalta)	0,025
- Konferenssit ja seminaarit (... määritellyt toimet)	0,025
- Tiedotus ja julkaisut	0,150
YHTEENSÄ	0,250

7.4 Maksusitoumusmäärärahojen aikataulu

milj. ecua					
1998	1999	2000	2001	2002	YHTEENSÄ
12,5	12,8	13,9	14,6	14,6	68,4

8. PETOSTENVASTAISET TOIMENPITEET (JA NIIDEN TÄYTÄNTÖÖNPANON TULOKSET):

Sopimusten mukaiset maksut suoritetaan toteutuneiden kustannusten perusteella ja tarkastusten jälkeen (lukuun ottamatta tutkimuksia, joista suoritetaan kiinteä maksu hyväksytyjen tulosten perusteella).

9. KUSTANNUSTEHOKKUUSANALYYSI:

9.1 Energia-alan puiteohjelmaan (1998-2002) sisältyvien toimien erityistavoitteet; energiatehokkuutta koskeva SAVE-ohjelma

SAVE-ohjelman tarkoituksena on parantaa loppukulutuksen energiantensiteettiä EU:ssa yhdellä prosentilla vuodessa sen lisäksi, mikä muuten olisi saavutettu.

Toimenpiteen kohderyhmä

Julkiset ja yksityiset elimet, yliopistot, energiatehokkuutta edistävät kansalliset, alueelliset ja kaupunkien virastot ja elimet, kaikki energiatehokkuuden edistämiseen osallistuvat toimialat (esim. konsultit, kodinkoneiden valmistajat, lämmityslaitteiden asentajat ja arkkitehdit) ja viime kädessä Euroopan unionin koko väestö.

9.2 Toimenpiteen perustelut

Kustannukset

Jotta saataisiin aikaan yhden öljykvivalenttitonnin pysyvä energiansäästö vuodessa, on investoitava keskimäärin 1 000 ecua. Jotta vuosittainen energiansäästö olisi 100 miljoonaa öljykvivalenttitonnia, on siis investoitava noin 100 miljardia ecua. Tällaista rahoitusta ei saada Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden talousarvioista. Ainoa mahdollisuus on, että kaikki talouden toimijat osallistuvat yhdessä rahoitukseen yhteisön tarjoamissa puitteissa.

Komissio yhteisrahoittaa vain sellaisia toimia, joiden lisäarvo voidaan kiistatta todeta.

Liitännäisvaikutukset

SAVE-ohjelmassa tuettavien hankkeiden on

- parannettava energiantensiteettiä,
- edistettävä tuntuvasti ympäristösuojelua ja kasvihuoneilmiön hallintaa,
- vaikutettava tasapainottavasti maailman energiahintoihin,
- parannettava Euroopan unionin maksutasetta,
- vahvistettava Euroopan teollisuuden kilpailuasemaa maailmanmarkkinoilla,
- lisättävä Euroopan unionin energiansaannin varmuutta ja vahvistettava unionia energiamarkkinoiden häiriöiden varalta ja
- edistettävä sisämarkkinoiden toteuttamista sekä taloudellista ja sosiaalista koheesiota.

Erittäin energiatehokkaan teknologian saatavuus mahdollistaa lisäksi teknologian toimitukset kolmansiin maihin ja parantaa siten resurssien hallintaa ja ympäristönsuojelua maailmanlaajuisesti.

Säädöksillä on suurimmat mahdolliset kerrannaisvaikutukset. Myös suorituststandardeilla saadaan aikaan paljon kerrannaisvaikutuksia. Muunlaisten yhteisrahoitettavien toimien osalta kerroin on vähintään 2 tai 3.

9.3 Toimenpiteen seuranta ja arviointi

Valittuja suoritusten osoittimia

- CO₂-päästöjen väheneminen,
- yhteisön energiantensiteetin paraneminen,
- ehdotettujen, hyväksyttyjen ja kansallisiksi toimenpiteiksi muutettujen toimenpiteiden määrä,
- koulutukseen käytettyjen henkilötyöpäivien määrä vuodessa,
- yleisön käyttöön saatettujen ohjelmistojen ja tietokantojen määrä,
- konferenssien, seminaarien, tiedotteiden ja muiden julkaisujen määrä.

Säädettyä jälkiarviointia koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja toteuttamisaikataulu

Komissio seuraa jatkuvasti energiantensiteetin kehitystä yhteisössä ja raportoi asiasta säännöllisesti neuvostolle.

Komissio raportoi säännöllisesti myös SAVE-ohjelman neuvoa-antavalle komitealle, joka koostuu jäsenvaltioiden edustajista ja kokoontuu neljästi vuodessa.

Lisäksi komissio teettää ulkopuolisten asiantuntijoiden työryhmällä arvioinnin. Arviointi toimitetaan neuvostolle ja Euroopan parlamentille oheisen neuvoston päätöksen 7 artiklan mukaisesti.

Arvioinnissa on tarkasteltava myös:

- ohjelman entisiä ja nykyisiä suuntaviivoja, jotta voitaisiin tutkia mahdollisuuksia parannuksiin,
- käytettyjen keinojen ja saatujen tulosten välistä yhteyttä ja
- miten nämä ohjelmat ja muut käytössä olevat välineet täydentävät tai voisivat täydentää toisiaan käytännössä ja teoriassa.

10. HALLINTOMENOT

Tarvittavan henkilöstön tosiasiallinen käyttöönotto perustuu vuotuisen voimavarojen jakamista koskevaan komission päätökseen, jossa otetaan huomioon budjettivallan käyttäjän vahvistama lisähenkilöstömäärä ja lisämäärärahat.

10.1 Vaikutus virkojen määrään

SAVE-ohjelma liittyy EU:n energiatehokkuusstrategiaan, ja se on ainoa pelkästään energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävä yhteisön ohjelma. Virkamiehet hallinnoivat kokeiluhankkeista tai tutkimuksista tehtäviä sopimuksia, mutta laativat myös tiedonantoja sekä säädösehdotuksia kodinkoneiden ja kuumavesisäiliöiden energiatehokkuudesta, integroidusta resurssisuunnittelusta, lämmön ja sähkön yhteistuotannosta jne. Säädösehdotuksiin liittyvät menettelyt ja ehdotusten käsittely kaikissa EU:n toimielimissä vievät aikaa. Työajasta arvioidaankin menevän 30 % säädösehdotusten laatimiseen ja seurantaan. Loput 70 % työajasta käytetään SAVE-sopimusten hallinnointiin (lokakuussa 1997 oli voimassa 162 sopimusta).

SAVE-toimet jakautuvat kymmeneen alueeseen (rakennukset, liikenne, teollisuus, koulutus ja tiedotus, kysynnänhallinta ja kolmansien osapuolten tarjoama rahoitus, kodinkoneet, lämmön ja sähkön yhteistuotanto sekä energiatehokkuuspolitiikka). SAVE-ohjelman kannalta on tarpeen, että kullakin alueella työskentelee yksi henkilö, joka vastaa energiatehokkuusstrategiasta ja siihen liittyvien toimenpiteiden seurannasta.

Viran laji	Toiminnan hallinnointiin tarvittava henkilöstö		mistä		kesto
	<u>vakinaiset</u>	<u>väliaikaiset</u>	asianomaisen pääosaston	lisähenkilöstö	

				tai yksikön henkilöstö		
Virkamiehet tai määräaikaiset toimenhaltijat	A	8,0		6,5	1,5	5 vuotta
	B	3,0		2,0	1,0	
	C	4,0		3,0	1,0	
Muu henkilöstö			3,0 kansallista asiantuntijaa 2,0 asiantuntijaa 3,0 muuta väliaikaista toimihenkilöä	3,0 kansallista asiantuntijaa 1,5 asiantuntijaa	2,0 asiantuntijaa 1,5 muuta väliaikaista toimihenkilöä	5 vuotta

10.2 Lisähenkilöstöstä aiheutuvat taloudelliset kokonaisvaikutukset

Ohjelman lisähenkilöstöstä aiheutuvat arviolta kaikkiaan seuraavat hallintokustannukset:

Virkamiehet:

$3,5 \times 5 \text{ vuotta} \times 103\,000 \text{ ecua} \times 0,70 \text{ (ks. kohta 10.1)} = 1,261,750 \text{ ecua}$

Asiantuntijat (A0-1178): $2 \times 5 \text{ vuotta} \times 120\,000 \text{ ecua} = 1,200,000 \text{ ecua}$

Väliaikaiset (A0-1175): $1,5 \times 5 \text{ vuotta} \times 80\,000 \text{ ecua} = 600,000 \text{ ecua}$

Yhteensä 3,061,750 ecua

10.3 Muut toimintakustannukset

Budjettikohta (N:o ja otsikko)	Vuosittaiset määrät	Laskentamenetelmä
A-1300 Virkamatka-, matka- ja niihin liittyvät kulut	0,100 miljoonaa ecua	sopimusten seuranta*, paikalliset virastot**,
A-2510 Energiatohokkuutta käsittelevät erityiskokoukset (neljästi vuodessa) ja merkintöjä käsittelevän komitean kokoukset (neljästi vuodessa) puiteohjelman komiteassa	0,216 miljoonaa ecua	sopimuspuolten kokoukset, SAVE-ohjelman järjestämiin tiedostustoimiin osallistuminen jne.*** 900 ecua/henkilö x 30 henkilöä x 8 kokousta

Yhteensä	0,316 miljoonaa ecua	

* Lokakuussa 1997 oli voimassa 162 SAVE-sopimusta.

** Lokakuuhun 1997 mennessä SAVE-ohjelmasta oli tuettu 140 energianhallintavirastoa.

*** SAVEn on tiedotettava asianosaisille energiatehokkuutta koskevista lainsäädäntötoimista (kuten merkintöjä, kodinkoneiden energiatehokkuutta ja uutta lämmön ja sähkön yhteistuontastrategiaa koskevista direktiiveistä jne.).

Kokonaiskustannukset ohjelman koko keston ajalle ovat:

$0,316 \times 5 \text{ vuotta} = 1,58 \text{ miljoonaa ecua}$

Mainitut kustannukset sisältyvät ohjelman hallinnointiin osallistuvien yksiköiden nykyisiin määrärahoihin.

EUROOPAN KOMISSIO

LIITE VI

EHDOTUS:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**KIINTEIDEN POLTTOAINEIDEN TEHOKASTA JA SAASTUTTAMATONTA
KÄYTTÖÄ EDISTÄVÄSTÄ MONIVUOTISESTA TEKNOLOGISTEN TOIMIEN
OHJELMASTA (1998-2002)**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 235 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen¹,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon²,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottaa huomioon Euroopan hiili- ja teräsyhteisön neuvoa-antavan komitean lausunnon,

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon,

ottaa huomioon energiaa koskevan valkoisen kirjan, jossa asetetaan energiapolitiikan tavoitteiksi taloudellinen kilpailukyky, ympäristönsuojelu, energian saannin varmuus ja työllisyys,

sekä katsoo, että

yhteisössä on saatavissa kiinteitä polttoaineita, ja kaikkialla maailmassa olevat käyttökelpoiset, runsaat ja monipuoliset kivihien lähteet takaavat sen, että kyseiset polttoaineet ovat halpa energialähde nyt ja tulevaisuudessa,

kiinteiden polttoaineiden hyödyntämiseen käytettävän saastuttamattomalla ja tehokkaalla teknologialla edistetään monipuolisten energian lähteiden käyttöä ja parannetaan yhteisön energiapolitiikan tavoitteiden tasapainoa,

kiinteitä polttoaineita käytetään yhä enemmän maailman sekä kehittyneillä että kehittyvillä alueilla, mikä lisää saaste- ja CO₂-päästöjä; olisi ponnisteltava kaikin tavoin kyseisten päästöjen vähentämiseksi edistämällä päästöiltään puhdasta ja tehokasta teknologiaa sekä parhaan käytettävissä olevan teknologian soveltamista jo käytössä oleviin ja uusiin kiinteitä polttoaineita käyttäviin laitoksiin,

hiilen, ligniitin ja muiden kiinteiden polttoaineiden päästöiltään puhtaaseen hyödyntämiseen tarkoitettujen laitteiden valmistus ja tarjoaminen käytettäväksi sekä Euroopan yhteisössä että sen ulkopuolella voi auttaa edistämään työllisyyttä,

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 130 r artiklan mukaan yhteisön ympäristötoimilla olisi parannettava ympäristön laatua ja varmistettava luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö, ja päästöiltään puhtaiden hiiliteknologioiden käyttöönotto edistää näitä tavoitteita,

kiinteiden polttoaineiden hyödyntämiseen käytettävän aikaisempaa tehokkaamman ja päästöiltään puhtaamman teknologian edistämällä voidaan huomattavasti auttaa vähentämään perinteisestä fossiilisten polttoaineiden käytöstä aiheutuvia saastepäästöjä

¹ EYVL N:o

² EYVL N:o

Euroopan unionissa; päästöiltään puhtaamman teknologian käyttö edistää yhteisön tavoitteita happamoitumisen estämiseksi³,

kiinteiden polttoaineiden hyödyntämiseen käytettävän aikaisempaa tehokkaamman ja päästöiltään puhtaamman teknologian edistäminen auttaa vähentämään kasvihuonekaasujen ja globaalin ilmastomuutoksen vaaraa; tästä syystä on suotavaa tehdä laajaa yhteistyötä, jotta merkittäviä tuloksia saataisiin aikaan,

koska Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa ei määrätä muista toimivaltuuksista, jotka koskisivat jäljempänä 2 artiklassa tarkoitetun ohjelman energianäkökohtia, on toimittava perustamissopimuksen 235 artiklan nojalla,

neuvosto on hyväksynyt valkoisen kirjan, jossa linjataan yhteisön energiapolitiikan uudet tavoitteet jäsenvaltioiden politiikan yhdenmukaistamiseksi ja lähentämiseksi; valkoisessa kirjassa todetaan, että uusi päästöiltään puhdas hiiliteknologia voi edistää monien erilaisten polttoaineiden käyttöä siten, että niillä on edelleen tärkeä osuus yleisessä energiataseessa mutta aikaisempaa parempi ympäristöimago,

kiinteiden polttoaineiden hyödyntämiseen käytettävän puhtaan teknologian edistäminen ja käyttö tuovat taloudellisia etuja, kun maailmanlaajuisesti toimivien unionin yritysten työllistämismahdollisuudet kasvavat,

ympäristön saastumisen hillitsemiseksi kiinteiden polttoaineiden hyödyntämiseen käytettävää puhdasta teknologiaa olisi kehitettävä pidemmälle, jotta käyttöön saataisiin entistä parempia "parhaita tekniikoita" kohtuullisin kustannuksin,

tietyt maat, joiden odotetaan liittyvän Euroopan unioniin tulevina vuosina, ovat hyvin voimakkaasti riippuvaisia kiinteiden polttoaineiden tuotannosta ja käytöstä energiatarpeensa tyydyttämiseksi; noudattaakseen Euroopan unionin ympäristölainsäädäntöä kyseisten maiden on uudistettava ja parannettava energiateknologiaansa,

joillakin jäsenvaltioilla on omia ohjelmia, jotka liittyvät kiinteiden polttoaineiden hyödyntämisessä käytettävään päästöiltään puhtaaseen teknologiaan; nämä ohjelmat pitäisi voida koordinoida keskenään ja Euroopan unionin vastaavien ohjelmien kanssa,

on myös tärkeää edistää muun energian kuin ydinenergian TTK-erityisohjelman rahoituksella kehitettävien tekniikoiden käyttöönottoa,

on vahvistettu energia-alan toimia koskeva monivuotinen puiteohjelma,

Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin teollisuus ovat tuoneet julki voimakkaan halunsa toimia kiinteiden polttoaineiden hyödyntämiseen käytettävän puhtaan teknologian kehittämiseksi, jotta kyseistä teknologiaa voitaisiin käyttää unionissa ja muualla maailmassa,

Amsterdamin Eurooppa-neuvosto painotti kiinteisiin polttoaineisiin liittyvän tutkimuksen ja kehittämisen merkitystä ja kehotti jatkamaan nykyisin Euroopan hiili- ja teräsyhteisön

³ KOM(97) 88 lopullinen, 12.3.1997

perustamissopimuksen nojalla tuettavaa alan tutkimusta myös kyseisen sopimuksen raukeamisen jälkeen vuonna 2002,

on tarpeen saattaa teollisuuden käyttöön tulokset, jotka on saatu Euroopan hiili- ja teräsyhteisön rahoittamasta tutkimuksesta, jonka jatkamistarpeen Amsterdamin Eurooppa-neuvosto on tunnustanut,

päästöiltään puhtaan hiiliteknologian edistäminen, esittely ja hyödyntäminen koko yhteisössä todennäköisesti lujittaa yhteisön taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta, kuten Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 130 a artiklassa edellytetään,

näistä syistä on tarkoituksenmukaista ottaa huomioon yhteisön alustavat tavoitteet ja säätää voimavaroista, joiden avulla voidaan edistää kyseisten tavoitteiden saavuttamista ottaen huomioon kunkin jäsenvaltiot erityisedellytykset, ja

olisi säädettävä viisivuotisesta ohjelmasta,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Jäsenvaltioiden on pyrittävä edistämään energiapolitiikassaan - tarkoituksenmukaisissa yhteyksissä - kiinteiden polttoaineiden hyödyntämiseen käytettävää päästöiltään puhdasta teknologiaa sen varmistamiseksi, että parasta käytettävissä olevaa teknologiaa käytetään kiinteiden polttoaineiden käytöstä aiheutuvien päästöjen, muun muassa hiilidioksidipäästöjen, rajoittamiseksi. Jäsenvaltioiden on otettava huomioon päästöiltään puhdasta hiiliteknologiaa koskevat yhteisön alustavat tavoitteet. Energiakomitean (katso 7 artikla) on määrä tarkistaa kyseisiä tavoitteita vuosittain.

2 artikla

Yhteisö tukee kiinteiden polttoaineiden hyödyntämiseen käytettävän päästöiltään puhtaan teknologian käyttöä edistäviä toimia energia-alan puiteohjelmaan kuuluvassa CARNOT-erityisohjelmassa (kiinteiden polttoaineiden hyödyntämiseen käytettävän päästöiltään puhtaan teknologian levittämiseen ja käyttöön tähtäävät toimet), jäljempänä "ohjelma".

Ohjelman kesto on viisi vuotta, ja se alkaa 1 päivänä tammikuuta 1998 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2002.

Budjettivallan käyttäjä vahvistaa vuosittaiset määrärahat rahoitusnäkömien puitteissa.

3 artikla

Ohjelmassa rahoitetaan kahdenlaisia päästöiltään puhtaaseen hiiliteknologiaan liittyviä toimia:

- a) Toimenpiteet sellaisen tietoverkon perustamiseksi, jonka tarkoituksena on parantaa markkinoita koskevaa ja teknistä tietoa kansallisten, yhteisön tasolla toteutettavien ja kansainvälisten toimien välillä luomalla tarkoituksenmukaiset keinot tiedonvaihtoa, esteiden poistamista ja tässä artiklassa säädettyjen toimien vaikutuksen arviointia varten.
- b) Teollisuuden strategisen yhteistyön tukemiseen tähtäävät toimenpiteet, kuten yritystyöryhmät ja seminaarit, teollisuusvierailut, tutkimukset, arvioinnit ja neuvotteluryhmittymät, joiden tavoitteena on edistää energiatarkoituksiin, erityisesti lämmön ja sähkön tuotantoon, käytettävän päästöiltään puhtaan hiiliteknologian käyttöä teollisuudessa. Toimenpiteisiin sisältyy eurooppalaisen kiinteiden polttoaineiden hyödyntämiseen käytettävän päästöiltään puhtaan teknologian viennin edistäminen.

4 artikla

Yhteisö huolehtii kaikista 3 artiklan a kohdassa tarkoitettuihin toimiin liittyvistä kustannuksista.

Yhteisön osuus 3 artiklan b kohdassa tarkoitettujen toimien rahoituksesta on 30-50 prosenttia niiden kokonaiskustannuksista.

Jäljelle jäävä osuus 3 artiklan b kohdassa tarkoitettujen toimien rahoituksesta voidaan järjestää julkisella tai yksityisellä rahoituksella tai näiden yhdistelmällä.

5 artikla

Komissio vahvistaa vuosittain 3 artiklan b kohdassa tarkoitettujen tukitoimenpiteiden suuntaviivat kuullen 7 artiklassa tarkoitettua komiteaa.

Jäsenvaltioiden on toimitettava 3 artiklassa tarkoitetuista aloitteista ja ne toteuttavista elimistä vuosittain luettelo komissiolle, joka päättää yhteisön rahoituksen määrästä ja ehdoista 7 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Komissio allekirjoittaa tukitoimenpiteitä koskevat sopimukset kyseisten elinten kanssa.

6 artikla

Komissio vastaa ohjelman toteuttamisesta.

Edellä 3 artiklan a ja b kohdassa tarkoitettuja toimia toteuttaessaan komissio soveltaa 7 artiklan 1 kohdassa säädettyä menettelyä.

7 artikla

Komissiota avustaa energia-alan monivuotisesta puiteohjelmasta tehdyn neuvoston päätöksen 4 artiklassa tarkoitettu komitea.

8 artikla

1. Ohjelman kolmantena toimintavuonna komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen saavutetuista tuloksista. Kertomukseen liitetään ehdotukset muutoksiksi, jotka voivat olla tarpeen kyseisten tulosten perusteella.

2. Ohjelman päätyttyä komissio arvioi saavutetut tulokset, sen, miten tämä päätös on pantu täytäntöön, sekä kansallisten ja yhteisön toimien yhdenmukaisuuden. Komissio antaa tästä kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle.

9 artikla

Tähän ohjelmaan voivat osallistua assosioituneet Keski- ja Itä-Euroopan maat yhteisön ohjelmiin osallistumisesta tehtyjen assosiointisopimusten lisäpöytäkirjoissa vahvistettujen edellytysten, muun muassa rahoitusmääräysten, mukaisesti. Kypros voi osallistua tähän ohjelmaan lisämäärärahojen turvin EFTA-maihin sovellettavin säännöin ja asianomaisten maiden kanssa sovittavien menettelyjen mukaisesti.

10 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

RAHOITUSSELVITYS

1. TOIMENPITEEN NIMI

Kiinteiden polttoaineiden saastuttamatonta käyttöä edistävä teknologisten toimien ohjelma⁴

2. BUDJETTIKOHTA

B4-1004

3. OIKEUSPERUSTA

Ehdotus neuvoston päätökseksi energia-alan toimien puiteohjelmasta (1998-2002)

4. TOIMENPITEEN KUVAUS

4.1 Toimenpiteen yleistavoite

Hiiliala voi tuntuvasti edistää Euroopan unionin energiapolitiikan tavoitteita, jos ryhdytään toimiin hiilen hyödyntämiseen käytettävän tehokkaan ja päästöiltään puhtaan teknologian käytön lisäämiseksi teollisuudessa. Tällöin hiiliala voisi

- lisätä energian yhden päälähteen (jonka osuus sähköntuotannosta on 30 %) saannin varmuutta, parantaa sen kilpailukykyä Euroopassa ja lisätä energiavaihtoehtoja kohtuullisin ja vakain hinnoin,
- vähentää arviolta 25 prosentilla sähköntuotannosta peräisin olevia CO₂-päästöjä parantamalla tuotannon tehokkuutta,
- tukea yhteisön strategiaa happamoitumisen ja muun saastumisen torjumiseksi.

Yhteisön tasolla toteutettavat toimet puhtaan hiiliteknologian edistämiseksi täydentävät Euroopan hiili- ja teräsyhteisön (EHTY) perustamissopimuksen hiiliteollisuuden erikoisasemaa korostavaa näkemystä ja helpottavat unionin jäsenyyttä hakeneiden KIE-maiden mukautumista unionin ympäristönormeihin.

Lisäksi toimet mahdollistavat sen, että teollisuus voi soveltaa EHTYn teknisestä tutkimusohjelmasta ja kansallisista TTK-ohjelmista tuettavan TTK-

⁴ Kiinteitä polttoaineita ovat antrasiitti, kivihiili, ligniitit, turve, emulsio ja öljyjohdosten raskas fraktio.

työn tuloksia. Uudessa ohjelmassa ei ole varsinaisia TTK-toimia, sillä ne sisältyvät kokonaisuudessaan edellä mainittuihin ohjelmiin.

4.2 Toimenpiteen kesto

Viisi vuotta (vuoden 1998 alusta vuoden 2002 loppuun)

5. MENOJEN JA TULOJEN LUOKITUS

Ei-pakolliset jaksotetut määrärahat

6. MENO-/TULOLAJI

Ohjelma koostuu kahdenlaisista toimista:

- a) Sellaisen tietoverkon luomiseen tähtäävät toimenpiteet, jonka tavoitteena on edistää kaupallisia mahdollisuuksia ja teknistä tietojen vaihtoa kansallisten, yhteisön ja kansainvälisten toimien välillä.
- b) Strategista teollisuusyhteistyötä edistävät toimenpiteet, kuten yritystyöryhmät ja seminaarit, teollisuusvierailut, tutkimukset, arvioinnit ja yhteistyöryhmittymät, joiden tavoitteena on edistää puhtaan hiiliteknologian käyttöä teollisuudessa sekä eurooppalaisen teknologian vientiä.

Kohdassa a mainittuihin toimiin liittyvissä kustannuksissa tuen osuus on 100 %.

Kohdassa b mainituissa toimissa yhteisrahoitusosuus voi olla enintään 50 %.

7. TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

7.1 Toimenpiteen kokonaiskustannusten laskutapa

Budjettivallan käyttäjä vahvistaa määrän vuosittain.

Ehdotettu määrä on 4,10 miljoonaa ecua ohjelman keston ajalle.

Määrä jakautuu seuraavasti:

Horisontaaliset toimet

- Tietoverkon luomista edistävät toimenpiteet aiempaa paremman teknisen ja markkinoita koskevan tiedon tuottamiseksi. Tarvittavat tiedot koottaisiin tietokantoihin, jotka olisivat käytettävissä esimerkiksi Internetissä. Verkossa olisi kutakin jäsenvaltiota kohti yksi jäsen, joka hoitaisi samalla verkkopalvelinta ja jakaisi tietoa. Verkko koordinoitaisiin muiden nykyisten verkkojen (esim. Innovation Relay Centres ja OPET-verkosto) kanssa. 1,54 milj. ecua
- Työryhmien sekä sellaisten konferenssien järjestäminen, jotka 2,56

käsittelevät puhtaan hiiliteknologian käyttöönoton rahoitusta ja tiedon levittämistä kyseisestä teknologiasta. Toimiin sisältyisi kymmenen markkinatutkimusta (muun muassa IGCC-tekniikoista, ultrasuperkriittisistä järjestelmistä, NO_x-järjestelmistä, SO_x-järjestelmistä, atmosfäärisestä kierto-leijukerrostekniikasta, paineistetusta kierto-leijukerrostekniikasta, paineistetusta stationaarisesta leijukerrostekniikasta ja hiilen jauhentamisesta pienin kustannuksin) sekä kahdeksan teknistaloudellista yritystyöryhmää pohtimaan rahoitusta teknologian käyttöönoton helpottamiseksi.

- Lisäksi tuetaan toimia, joilla edistetään hiilen puhtaan polttoteknologian vientiä. Toimet voisivat olla edellä kuvailtujen tyyppisiä tai
- esimerkiksi työryhmiä, joiden tehtävänä on selvittää kansainvälisen yhteistyön mahdollisuudet ja kehittyneeseen teknologiaan tehtävien investointien mahdolliset esteet sekä energiatehokkuuden että ympäristöpäästöjen valvonnan kannalta. EU:sta tehtäisiin kolmansiin maihin neljä ja kolmansista maista EU:hun seitsemän teollisuusvierailua. Kuhunkin vierailuun osallistuisi kolmisenkymmentä teollisuuden edustajaa, ja ne suuntautuisivat käytössä oleviin teollisuuslaitoksiin. Tämä edistäisi yrityssuhteita ja helpottaisi päätöksentekoa. Toimien rahoitus kattaisi kaikki koordinoitukustannukset sekä osan kolmansista maista EU:hun tehtävien vierailujen matkakuluista yhteisön alueella.

7.2 Kustannusten jakautuminen toimenpiteen eri tekijöiden mukaan (miljoonaa ecua)

	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
Tietoverkon luomista tukevat toimenpiteet	0,3	0,31	0,31	0,31	0,31	1,54
Muut edistämistoimet	0,50	0,51	0,51	0,52	0,53	2,56
YHTEENSÄ	0,80	0,82	0,82	0,83	0,84	4,10

8. PETOSTENVASTAISET TOIMENPITEET (JA NIIDEN TÄYTÄNTÖÖNPANON TULOKSET)

Sopimusten mukaiset maksut suoritetaan toteutuneiden kustannusten perusteella ja tarkastusten jälkeen (lukuun ottamatta tutkimuksia, joista suoritetaan kiinteä maksu hyväksyttyjen tulosten perusteella).

9. KUSTANNUSTEHOKKUUSANALYYSI

9.1 Energia-alan puiteohjelmaan (1998-2002) sisältyvien toimien erityistavoitteet

Ohjelman tarkoituksena on täydentää niitä jäsenvaltioiden ja teollisuuden toimia, joilla pyritään saavuttamaan yhteisön tavoite kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi 15 prosentilla vuoteen 2010 mennessä vuoden 1990 tasoon verrattuna sekä torjumaan happamoitumista. Tarkoituksena on myös auttaa vähentämään CO₂-päästöjä maailmanlaajuisesti toimittamalla teknologiaa kolmansiin maihin.

Toimenpiteen kohderyhmä

- tehokasta ja päästöiltään puhdasta teknologiaa edistävät kansalliset, alueelliset ja kaupunkien virastot ja elimet,
- Euroopan unionin sähköteollisuus ja hiilen polttolaitteiden valmistajat,
- kolmansien maiden, erityisesti Kiinan, Intian, muun Aasian sekä muiden paljon hiiltä käyttävien alueiden virastot, hallitukset ja teollisuus.

9.2 Toimenpiteen perustelut

Kustannukset

Komission käytössä olevien tutkimusten mukaan Euroopan unionin uusiin päästöiltään puhtaisiin hiililaitoksiin tarvitaan ohjelman toteuttamisen aikana 15,8 miljardin ecun investoinnit. Investoinnit käytettäisiin pääasiassa kotimaisen, taloudellisesti tyydyttävissä olosuhteissa tuotettavan kivihiilen ja ligniitin hyödyntämiseen. Euroopan unionin riippuvuus energiantuonnista kasvaa ennustusten mukaan 70 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä, joten yhteisön omien resurssien taloudellinen hyödyntäminen on ensiarvoisen tärkeää.

SO₂-päästöjen vähentäminen yhdellä tonnilla maksaa 500 ecua. Yhteisön strategia happamoitumisen torjumiseksi tähtää polttolaitoksista peräisin olevien SO₂-päästöjen vähentämiseen 9 miljoonalla tonnilla vuodessa (vuosina 1990-2010), joten päästöiltään puhtaan hiiliteknologian soveltamisen potentiaaliset hyödyt olisivat jo SO₂-päästöjen vähentymisen vuoksi 4,5 miljardia ecua vuodessa. NO_x-päästöjen vähentymisestä johtuvat hyödyt olisivat tätäkin suuremmat.

Mitä CO₂-päästöihin tulee, viiden prosentin parannus hiileen pohjautuvan sähköntuotannon hyötysuhteessa merkitsisi CO₂-päästöjen vähenemistä 100 miljoonalla tonnilla vuodessa.

Liitännäisvaikutukset

Ohjelmassa tuettavien hankkeiden on

- edistettävä tuntuvasti ympäristösuojelua ja kasvihuoneilmiön hallintaa,

- vaikutettava tasapainottavasti maailman energiahintoihin,
- parannettava Euroopan unionin maksutasetta,
- vahvistettava Euroopan teollisuuden kilpailuasemaa maailmanmarkkinoilla,
- lisättävä Euroopan unionin energiansaannin varmuutta ja vahvistettava unionia energiamarkkinoiden häiriöiden varalta ja
- edistettävä sisämarkkinoiden toteuttamista sekä taloudellista ja sosiaalista koheesiota.

Erittäin energiatehokkaan teknologian saatavuus mahdollistaa lisäksi teknologian toimitukset kolmansiin maihin ja parantaa siten resurssien hallintaa ja ympäristönsuojelua maailmanlaajuisesti.

9.3 Toimenpiteen seuranta ja arviointi

Valittuja suoritusten osoittimia

- CO₂-päästöjen väheneminen,
- ehdotettujen, hyväksyttyjen ja teolliseksi toimenpiteiksi muutettujen aloitteiden määrä,
- yksityiset investoinnit,
- konferenssien, seminaarien, tiedotteiden ja muiden julkaisujen määrä,
- luodun tietoverkon käyttöaste.

Arviointia koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja toteuttamisaikataulu

Komissio raportoi säännöllisesti ohjelman komitealle, joka koostuu jäsenvaltioiden edustajista ja kokoontuu työjärjestyksensä mukaisesti.

Nämä raportit toimitetaan myös neuvostolle ja Euroopan parlamentille liitteenä olevan neuvoston päätösehdotuksen 7 artiklan mukaisesti.

Arvioinnissa tarkastellaan:

- ohjelman entisiä ja nykyisiä suuntaviivoja, jotta voitaisiin tutkia mahdollisuuksia parannuksiin,
- käytettyjen keinojen ja saatujen tulosten välistä yhteyttä ja
- miten nämä ohjelmat ja muut käytössä olevat välineet täydentävät tai voisivat täydentää toisiaan käytännössä ja teoriassa.

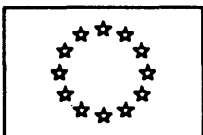
10. HALLINTOMENOT

Tarvittavat resurssit rahoitetaan ohjelman hallinnointiin osallistuvien yksiköiden nykyisistä määrärahoista.

Rahoituskohteet

3 artiklassa tarkoitetut toimet	Talousarvio (milj. ecua)							
	Toimien määrä	yhden toimen keskimääräiset kustannukset	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä
ecuina:								
a) Markkina- ja teknologia-tietoverkon luomista edistävät toimenpiteet								
- verkon laitteistokustannukset	1	0,20	-	-	-	-	-	0,20
- palvelinten (yksityisten tai julkisten) kustannukset	15 ⁵	0,02	-	0,21	0,21	0,21	0,21	0,84
- verkon toimintaan ja tietokannan luomiseen liittyvät kustannukset	-	-	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,50
YHTEENSÄ	-	-	0,30	0,31	0,31	0,31	0,31	1,54
b) Markkinointi, toteutettavuus-tutkimukset ja muut investointi-kannustimet								
- markkinatutkimukset	1	0,20	0,20	-	-	-	-	0,20
- yritystyöryhmät	10	0,10	0,10	0,20	0,21	0,22	0,23	0,96
c) Puhtaan hiiliteknologian (kolmansiin maihin suuntautuvan) viennin edistäminen								
- Euroopan teollisuuden edustajien vierailut kolmansiin maihin	2	0,30	-	0,30	-	0,30	-	0,60
- kolmansien maiden teollisuuden edustajien vierailut EU:hun		0,30	0,20	-	0,30	-	0,30	0,80
YHTEENSÄ	-	-	0,50	0,50	0,51	0,52	0,53	2,56
KOKONAISMAÄRÄ	-	-	0,8	0,81	0,82	0,83	0,84	4,10

⁵ Palvelinten määrä

EUROOPAN KOMISSIO

LIITE VII

**MONIVUOTISET TOIMET YDINTURVALLISUUDEN JA RADIOAKTIIVISTEN
MATERIAALIEN KULJETUKSEN ALALLA**

(1998 - 2002)

RAHOITUSSELVITYS

1. Toimenpiteen nimi

- a. Ydinalan teollisuusyhteistyö ja radioaktiivisten materiaalien kuljetus
 - Radioaktiivisten materiaalien kuljetus: turvallisuutta, terveydensuojelua ja ydinturvateknologioita koskevat kysymykset
 - Siviiliydinalan teollisuusyhteistyö Keski- ja Itä-Euroopan maiden (KIE-maiden), Venäjän ja Ukrainan kanssa
- b. KIE-maiden ja uusien itsenäisten valtioiden asiantuntijoiden kouluttaminen ydinmateriaalivalvonnan alalla - fissiokelpoisten aineiden kirjanpito- ja valvontajärjestelmän käyttöönotto Venäjällä.

2. Budjettikohdat

- a. B4-1020, Euroopan yhteisöjen yleinen talousarvio 1998 - 2002 (ydinalan teollisuusyhteistyö ja radioaktiivisten materiaalien kuljetus)
- b. B7-535, Euroopan yhteisöjen yleinen talousarvio vuosille 1998 - 2002 (ydinmateriaalivalvonnan koulutus ja käyttöönotto)

3. Oikeusperusta

Euratom-perustamissopimuksen luku III (edellä mainitun a kohdan osalta) ja luku X (b kohdan osalta) sekä

- a. Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 75 artikla (yhteinen liikennepolitiikka) ja ydinturvallisuuteen liittyvistä teknologisista ongelmista 22. heinäkuuta 1996 annettu neuvoston päätöslauselma (EYVL N:o C 185, 14.8.1996, s. 1),

ydinturvallisuuteen liittyvistä teknologisista ongelmista 22. heinäkuuta 1996 annettu neuvoston päätöslauselma (EYVL N:o C 185, 14.8.1996, s. 1) ja Idän ja Lännen energia- ja ydinturvallisuusyhteistyöstä 11. heinäkuuta 1996 hyväksytyn Euroopan parlamentin asiakirjan N:o 217.774/lopull. päätöslauselma 16,
- b. ydinturvallisuudesta Keski- ja Itä-Euroopan maissa ja uusissa itsenäisissä valtioissa 9. huhtikuuta 1992 annettu Euroopan parlamentin päätöslauselma (EYVL N:o C 125, 18. toukokuuta 1992, s. 244) ja ydinaineiden laittomasta kaupasta 29. syyskuuta 1994 annettu Euroopan parlamentin päätöslauselma (PE-B4-00621) sekä ydinaineiden ja radioaktiivisten aineiden laittomasta kaupasta 19. huhtikuuta 1996 annettu komission tiedonanto (KOM(96) lopull.)

4. Toimenpiteen kuvaus

4.1. Toimenpiteen yleistavoite

Toimintaohjelman tavoitteena on vahvistaa ydinturvallisuutta ja ydinmateriaalivalvontaa (safeguards).

- a. ydinturvallisuuden vahvistaminen yleensä parantamalla erityisesti
- radioaktiivisten materiaalien kuljetusolosuhteita seuraavilla aloilla:
 - sisämarkkinoiden toimivuuden edistäminen selvittämällä tarvittavat yhdenmukaistamistoimenpiteet
 - lainsäädännön tulevaa kehityksen edistäminen kehittämällä koetoimintaa ja tutkimusta tiedon lisäämiseksi
 - kuljetuksissa esiintyneiden tapahtumien arvioiminen ja johtopäätöksien tekeminen niistä tulevaisuutta varten
 - hätätoimenpiteiden yhdenmukaisuus ja henkilöstön koulutus
 - yhteistyö KIE-maiden ja uusien itsenäisten valtioiden kanssa kuljetusten turvallisuuden parantamiseksi näissä maissa
 - yleisölle suunnattu alan tiedotus ja valistus,
 - pitkällä aikavälillä ydinvoiman käytön turvallisuutta Itä-Euroopassa, Venäjällä ja Ukrainassa. Nämä maat aikovat vakaasti edelleenkin käyttää runsaasti ydinvoimaa. Lyhyellä aikavälillä toteutetaan tukiohjelmiä, joiden avulla pyritään ratkaisemaan yksittäisiä ongelmia; näiden lisäksi kyseisiä maita on autettava kehittämään laatu- ja turvallisuusjärjestelmä koko ydinteollisuusketjua varten. Tämä voidaan tehdä vain pitkän aikavälin hankkeena unionin ja idän välisenä tiiviinä yhteistyönä. Yhteistyön käynnistämisen helpottamiseksi komission olisi tuettava yleisten yhteistyön esteiden analyysiä (teollisuuden, rahoituksen ja lainsäädännön alalla) ja edistää sopivalla tavalla kokeiluhankkeita.
- b. tehokkaan ja luotettavan ydinmateriaalivalvonnan toteuttaminen uusissa itsenäisissä valtioissa ja KIE-maissa näiden maiden kanssa etenkin seuraavien alojen yhteistyön avulla:
- asiantuntijoiden koulutus ja uudelleen koulutus ydinturvavalvonnan alalla
 - fysiokelpoisten materiaalien kirjanpito- ja valvontajärjestelmän käyttöönotto Venäjällä
 - valvontalaitteiden asennus (edellä b kohdassa tarkoitetuissa toimissa).

4.2. Ohjelman kesto

Viisi vuotta. Ohjelma alkaa vuonna 1998 ja jatkuu vuoteen 2002.

5. Menojen luokitus

Ei-pakolliset menot.

6. Menolaji

- a. Yhteisrahoitetut tuet yhdessä muiden julkisen ja/tai yksityisen sektorin rahoittajien kanssa. Euroopan komissio voi rahoittaa 100-prosenttisesti joitakin hankkeita, joita komissio pitää erittäin tärkeinä ja joita ei voi rahoittaa muista lähteistä (esim. yhteistyö Itä-Euroopan maiden kanssa).
- b. Tukia tai lisärahoitusta seuraavanlaisille hankkeille:
- kurssien ja harjoittelujaksojen järjestäminen Euroopan unionissa ja/tai uusissa itsenäisissä valtioissa ja/tai KIE-maissa turvavalvonnan asiantuntijoiden ammattikoulutukseen, mukaan lukien oleskelukulut (matkakulut ja päivärahat jne.)
 - asiantuntijaseminaarien järjestäminen Euroopan unionissa ja/tai uusissa itsenäisissä valtioissa
 - asiantuntijavierailut Euroopan unionin ja/tai IVY-maiden ydinvoimalaitoksissa
 - näihin tarkoitettu materiaali-, logistiikka- ja toimistotekniikkatuki
 - käännös- ja tulkkaukulut
 - turvavalvontaosaston henkilöstön ja edellä mainittuja toimintoja varten valittujen EU:n asiantuntijoiden virkamatkakulut
 - näytteiden otto, mukaan lukien ydinmateriaalien laittoman kaupan yhteydessä otetut näytteet, niiden kuljetus ja analysointi.

7. Taloudelliset vaikutukset

7.1. Toimenpiteen kokonaiskustannusten laskutapa (yksittäisten ja yhteenlaskettujen kustannusten välinen suhde)

Rahoitussuunnitelma tämän monivuotisen ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi on seuraava:

- a. B4-1020 Ohjelman toteuttaminen vuosina 1998-2002
- noin 0,5 miljoonaa ecua vuodessa radioaktiivisten materiaalien kuljetuksiin. Radioaktiivisten materiaalien kuljetuksia käsittelevä pysyvä työryhmä arvioi kokouksessaan Brysselissä 23.9.1997 rahoitustarpeen 2 miljoonaksi ecuksi vuodessa (nykyisten rahoitusnäkymien kattaman ajanjakson jälkeen) ottaen huomioon vuosien 1996 ja 1997 budjetista jo rahoitetun työn sekä kaikki vuosina 1998 ja 1999 toteutettavat toimet.
 - 0,1 miljoonaa ecua vuodessa vuodesta 2000 alkaen idän kanssa tehtävään ydinalan teollisuusyhteistyöhön. Tämä tarve oli arvioitu 0,5 miljoonaksi ecuksi

vuodessa Venäjän kanssa tehtävää teollisuusyhteistyötä koskevan tutkimuksen tulosten perusteella.

b. B7-535 Ohjelman toteuttaminen vuosina 1998-2002

- Ohjelman kustannukset arvioidaan 2,5 miljoonaksi ecuksi vuodessa tähän mennessä KIE-maille ja uusille itsenäisille valtioille annettuun ydinmateriaalivalvonta-apuun myönnettyjen varojen sekä jäljellä olevien tavoitteiden perusteella. Kokonaiskustannusten arvioidaan siis olevan 12,5 miljoonaa ecua.

7.2. Kustannusten jakautuminen ohjelman eri osa-alueiden mukaan

a. Ydinalan teollisuusyhteistyö ja radioaktiivisten materiaalien kuljetus (B4-1020)

Maksusitoumusmäärärahat miljoonaa ecua (nykyiset hinnat)

Erittely	1998	1999	2000	2001	2002
Ydinmateriaalien kuljetus					
Sisämarkkinoiden toimivuus ja yhtenäistäminen	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
Kuljetuksissa tapahtuneiden onnettomuuksien tutkiminen, hätätoimenpiteet	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
KIE-maille ja uusille itsenäisille valtioille annettava tuki	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Yleisön tietoisuuden lisääminen	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Välisumma	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4
Teollisuusyhteistyö					
Uusien itsenäisten valtioiden tilanteen arviointi	p.m.	0,01	0,02	0,03	0,04
Teollisuuden edustajien välisten yhteyksien parantaminen	p.m.	p.m.	0,1	0,1	0,1
Välisumma	p.m.	0,01	0,12	0,13	0,14
YHTEENSÄ					
	0,5	0,51	0,52	0,53	0,53

b. Asiantuntijoiden kouluttaminen ja ydinmateriaalivalvonnan käyttöönotto (KIE-maat ja uudet itsenäiset valtiot) (B7-535)

Maksusitoumusmäärärahat miljoonaa ecua (nykyiset hinnat)

Erittely	1998	1999	2000	2001	2002
Ydinmateriaalialan koulutus	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Lähentäminen Euratomin järjestelmään	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Laiton kauppa	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Lainsäädännön parantaminen	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
YHTEENSÄ	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

7.3. Talousarvion osaan B sisältyvät tutkimuksiin, asiantuntijoihin jne. liittyvät toimintakulut

a. Ydinalan teollisuusyhteistyö ja radioaktiivisten materiaalien kuljetus

(B4-1020)

Maksusitoumusmäärärahat miljoonaa ecua (nykyiset hinnat)

	1998	1999	2000	2001	2002
- Tutkimukset - kokeet	0,4	0,41	0,32	0,33	0,34
- Kokeiluhankkeiden tuki	-	0,0	0,1	0,1	0,1
- Asiantuntijoiden kokoukset	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Yhteensä	0,5	0,51	0,52	0,53	0,54

b. Asiantuntijoiden kouluttaminen ja ydinmateriaalivalvonnan käyttöönotto (KIE-maa ja uudet itsenäiset valtiot)

(B7-535)

Maksusitoumusmäärärahat miljoonaa ecua (nykyiset hinnat)

	1998	1999	2000	2001	2002
- Asiantuntijoiden erikoiskurssien ja harjoittelujaksojen järjestäminen	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
- Seminaarit	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
- Asiantuntijoiden vierailujen järjestäminen EU:n ydinlaitoksiin	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
- Materiaali-, logistiikka- ja toimitustekniikkatuki	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
- Paikalle tehtyjen virkamatkojen kustannukset (mukaan lukien operaattorien tuki heidän omassa laitoksessaan)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Yhteensä	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

7.4. Maksusitoumusmäärärahojen aikataulu ja maksut ecuissa

a. Ydinalan teollisuusyhteistyö ja radioaktiivisten materiaalien kuljetus

(B4-1020)

Maksusitoumusmäärärahat miljoonaa ecua

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Maksusitoumusmäärärahat	0,5	0,51	0,52	0,53	0,54	2,0
Maksumäärärahat						
1998	0,8	0,15				
1999		0,36	0,15			
2000			0,37	0,15		
2001				0,38	0,15	
2002					0,39	0,15
2003						
	0,8	0,51	0,52	0,53	0,54	0,15

b. Asiantuntijoiden kouluttaminen ja ydinmateriaalivalvonnan käyttöönotto (KIE-maat ja uudet itsenäiset valtiot)

(B7-535)

Maksusitoumusmäärärahat miljoonaa ecua

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Maksusitoumusmäärärahat	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Maksumäärärahat						
1998	1,5					
1999		2,5				
2000			2,5			
2001				2,5		
2002					2,5	1,0
2003						
	1,5	2,5	2,5	2,5	2,5	1,0

8. Petostenvastaiset toimenpiteet (ja niiden toteuttamisen tulokset)

- a. Ehdotuspyyntö toteutetaan joka vuosi ajalla 1998-2002. Komission asiantuntijoiden kyseisen alan komitea arvioi ehdotukset ja tekee valinnat

- tieteellisten ja teknisten ansioiden perusteella ja
- kutakin hakijaa koskevien rahoitustietojen analyysin perusteella.

Sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen

- kulut tutkitaan ennen maksamista useilla tasoilla (rahoitushallinto, tieteellinen vastuuhenkilö),
- rahoitustarkastaja tekee sisäisen tarkastuksen ja
- tutkitaan paikalla asiakirjat virheiden tai väärinkäytösten havaitsemiseksi.

- c. Laskut tarkistetaan todellisten kulujen sekä virkamatkaohjeiden perusteella virkamiesten ja asiantuntijoiden matkojen sekä kokous- ja konferenssikulujen osalta.

9. Kustannustehokkuusanalyysi

9.1. Määrälliset erityistavoitteet ja kohderyhmä

9.1.1. Määrälliset erityistavoitteet

- a. Ydinalan teollisuusyhteistyö ja radioaktiivisten materiaalien kuljetus

Radioaktiivisten materiaalien kuljetus

- sisämarkkinoiden toimivuuden parantaminen selvittämällä tarvittavat yhdenmukaistamistoimenpiteet:
- pakkauksien turvallisuuden arvioimismenetelmien yhdenmukaistaminen säännösten mukaisesti,
- pakkausstandardien ja materiaalien ominaisturvallisuuden yhdenmukaistaminen.
- lainsäädännön myöhempään kehittämiseen myötävaikuttaminen kehittämällä koetointia ja tutkimusta tiedon lisäämiseksi
- kuljetuksien aikana sattuneiden tapahtumien arviointi ja johtopäätösten tekeminen tulevaisuuden varalle

- hätätoimenpiteiden yhdenmukaisuuden vahvistaminen ja henkilöstön kouluttaminen
- yhteistyö KIE-maiden ja uusien itsenäisten valtioiden kanssa niiden tukemiseksi kuljetusten turvallisuuden parantamisessa kyseisissä maissa (jotkut niistä neuvottelevat todennäköisesti liittymisestä Euroopan unioniin)
- tiedotuksen parantaminen, yleisen mielipiteen ja yleisön käsityksen parantaminen tästä alasta

Teollisuusyhteistyö

- teollisuusyhteistyön esteiden tarkka selvittäminen, jossa otetaan huomioon teollisuuden, rahoitusalan ja oikeuslaitoksen nykyiset rakenteet sekä idän siirtyminen markkinatalouden suuntaan; ratkaisuehdotuksia yhteistyön helpottamiseksi
- EU:n ja idän teollisuuden edustajien tiedotus- ja yhteysverkon luominen

b. Asiantuntijoiden koulutus ja ydinmateriaalivalvonnan käyttöönotto KIE-maissa ja uusissa itsenäisissä valtioissa

Koska itäblokki on hajonnut poliittisesti ja ydinmateriaaleja ja radioaktiivisia aineita on tuotu laittomasti idästä, on välttämätöntä kouluttaa jatkuvasti paikallisia tarkastajia valvomaan näissä maissa sijaitsevien laitosten ydinmateriaaleja Euroopan parlamentin päätöslauselmien sekä neuvoston ja komission politiikan mukaisesti.

Tämän jo vuosina 1993 - 1996 aloitetun ohjelman (budjettikohta B4-2001) tavoitteena on jatkaa ja kehittää paikan päällä toteutettavia toimia läheisessä yhteistyössä työntekijöiden kanssa. Suunnitellut toimet koskevat ydinmateriaalikirjanpitoa, todellisten varastonmääritysten tekoa, materiaalien tietokoneistettua seuranta- ja valvonnasta vastaavassa keskusvirastossa, riippumattoman valvonta- ja tarkastuslaitoksen organisoimista sekä seuranta- ja mittausjärjestelmien käyttöönottoa.

Komission mielestä ongelman laajuus edellyttää toimen jatkamista. Tähän mennessä käynnistetyt toimet ovat antaneet rohkaisevia tuloksia.

9.1.2. Kohderyhmä

- kaikki EU:n sekä KIE-maiden ja uusien itsenäisten valtioiden kansalaiset
- radioaktiivisia aineita kuljettavat yritykset
- ydinalan teollisuus
- kansalliset turvallisuusviranomaiset (ydinmateriaalivalvonta)
- itsenäisten valtioiden yhteisöstä peräisin olevat ydinturvallisuuden valvonnan asiantuntijat ja näiden maiden ydinlaitokset
- ydinturva-alan kansainväliset järjestöt.

9.2. Toimen perustelut

9.2.1. Yhteisön osallistumisen perustelut

a. Ydinalan teollisuusyhteistyö ja radioaktiivisten materiaalien kuljetus

Radioaktiivisten materiaalien kuljetus

Komissio perusti vuonna 1982 näiden toimien tukemiseksi Euroopan parlamentin pyynnöstä¹ radioaktiivisten materiaalien kuljetuksen turvallisuuskysymyksissä teknistä pätevyyttä omaavien kansallisten asiantuntijoiden pysyvän työryhmän. Kyseinen työryhmä järjestää tietojenvaihdon radioaktiivisten materiaalien kansainvälisiä kuljetuksia - sekä jäsenvaltioiden välillä että EU:ssa ja sen ulkopuolella - koskevien säännösten soveltamisesta. Työryhmä tekee komissiolle ehdotuksia radioaktiivisten materiaalien kuljetuksia koskevista toimintaohjelman suuntaviivoista. Toimintaohjelman tarkoituksena on tuottaa perustietoa kansainvälisten säännösten kehittämiseksi.

Komissiota on myös pyydetty tiedottamaan säännöllisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle radioaktiivisten materiaalien kuljetusten alan uusista tapahtumista ja tiedottamaan niille em. työryhmän laatimista ehdotuksista.

Euroopan parlamentti hyväksytti vuonna 1996 radioaktiivisten materiaalien kuljetusta koskevan budjettikohdan². Tähän kohtaan on kirjattu 2 miljoonan ecun maksusitoumusmääräraha vuodelle 1996, ja vuodeksi 1997 on kirjattu 0,7 miljoonaa ecua PO XVIII:n ja PO XIX:n sopimalla sisäisellä määrärahojen siirrolla.

Sitoumukset vuosille 1996 ja 1997 olivat yhteensä 2 661 971 ecua (98.59% käytettävissä olevista varoista).

Mainittu pysyvä työryhmä vahvisti viime kokouksessaan Brysselissä 23. syyskuuta 1997, että se pitää erittäin tärkeänä, että tällä arkaluontoisella alalla toteutetaan monivuotisen (viisi vuotta) ohjelma, jolla on myös merkittävä budjetti (2 miljoonaa ecua vuodessa).

Ydinalan teollisuusyhteistyö

Komissio on tähän mennessä keskittynyt idän ydinturvaongelmien lyhyen aikavälin ongelmien ratkaisemiseen. Etupäässä on keskitytty toiminnassa oleviin ydinvoimalaitoksiin ja tehty turva-analyyskejä, annettu käyttötukea (toimintavarmuus) tai avustettu laitteiden ostamisessa lännestä. Koska kyseiset maat aikovat edelleen käyttää ydinvoimaa pitkällä aikavälillä, on välttämätöntä parantaa osien ja laitteiden valmistusmenetelmiä paikan päällä turvallisuuden

¹ Euroopan parlamentin päätöslauselma, EYVL N:o C 40/43, 15.2.1982

² Euroopan yhteisöjen yleinen talousarvio vuodelle 1996, kohta B4-1020

varmistamiseksi laadukkaiden osien avulla. Yksi tapa saada tämä aikaan on lujittaa Euroopan unionin ja idän teollisuuden edustajien yhteistyötä ja poistaa sen esteitä. Komissio voi puolestaan tehdä yleisiä analyyskejä, järjestää yhteyksiä ja tiedottaa, jopa tukea kokeiluhankkeita.

b. Asiantuntijoiden kouluttaminen ja ydinmateriaalivalvontajärjestelmän käyttöönotto (KIE-maat ja uudet itsenäiset valtiot)

Tämä toimi on yksi tärkeimmistä toimista Euroopan parlamentin päätöslauselman ja komission tiedonannon mukaisten Essenin Eurooppa-neuvoston vahvistamien tavoitteiden saavuttamiseksi. Se sopii toisaalta täydellisesti unionin globaaleihin tavoitteisiin idän ydinvoimalaitosten hyödyntämisedellytysten parantamiseksi.

Todettakoon myös, että ydinmateriaalien valvonnan parantamisesta ja siihen liittyen ydinmateriaalien laittoman kaupan kitkemisestä tehtiin tärkeä julistus G8-ryhmän kokouksessa Moskovassa huhtikuussa 1996.

Epävirallisia järjestelmiä on myös otettu käyttöön, jotta varmistettaisiin toimien täydentävyys kolmansien maiden (Yhdysvallat, Japani), unionin jäsenvaltioiden (Yhdistynyt kuningaskunta, Ranska, Ruotsi, Suomi) ja IAEA:n järjestämien toimien kanssa sekä PHARE- ja TACIS-ohjelmien kautta järjestettyjen toimien kanssa.

On tärkeää huomata, että päinvastoin kuin PHARE- ja TACIS-ohjelmien yhteydessä asiantuntijoiden koulutuksesta ja hankkeiden toteuttamisesta vastaavat olennaisesti Euratomin tarkastajat, joilla on vaadittava asiantuntemus. Tehokas seuranta edellyttää, että tarkastajat käyvät paikan päällä usein, materiaaleja voidaan kuljettaa tarpeen mukaan ja kulloisiinkin tarpeisiin voidaan reagoida nopeasti. Nopea toiminta ja suuri joustavuus ovat olennaisia tekijöitä.

9.2.2. Tuen muoto

Toimi rahoitetaan rahoitustuella tai osarahoituksella.

9.3. Toimen seuranta ja jatko

a. Ydinalan teollisuusyhteistyö ja radioaktiivisten materiaalien kuljetus

Radioaktiivisten materiaalien kuljetus

Tämän toimen avulla on voitava tarkastaa, noudatetaanko nykyisiä sääntöjä oikein, ja arvioida, pitääkö niitä kehittää edelleen sekä edistää sisämarkkinoiden toteutumista. Komission pitäisi esittää tarvittaessa uusia aloitteita EU:n alueella tapahtuvaa kuljetusta koskevan lainsäädännön tai käytänteiden yhdenmukaistamiseksi.

Keski- ja Itä-Euroopan maita ja itsenäisten valtioiden yhteisöä on tuettava, erityisesti niitä, jotka tulevat mahdollisesti liittymään Euroopan yhteisöön tai toimimaan sen alueella.

Yleisölle on tiedotettava paremmin radioaktiivisten materiaalien kuljetuksesta. Tätä tavoitetta ei ole vielä saavutettu.

Ydinalan teollisuusyhteistyö

Teollisuuden paikallisiin ongelmiin tutustuminen ja markkinatalouspolitiikan tukeminen edistäisivät yleisesti ottaen idän talouden kehittymistä, mikä on myös Euroopan unionin edun mukaista.

- b. Asiantuntijoiden kouluttaminen ja ydinmateriaalivalvonnan käyttöönotto (KIE-maat ja uudet itsenäiset valtiot)

Tulosten osoittimet:

Tämän toimen avulla voidaan osaltaan taata, että ydinmateriaalit alistetaan idässä tiukempaan valvontaan, jonka taso vastaa Euroopan unionin ydinmateriaalivalvonnan tasoa. Paras osoitus onnistumisesta on ydinenergian käyttö yksinomaan rauhanomaisiin tarkoituksiin.

Toteutettujen toimenpiteiden laajuus:

Esimerkiksi vuonna 1995 (Euroatomin) turvavalvonta suoritti 27 toimenpidettä, joista 10 Venäjän alueella. EU:n alueella, pääasiassa Luxemburgissa, järjestettiin 17 toimenpidettä. Yhteen tai useampaan näistä osallistui 103 asiantuntijaa Idästä. Toiminnan laajuus oli yli 850 henkilötyöpäivää. Lisäksi Euratomin henkilöstö on osallistunut näihin toimiin.

10. Hallintokulut

- a. Ydinalan teollisuusyhteistyö ja radioaktiivisten materiaalien kuljetus

Ehdotetut vuosimäärärahat ovat vuoden 1996 tasoa pienemmät. Henkilöstön määrä vuosina 1996 ja 1997 oli 1,5 B ja 0,25 A. Lisää ei tarvita.

- b. Asiantuntijoiden koulutus ja ydinmateriaalivalvonnan käyttöönotto (KIE-maat ja uudet itsenäiset valtiot)

Vuosina 1993 - 1996 komissio pystyi hallinnoimaan budjettikohdasta B4-2001 rahoitetut toimet ja käyttämään kaikki määrärahat ilman lisähenkilöstöä ja huolimatta Euratom-perustamissopimuksen 7 luvusta johtuvista velvoitteista. Tässä vaiheessa ei esitetä haettavaksi lisävaroja.

ISSN 1024-4492

KOM(97) 550 lopullinen

ASIAKIRJAT

FI

12 01

Luettelonumero : CB-CO-97-643-FI-C

ISBN 92-78-28185-9

Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto

L-2985 Luxemburg